BBC

OGRODY ŻWIROWE: INSPIRACJE, WYBÓR GATUNKÓW

Czerwiec 6 (57)/2023

Gardeners' World

EDYCJA POLSKA

ROŚLINY WODNE

CZAS NA RELAKS!
dekoracje i dodatki

Lubimy czerwiec
ZA IRYSY, LILIE, ŁUBINY

Oszczędzanie wody

POMYSŁY NA donice do cienia

JUKA I ZAMIOKULKAS
Rośliny nie do zdarcia

Czerwiec 6/2023
cena 17,90 zł (w tym 8% VAT)
ISSN 2391-8381 Indeks 403636

WYJĄTKOWE RÓŻE
Adam dzieli się swoim doświadczeniem w uprawie różnych rodzajów róż

UCZTA DLA ZAPYLACZY
Stwórz z **Arit** doniczkowe kompozycje z kwiatów pełnych pyłku i nektaru

ZDROWE ZBIORY
Monty radzi, jak uprawiać i smakować pierwsze letnie warzywa

eprasa.pl/90d7...

FISKARS®
Niech Twa wyobraźnia rozkwita
fiskars.com

Prenumerata

Gardeners` World. Edycja Polska to wydanie licencyjne największego brytyjskiego magazynu ogrodniczego BBC *Gardeners' World Magazine*. W polskiej edycji dzielimy się z wami naszymi odkryciami – od inspirujących ogrodów (angielskich i polskich) i zachwycających roślin, po zakupowe wskazówki i podpowiedzi, co zrobić, by ogród był zawsze w kwitnącej formie.

Zaprenumeruj *Gardeners' World. Edycja Polska* w wersji drukowanej z rabatem

5% na kwartał (3 wydania)
10% na rok (10 wydań)
25% na dwa lata (20 wydań)

Zamów prenumeratę na
www.UlubionyKiosk.pl
Przesyłka gratis

Welcome

Upalne i suche lato, które następuje po wilgotnych miesiącach to rzeczywistość, do której trzeba zacząć się przyzwyczajać. Dlatego oszczędzanie wody to jeden z tych aspektów, który na stałe powinien wpisać się w nasze życie. Wbrew pozorom nie musi się ono wcale wiązać z zaprzestaniem uprawy efektownych roślin i rezygnacją z warzywnika, szklarni pełnej smacznych warzyw czy tarasu ozdobionego bujnie kwitnącymi roślinami.

W tym numerze w cyklu „Ogrodnicy dla planety" (str. 46) Jack Wellington uświadamia, jak kosztowna jest woda płynąca z naszych kranów i jak długą drogę musi przejść, zanim trafi pod nasze uprawy. Pokazuje, w jaki sposób połączyć oszczędzanie wody z posiadaniem pięknych roślin i produkcją warzyw, ziół czy owoców. Tłumaczy, dlaczego korzystając z deszczówki przyczyniamy się do oszczędzania wody w tych częściach świata, w których jej brakuje.

> Począwszy od poprawy jakości środowiska naturalnego po zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i dwutlenku węgla – oszczędzanie wody przynosi wiele korzyści
> Jack Wellington

Kasia Bellingham skupia się na ogrodach żwirowych (str. 68) i podpowiada, które rośliny po adaptacji nie potrzebują podlewania, a odpowiednio ze sobą zestawione tworzą bajeczne kompozycje. W tym wydaniu prezentujemy też gatunki roślin domowych (str. 95 , 99), nie wymagające częstego podlewania.

Ponieważ początek lata to czas relaksu na świeżym powietrzu, podpowiadamy, jak zaaranżować strefę do wypoczynku (str. 55), pokazujemy pomysłowe aranżacje w stylu *urban jungle* (str. 73) i przedstawiamy gotowe zestawienia w donicach, do zastosowania na balkonach i tarasach (str. 52, 64).

Małgorzata Wójcik
Redaktor naczelna
malgorzata.wojcik@avt.pl

Eksperci Gardeners' World

Monty Don
Ogrodnik-samouk, główny prowadzący Gardeners` World. Entuzjasta psów i upraw ekologicznych, z czytelnikami spotyka się w swoim ogrodzie w Longmeadow.

Carol Klein
Ogrodniczka, łączy występy w telewizji z pisaniem i obowiązkami w jej własnym ogrodzie w Glebe Cottage. Inspiruje nas niezwykłą energią i bogatym doświadczeniem.

Alan Titchmarsh
Autor poczytnych poradników i kilku programów telewizyjnych. Dzieli się bogactwem wiedzy o uprawie roślin, dba o swoje grządki w Hampshire.

Joe Swift
Nagradzany projektant ogrodów, prowadzi pracownię w Londynie. Pisze o wszystkich aspektach ogrodnictwa, dla nas projektuje kwiatowe rabaty.

Adam Frost
Utytułowany architekt krajobrazu, zdobywca wielu nagród na Chelsea Flower Show. Pokazuje, że pielęgnacja ogrodu wcale nie musi być skomplikowana.

eprasa.pl 90d7a76c59

SPIS TREŚCI

czerwiec 2023

LUBIMY

8 Gwiazdy czerwca

20 Pelargonie o pachnących liściach

INSPIRACJE

24 Letni warzywnik Monty'ego
Wczesne plony

35 Lilie złotogłów
Pełne uroku leśne dzikuski

40 Róża dla każdego
Sprawdzone metody uprawy

52 Letnie kompozycje w donicach
Najlepsze dla zapylaczy

55 Relaks w ogrodzie
Aranżacje i gadżety w różnych stylach

64 Pomysły na skrzynki i koszyki
Do cienia i półcienia

73 Styl botaniczny
Inspiracje z Chelsea Flower Show

78 Ogrody Roku 2021
– ogród Czytelników oaza w środku miasta

90 Jadalne kwiaty
Lewkonie

106 Od czego zacząć?
Przycinanie

FAUNA W OGRODZIE

82 Przestrojnik trawnik

ROŚLINY DONICZKOWE

95 Juka

99 Zamiokulkas

102 Gatunki do zacienionych pomieszczeń

WŁASNE UPRAWY

84 Uprawa warzyw za grosze

92 Prosto z grządki

FELIETON

22 Cały Monty

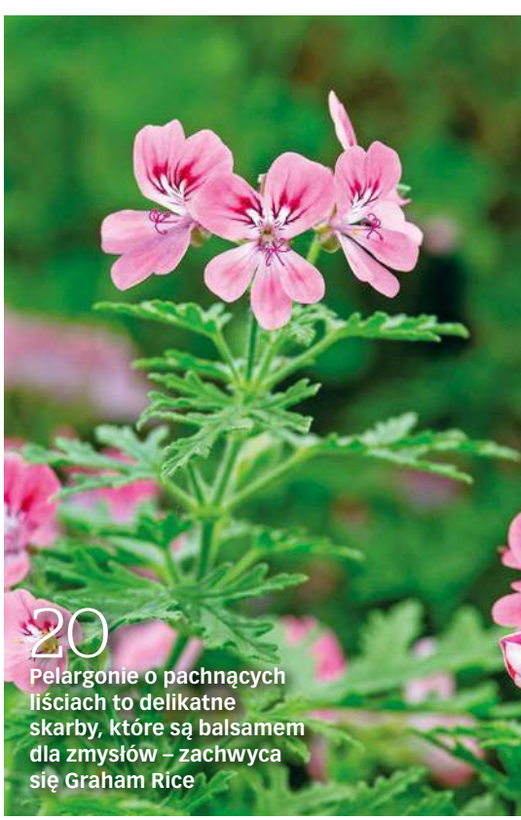
121 Opowieści Titchmarsha

24
Monty zdradza, które rośliny wypadają najlepiej w czerwcu i co możemy teraz posiać, aby zbierać plony przez całe lato

52
Arit Anderson zachęca do kreatywności, tworząc proste kompozycje do donic w letnim stylu i proponuje połączenia roślin idealnych dla owadów i innych zwierząt

20
Pelargonie o pachnących liściach to delikatne skarby, które są balsamem dla zmysłów – zachwyca się Graham Rice

eprasa.pl 90d7a76c59

TEMATY Z OKŁADKI

55 ..... CZAS NA RELAKS! dekoracje i dodatki

8, 15 ..... Lubimy cienie ZAWSZY, LILIE, LUBINY

46 ..... Oszczędzanie wody

95, 99 ..... JUKA I ZAMIOKULKAS Rośliny nie do zdarcia

68 ..... OGRODY ŻWIROWE. INSPIRACJE, WYBÓR GATUNKÓW

30 ..... ROŚLINY WODNE

64 ..... POMYSŁY NA donice do cienia

40, 52, 24 ..... WYJĄTKOWE RÓŻE; UCZTA DLA ZAPYLACZY; ZDROWE ZBIORY

Zdjęcie: oksanamedvedeva/AdobesStock

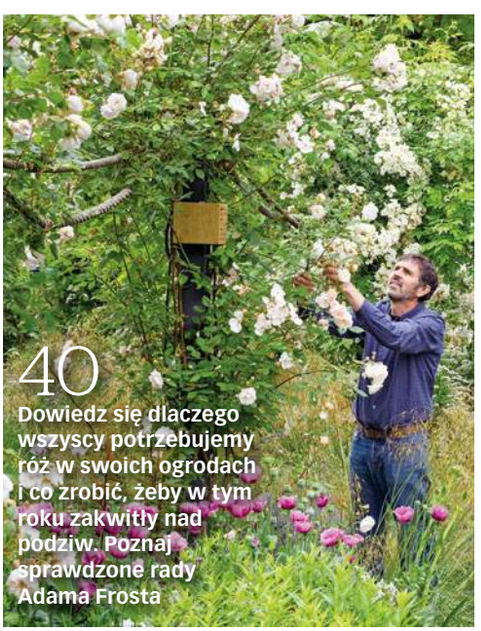
84
Sally Nex pokazuje, jak osiągnąć lepsze rezultaty w uprawie na działce i zapewnić sobie ciągłość zbiorów aż do jesieni

35
Grupa kwitnących lilii złotogłów to prawdziwa perełka w ogrodzie. Raz szczęśliwie posadzone będą bezproblemowo rosły wiele lat, przekonuje Bożka Piotrowska

106
Niezależnie od tego co przycinasz, dzięki odpowiednim narzędziom, terminom i technikom, twój ogród na tym zyska, mówi Alan i radzi od czego zacząć

40
Dowiedz się dlaczego wszyscy potrzebujemy róż w swoich ogrodach i co zrobić, żeby w tym roku zakwitły nad podziw. Poznaj sprawdzone rady Adama Frosta

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE, JASON INGRAM, PAUL DEBOIS, NEIL HEPWORTH, ELIN BROKENSHAW, BOŻKA PIOTROWSKA

DODATEK SPECJALNY: WODA

30 Rośliny do zadań specjalnych: Carol wybiera gatunki do oczek wodnych

46 Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi

68 Ogrody żwirowe

PRENUMERATA s. 98

Plan działań w czerwcu

SPRAWY DO ZROBIENIA

111 Rozmnóż powojniki

112 Oczyść róże

113 Pobierz sadzonki pelargonii

114 Zadbaj o melony i pomidory

115 Posadź cukinie

116 Zabezpiecz maliny

117 Przygotuj nawóz z żywokostu

118 Przytnij krzewy kwitnące wiosną

eprasa.pl 90d7a76c59

Lista zakupów

▼ Piła składana SW69

Idealna do przycinania grubszych gałęzi. Narzędzie oferuje trzy pozycje cięcia z blokowanym ostrzem, co pozwala na wykonanie każdego zadania pod optymalnym kątem. Ostrza PowerTooth™ mają ostre jak brzytwa, potrójnie szlifowane zęby, które zapewniają szybkie i czyste cięcie. Co więcej, bezpieczny mechanizm blokujący ostrze w pozycji zamkniętej gwarantuje bezpieczne przechowywanie i transport. Długość ostrza 21 cm.

www.fiskars.pl

▶ Nawóz na rośliny kwaśnolubne

Wieloskładnikowy, granulowany nawóz nieorganiczny o działaniu zakwaszającym, którego skład oraz forma dostosowane są do wymagań pokarmowych wszystkich roślin kwaśnolubnych, tj. hortensji, wrzosów, wrzośców, borówek oraz rododendronów (azalie, różaneczniki).

www.nawozyogrodnicze.pl

▼ Latarnia Solarna Fez

Światło zaczarowane w przepiękną, ażurową formę – dekoracyjny efekt uzyskuje się nie tylko za dnia, ale też po zmroku, kiedy fantazyjny i niezwykle precyzyjnie wykonany rysunek koronkowego cięcia roztacza na ziemi bajeczne wzory światłocienia. Latarnia automatycznie podświetla się o zmierzchu, dzięki wbudowanemu czujnikowi. Będzie pięknym wykończeniem tarasu lub balkonu. Stworzy nietuzinkowy klimat romantycznej przestrzeni lub podkreśli charakter zielonej przystani utrzymanej w stylu boho.

www.aurora-garden.pl

▼ Jej wysokość Porcelana

Po wyczerpujących wiosennych pracach ogrodowych podaruj sobie odrobinę relaksu i rozkoszuj się kawą lub herbatą podaną w eleganckim kubku bądź filiżance z angielskiej porcelany kostnej. Porcelana z manufaktury Dunoon jest miła w dotyku, lekka, piękna i zadowoli najbardziej wymagającego. Możesz wybierać dla siebie i swoich bliskich spośród ponad dwudziestu kształtów i wielkości kubków oraz z niepowtarzalnego wzornictwa, składającego się z blisko tysiąca różnych wzorów. Zasmakuj w ekskluzywnej Porcelanie w pięknym otoczeniu Twojego ogrodu.

www.atut-primar.pl
www.domprezentow.pl

eprasa.pl 90d7a76c59

◀ Program „Z Kujawskim pomagamy pszczołom”

Już od 13 lat inspiruje do podejmowania działań na rzecz poprawy warunków życia pszczół. W Polsce żyje 470 gatunków pszczół, z czego aż 222 jest zagrożonych wyginięciem – brak pożywienia jest jednym z kluczowych powodów. Poza edukacją, program skupia się obecnie na realnej pomocy pszczołom poprzez wspólne budowanie dla nich bazy pokarmowej. Dołącz do nas i razem posadźmy kolejny milion kwiatów przyjaznych pszczołom – bogatych w nektar i pyłek. Aksamitki, nagietki, astry, a nawet tymianek... to za mało? Sprawdź pełną listę kwiatów przyjaznych pszczołom na stronie programu.
www.pomagamypszczolom.pl

▼ Nasiona kwiatów Seria bukieciarska dla florystów

Odpowiednio dobrane gatunki roślin kwitnących przeznaczonych na kwiaty cięte sprawią, że każdy bukiet będzie piękny i niepowtarzalny. To seria dla ludzi, którzy kochają kwiaty i tworzą z nich niezwykłe kompozycje. Wybrane gatunki pozwolą stworzyć piękne, naturalne bukiety w romantycznym stylu boho. W tej serii dostępne są nasiona roślin znanych z łąk i pól, w niesamowitych i mało spotykanych odmianach kolorystycznych.
www.legutko.com.pl

▼ LEGO Icons Bukiet z polnych kwiatów

Ten zestaw konstrukcyjny to wciągająca zabawa w budowanie dla miłośników przyrody i początkujących florystów. Wręczanie i otrzymywanie kwiatów zawsze sprawia frajdę, a model LEGO® Icons Bukiet z polnych kwiatów (10313) dodaje kreatywności temu ponadczasowemu upominkowi. Czemu by nie uczcić kolejnej okazji, wysyłając komuś bliskiemu kwiaty, które nigdy nie zwiędną i nie wymagają podlewania?
www.lego.com

▶ Rozdrabniacz do gałęzi RYOBI RSH3045U

Dzięki mechanizmowi przekładniowo-bębnowymu, urządzenie bez trudu radzi sobie z rozdrabnianiem gałęzi. Silnik elektryczny o mocy 3000 W gwarantuje dużą wydajność. Urządzenie posiada funkcję odwracania kierunku działania rozdrabniacza, która sprawia, że odblokowanie zakleszczonych oraz zblokowanych gałęzi jest bardzo łatwe. Zbiornik o pojemności 55 l pozwala na dłuższą pracę, bez częstych przerw na jego opróżnianie. Rozdrabniacz wyposażono w system automatycznego pobierania materiału, który pozwala na szybką pracę podczas rozdrabniania.
www.ryobitools.eu

▶ Sterowniki z oprogramowaniem Hydrawise

To idealne rozwiązanie do sterowania nawadnianiem za pośrednictwem sieci Wi-Fi. Aplikacja Hydrawise umożliwia użytkownikowi korzystanie z aktualnych i prognozowanych danych pogodowych pozyskiwanych z najbliżej położonych stacji meteorologicznych, dzięki czemu nawadnianie dostosowywane jest do lokalnych warunków pogodowych i zapewnia właścicielowi ogrodu maksymalną oszczędność wody. Aplikacja informuje również użytkownika o pojawiających się problemach związanych z uszkodzeniem instalacji oraz przerwami w doprowadzeniu wody czy prądu do systemu nawadniającego. Oprogramowanie Hydrawise, dzięki dostępności na smartfonie, tablecie czy komputerze, pozwala na zdalne kontrolowanie i zarządzanie systemem nawadniania. Zmian tych można dokonywać podczas pobytu wakacyjnego w każdym miejscu na świecie!
www.hellogreen.pl

eprasa.pl 90d7a76c59

„Zielona była cisza,
mokre było światło,
czerwiec drżał jak motyl”
Pablo Neruda

Lubimy czerwiec

O czerwcu mogę mówić bez przerwy. Na przykład: rok ogrodniczy jest jak flash mob, który zaczyna się od pojedynczego przebiśniegu w styczniu, a następnie z każdym tygodniem aż do czerwca pojawia się coś nowego, i w końcu dołączają wszyscy – krzewy, drzewa, róże, warzywa, rośliny jednoroczne i reszta. Oddam jednak głos Rodgersowi i Hammersteinowi (to często najlepsza opcja), którzy tak śpiewają o czerwcu w musicalu Carousel: *„June is bustin' out all over! The feelin' is gettin' so intense, That the young Virginia creepers, Have been huggin' the bejeepers, Outa all the mornin' – glories on the fence. Because it's June!"**

TEKST James Alexander-Sinclair

* w wolnym tłumaczeniu:

Czerwiec wybucha zielenią
To uczucie jest tak intensywne
Że młode winobluszcze
Przyćmiły już wszystkie wilce
Wspinające się na płot
Bo przyszedł czerwiec!

GWIAZDA MIESIĄCA

Jarzmianka (*Astrantia*) 'Shaggy' (biała, pośrodku)

Jedną z najlepszych rzeczy w tym miesiącu jest olbrzymi wybór. Nie mam tyle miejsca, żeby napisać o wszystkich roślinach na tym zdjęciu, więc muszę wybrać jedną... ale jak wybrać ulubioną, skoro jest ich tak wiele? Są tutaj trzy odmiany jarzmianki, dwie szałwie i jedna trawa. Czuję się jak dziecko, któremu w sklepie z cukierkami pozwolono wziąć wszystko, na co tylko ma ochotę. Tyle słodkości, a tak mało czasu.

To jedna z najlepszych odmian. Dobrze rośnie w lekkim cieniu na stanowisku z dużą ilością kompostu.
Wysokość x Szerokość 80 cm x 35 cm

ZDJĘCIA: JASON INGRAM

epra.pl-90d7a76c59

NA ZIELONYM ŚWIETLE

Ta trawa należy do roślin, które urosną prawie wszędzie – co ma swoje wady i zalety. Najlepiej posadzić ją w dzikiej części ogrodu lub w donicy ustawionej na rabacie. Za to bezproblemowa szałwia nikomu nie sprawi kłopotu.

Mozga trzcinowata (*Phalaris arundinacea picta*)

Duże kępy podziel wiosną lub latem. Jesienią przytnij nisko. Daje radę w podmokłej ziemi.
W x S 100 cm x 1,5 m

Szałwia omszona (*Salvia nemorosa*) 'Caradonna'

Latem pobierz sadzonki półzdrewniałe. Doskonała dla pszczół i do ogrodów żwirowych. Przytnij krótko po kwitnieniu, a zakwitnie ponownie.
W x S 50 cm x 30 cm

ZDJĘCIA: PAUL DEBOIS; JASON INGRAM

WRAŻENIA DO CIENIA

W porównaniu do wszystkich innych zawilców, które wprowadzają miłość do naszych ogrodów, ten jest trochę bardziej wyrafinowany i elegancki. Pochodzi z Himalajów, więc jest przyzwyczajony do lekkiego cienia i ostrych zim. Kolorowy i zadziorny – nienajlepsze połączenie cech u życiowego partnera, ale czego chcieć więcej od rośliny?

Zawilec (*Anemone obtusiloba*)

Kwitnie niespiesznie przez całe lato, więc na tym nie koniec. Najlepiej rośnie w lekkim cieniu pod drzewami lub krzewami.
W x S 15 cm x 25 cm

eprasa.pl 90d7a76c59

Ty nie kosisz...
kosi Miimo

Miimo
HONDA

ZŁOTY MEDAL 2022

Robot koszący
miimo.pl

eprasa.pl 90d7a76c59

PARA BUCH, KWIATY W RUCH

Kto nie kocha łubinów, najwyraźniej musi mieć w sercu odrobinę lodu. Mają tyle radosnych kolorów, że łatwo wprowadzą klimat letniej fiesty na każdej słonecznej rabacie. Tak, nie mogę zaprzeczyć, że po kwitnieniu wyglądają niechlujnie i trochę za bardzo lubią je mszyce, ale ostatecznie życie z łubinami jest lepsze niż bez nich.

Łubin (*Lupinus*) 'Towering Inferno'
Najlepiej rośnie w słońcu, chociaż toleruje trochę cienia. Usuń przekwitłe kwiatostany, a zakwitnie ponownie.
W x S 90 cm x 60 cm

ZDJĘCIA: TORIE CHUGG

prasa.pl 90d7a76c59

Niska cena!

Bestsellery Jula.

599.- Niska cena!

MEEC TOOLS

Pilarka ukosowa 230 V, 1500 W, Ø216 mm

- Laser gwarantujący najwyższą precyzję.
- Odciąg wiórów i pyłu.
- Wiele możliwych ustawień.

009-460

129.- Niska cena!

KAYOBA

Leżak

- Składany
- Bezstopniowa regulacja pozycji siedzenia
- Z tkaniną poliestrową

000-804

KAYOBA

Dmuchana deska do wiosłowania SUP

- Długa mata antypoślizgowa
- Materiał zewnętrzny odporny na promieniowanie UV
- W zestawie z wieloma akcesoriami

014-234

899.- Niska cena!

anslut

Kula solarna LED

- Emituje światło ciepłe białe.
- W zestawie z grotem.

014-231 Ø20 cm. **NISKA CENA! 39,99**
014-230 Ø30 cm. **NISKA CENA! 79,99**

Od 39,99 Niska cena!

1099.- Niska cena!

MEEC TOOLS

Kompresor 50 l, 2200 W

- Silnik z dwoma cylindrami.
- Do cięższych prac.
- Smarowanie olejem.

Wydajność efektywna: 260 l/min @6 bar 013-515

399.- Niska cena!

Bright

Kostkarka do lodu 100 W 2,2 l

- Mrozi lód w niecałe 13 minut
- Wydajność: 12 kg lodu na dobę
- Dwie różne wielkości kostek lodu

017-429

399.- Niska cena!

EKVIP

Stolik kawowy z krzesłami 3 elementy

- Dwa krzesła i stolik
- Składane
- Z naturalnego drewna akacjowego

022-951

1099.- Niska cena!

Hamron

Bagażnik rowerowy na hak holowniczy

- Mieści cztery rowery.
- Cztery wbudowane ramiona blokujące.
- Lampy z homologacją E.

609-208

1999.- Niska cena!

Axley

Zestaw mebli 2 elementy

- Kanapa narożna i stół.
- Produkt wykonany z technorattanu.
- Poduszki w zestawie.

013-728

Zeskanuj kod QR telefonem, aby zobaczyć wszystkie oferty!

Zapraszamy do Jula!

Sprawdź naszą ofertę w najbliższym multimarkecie lub odwiedź jula.pl.

Oferta obowiązuje od 15.05.2023 do 31.08.2023 lub do wyczerpania zapasów.
Jula zastrzega sobie prawo do błędów edytorskich.

JULA®

eprasa.pl 90d7a76c59

SZOK BLOK

Czasami ludzie muszą dokonywać trudnych wyborów. Wolisz rozłożyć przyjemności w czasie, czy chcesz je wszystkie na raz? Zjadasz całą czekoladę za jednym zamachem, czy po trochu? Jeśli należysz do tych pierwszych, to jest to krzew dla ciebie, ponieważ kwitnie widowiskowo, ale krótko. Nie rozkłada swojej miłości na bloczki w poszczególnych miesiącach.

Krzewuszka (*Weigela*) 'Bristol Ruby'

Sadzonki można pobierać wiosną, latem lub jesienią. Jeśli trzeba, to przytnij ją po kwitnieniu.
W x S 2 m x 2 m

FUNDAMENT TO TEMPERAMENT

Wszyscy lubią księżniczkę Annę – bezpośrednia, szczera, interesująca i nigdy nie zaskoczy udziwnioną fryzurą. Jednak gdybym miał pomyśleć o kwiecie, który podsumowuje te wszystkie doskonałe cechy, raczej nie wybrałbym tej róży. Chociaż jest niewątpliwie zachwycająca i szczodrze obdarzona płatkami, to chyba trochę zbyt różowa dla Jej Królewskiej Wysokości. Poszukałbym czegoś prostszego, ale z podobnym temperamentem i szwungiem.

Róża (*Rosa*) 'Princess Anne'

Krzaczasta róża o dobrej odporności na choroby. Ma mocny kolor i tworzy ładne żywopłoty.
W x S 1,25 m x 1,25 m

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; PAUL DEBOIS

eprasa.pl 90d7a76c59

SŁOŃCEM OPĘTANI

Koniec maja kładzie kres kwitnieniu wiosennych roślin cebulowych – popisują się już tylko ostatnie czosnki ozdobne i najpóźniejsze tulipany. Niektóre dni są już na tyle gorące, że przynoszą niemal letnie upały. Razem z nimi nadciąga nie tylko uderzenie ciepła, lecz także potężna dawka prawdziwie letnich kwiatów na czele z kosaćcami bródkowymi. Tutaj wiosna brata się z latem, a w chórkach śpiewają kukliki i dziewanny.

Czosnek (*Allium*) 'Purple Sensation'

Zaschnięte kwiatostany wyglądają dekoracyjnie jeszcze do końca lata. Cebule posadź wczesną jesienią na głębokości 15 cm. Dobrze wygląda w dużych grupach.
W x S 90 cm x 60 cm

Kosaciec (*Iris*) 'Kent Pride'

Posadź go na słonecznym stanowisku. Kłącze powinno być lekko odsłonięte i pełzać po powierzchni podłoża. Rozmnażaj przez podział w pełni lata.
W x S 70 cm x 20 cm

TEKST ŁUKASZ SKOP
ZDJĘCIA BOŻKA PIOTROWSKA

eprasa.pl 90d7a76c59

SZALONE SZASZŁYKI

W licznej rodzinie roślin jasnotowatych, do których należy żeleźniak, znajdziemy wiele roślin o kwiatach tworzących okółki wokół łodygi – sprawiają wrażenie kwiatowych kul nadzianych na pędy jak mięsne kulki na szaszłyki lub korali w trakcie nawlekania na sznurek, co zdecydowanie bardziej pasuje do tych roślin o kwiatach w kolorze pastelowego fioletu niż mięsne inwektywy.

Żeleźniak bulwiasty (*Phlomis tuberosa*) 'Amazone'
Bylina o wzniesionych, wysokich kwiatostanach i okazałych liściach. Nadaje się na słoneczne rabaty i do łączenia z trawami ozdobnymi. Wiosną pobierz sadzonki z rozrośniętych okazów.
W x S 120 cm x 100 cm

DZIELNY Z NATURY

Wysokie i architektonicznie doskonałe kwiatostany arcydzięgla dodają wszystkim płaskim nasadzeniom struktury i wyrazu. Wspaniale wyglądają też solo – tutaj kuliste kwiatostany podkreślają warstwową fakturę plecionych paneli w tle. Arcydzięgiel nie tylko dźwignie całe rabaty, ale też w pojedynkę uniesie ciężar zazielenienia małego zakątka.

Arcydzięgiel litwor (*Angelica archangelica*)
Jest rośliną dwuletnią – zamiera w drugim roku, po kwitnieniu. Rozmnażaj z wysiewu nasion, lecz bądź cierpliwy – nasiona kiełkują długo i nierównomiernie.
W x S 180 cm x 120 cm

FIOLETOWE FALE

Kuliste czosnki dryfujące na falach kwitnących bodziszków mają więcej wspólnego z bezpiecznym rejsem do celu niż z nieszczęśliwymi rozbitkami. Pod ażurowymi bodziszkami sprytnie ukrywają się zasychające i nieestetyczne liście czosnków, a kiedy czosnki przekwitną, znikną zupełnie w bodziszkowym oceanie, nie pozostawiając po sobie wysp gołej ziemi.

Czosnek (*Allium*) 'Globemaster'
Ma nieco większe i pełniejsze kwiatostany od czosnku 'Purple Sensation'. Częściowo suchych liści nie należy usuwać, dopóki cała roślina nie zaschnie, łącznie z kwiatostanami.
W x S 90 cm x 60 cm

eprasa.pl 90d7a76c59

BEŻE, WIEŻE I TALERZE

Dla strzelistych kwiatostanów dziewann i talerzowatych kwiatów maków wschodnich trudno znaleźć wspólny mianownik, lecz tutaj połączył je nietuzinkowy beż płatków. Z tego duetu to dziewanny kwitną dłużej, ale maki zrobią większe wrażenie. Takie błogie beżowe barwy potrzebują lodowego wstrząsu, żeby w pełni zaistnieć – połącz je z roślinami o niebieskich kwiatach lub srebrzystych liściach.

Dziewanna (*Verbascum*) 'Helen Johnson'

Na słoneczne stanowisko. Preferuje lekko zasadową, piaszczystą i przepuszczalną glebę. To krótkowieczna bylina – często zamiera już w drugim roku uprawy, po kwitnieniu.
W x S 120 cm x 60 cm

Mak wschodni (*Papaver orientale*) 'Princess Victoria Louise'

Ma długie, mięsiste korzenie, którymi sięga głęboko w ziemię. Po przesadzeniu może odrastać w pierwotnym miejscu z części korzeni, których nie udało się wykopać. Mrozoodporny.
W x S 90 cm x 60 cm

eprasa.pl 90d7a76c59

WAKACJE OD RAT

KUP DZISIAJ! PIERWSZA RATA PO 4 MIESIĄCACH 10 RAT RRSO 0%

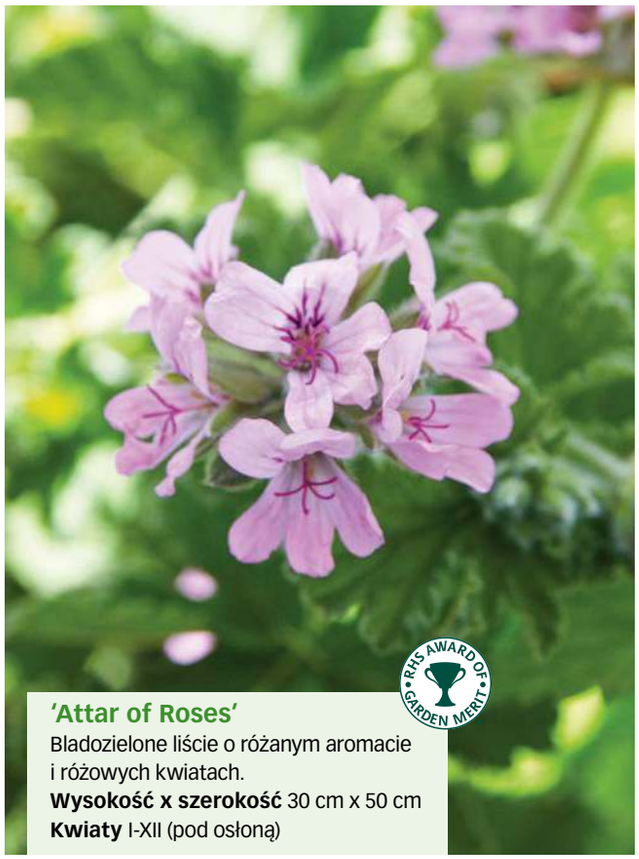
Promocja obowiązuje od 1.05. do 30.06.2023 r. RRSO to Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania.

WIĘCEJ INFORMACJI U AUTORYZOWANYCH DEALERÓW STIHL ORAZ NA **WWW.STIHL.PL**

/ STIHL.POLSKA

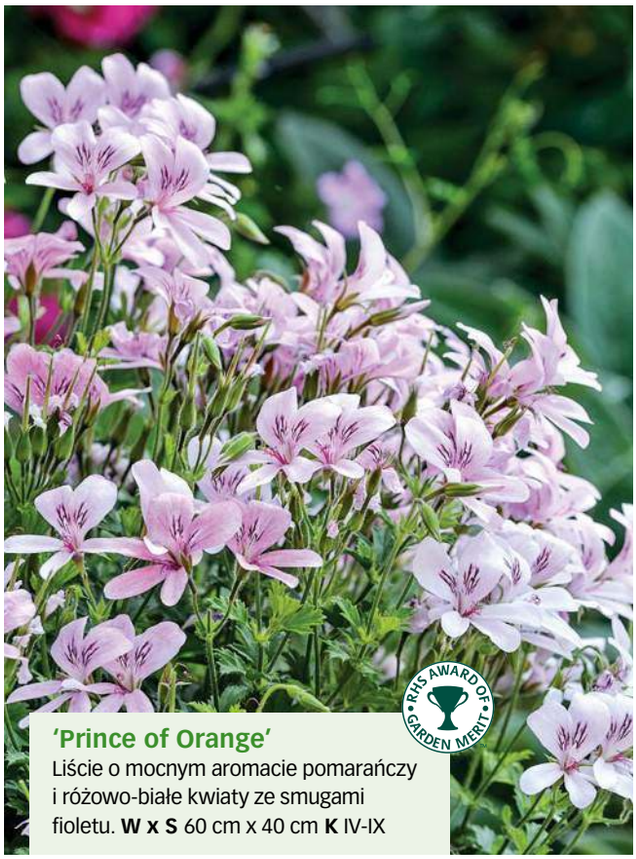
/ STIHL_POLSKA

eprasa.pl 90d7a76c59

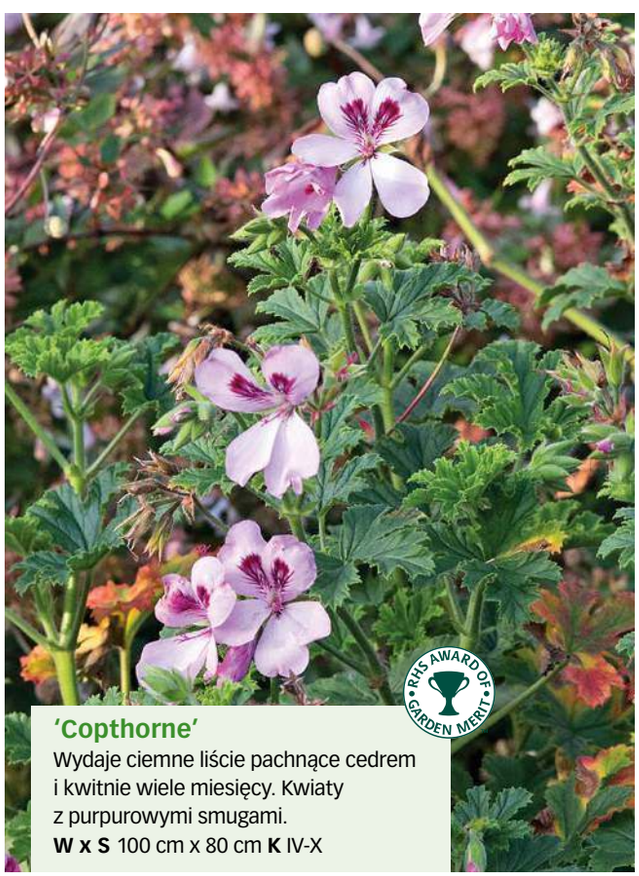
‘Attar of Roses’

Bladozielone liście o różanym aromacie i różowych kwiatach.
Wysokość x szerokość 30 cm x 50 cm
Kwiaty I-XII (pod osłoną)

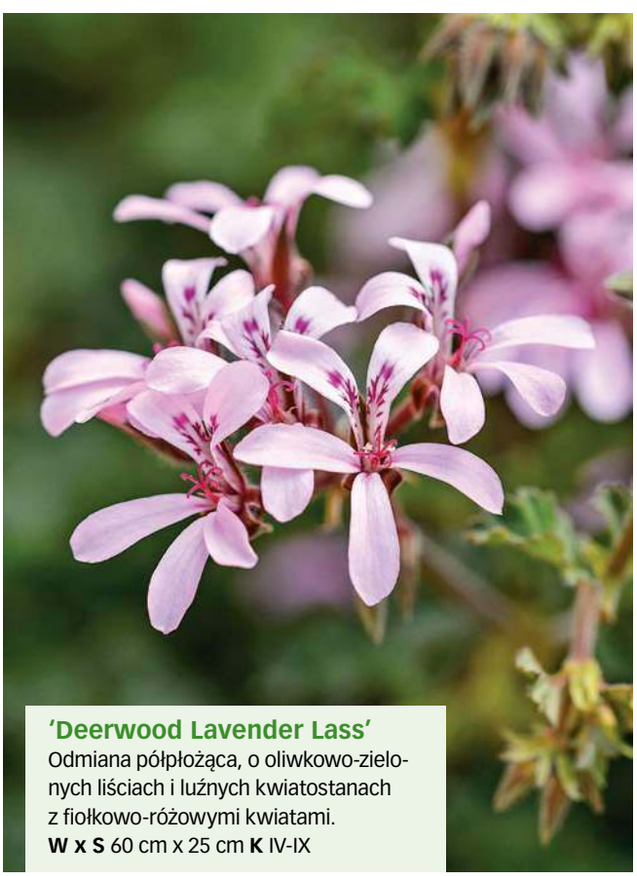
‘Prince of Orange’

Liście o mocnym aromacie pomarańczy i różowo-białe kwiaty ze smugami fioletu. **W x S** 60 cm x 40 cm **K** IV-IX

‘Copthorne’

Wydaje ciemne liście pachnące cedrem i kwitnie wiele miesięcy. Kwiaty z purpurowymi smugami.
W x S 100 cm x 80 cm **K** IV-X

‘Deerwood Lavender Lass’

Odmiana półpłożąca, o oliwkowo-zielonych liściach i luźnych kwiatostanach z fiołkowo-różowymi kwiatami.
W x S 60 cm x 25 cm **K** IV-IX

Pelargonie o pachnących liściach

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liście, zapach i kwiaty												
Pobieranie sadzonek												

ZDJĘCIA: PAUL DEBOIS; CLARE GAINEY/ALAMY STOCK; JASON INGRAM; SARAH CUTTLE

eprasa.pl 90d7a76c59

'Lara Starshine'
Różowe kwiaty o szkarłatnych smugach na tle misternie powcinanych liści o zapachu cytryny i róży.
W x S 50 cm x 50 cm **K** IV-IX

Eksperci polecają

Pelargonie o pachnących liściach

Te delikatne skarby są balsamem dla zmysłów – zachwyca się
Graham Rice

No dobrze, nie wchodźmy w dywagacje dotyczące kwestii „geranium czy pelargonia". Rośliny, o których tu mowa, są niekiedy nazywane geranium o pachnących liściach, ale z botanicznego punktu widzenia to pelargonie. I tak wszyscy wiemy, o co chodzi. Powstrzymajmy emocje.

W tym przypadku skupiam się na pewnej szczególnej podgrupie: na pelargoniach o pachnących liściach, które mają również kolorowe kwiaty. Wiele pelargonii ma atrakcyjne liście o wspaniałym aromacie, ale ich kwiaty są malutkie albo pojawiają się niezwykle rzadko.

Ale czy nie chcemy mieć wszystkiego? Liści, zapachu i kwiatów? Naturalnie. Musimy więc być świadomi, że rośliny o lepszych kwiatach mają często liście o nieco słabszym aromacie. Kluczowy jest wybór odpowiedniej odmiany.

Wachlarz zapachów jest oszałamiający: liście mogą mieć aromat jabłek, cytrusów, mieszanki owoców, sosny, cedru, mięty, róż, świeżo skoszonej trawy, cynamonu bądź lawendy – nie wspominając już o złożonych zapachach, których w ogóle nie da się opisać.

W szklarni i ogrodzie zimowym te aromatyczne olejki w sposób naturalny parują i czasami ich zapach unosi się w powietrzu. Tam, gdzie jest chłodniej, wystarczy lekko potrzeć liście – może się jednak okazać, że pelargonie będą potrzebować kilkutygodniowego odpoczynku i rekonwalescencji, aby wypuścić młode liście w miejsce tych, które im zerwaliśmy, aby cieszyć się ich wonią.

- **Stanowisko** Najlepiej w glinianej lub ceramicznej donicy latem na słonecznym patio, zaś zimą pod osłoną, w chroniącej przed mrozem szklarni lub w ogrodzie zimowym.
- **Sadzenie** Jeśli masz mało miejsca, pod koniec lata pobierz sadzonki i przechowaj młode rośliny przez zimę.
- **Pielęgnacja** Często wytrzymują chłody pod chmurką, zwłaszcza, gdy stoją przy ścianie domu, ale nie są mrozoodporne. Odpowiednie uszczykiwanie może poprawić kształt wielu odmian, a usuwanie przekwitłych kwiatów zapewni roślinom dobry wygląd.
- **Gdzie kupić** www.fibrex.co.uk; www.woottensplants.com

NA STRONIE www.GardenersWorld.com/geraniums znajdziesz wiele porad dotyczących uprawy pelargonii o pachnących liściach

eprasa.pl 90d7a76c59

Felieton

Cały Monty

Wojna, recesja i rosnące ceny energii nigdy nie przychodzą w porę, ale ogrodnicy zawsze dostrzegają promyk nadziei – zapewnia **Monty**

ZDJĘCIA: JASON INGRAM

Ten świat zmienia się tak szybko, że terminy oddawania felietonów robią z nas wszystkich głupców. Wydarzenia z ubiegłego tygodnia to już przeszłość, a wiadomości z dzisiejszego ranka są już nieaktualne. W całym tym zamieszaniu istnieją pewne „powolne" trendy, które tak łatwo się nie zmienią. Niektóre, np. taniec pór roku, są coraz bardziej niezbędne dla naszego dobrego samopoczucia, a nawet zachowania zdrowych zmysłów, a inne nie są aż tak głębokie czy pożyteczne. Obawiam się, że jednym z tych ostatnich jest powolny puls recesji gospodarczej i związanych z tym trudności.

Koszty energii podwoiły się i nie spadną tak szybko. Ma to wpływ na każdą dziedzinę naszego życia, w tym na ogrody. Ogrzewam moje dwie szklarnie i dwie mnożarki za pomocą prądu, w dwóch mam oświetlenie elektryczne, a w największej szklarni ogrzewanie gazowe. Mam też ogrzewanie i oświetlenie w szopach, w których przechowuję przez zimę większe rośliny, np. bananowce. Ciągle odbieram jakieś dostawy i choć rozmnażamy rośliny, ile się da i tak co roku kupujemy ich całe mnóstwo. W skrócie rzecz ujmując, Longmeadow działa na ropę naftową w takiej czy innej formie.

Każdy aspekt komercyjnej produkcji roślin – od plastikowych doniczek po koszty zatrudnienia i dostawy kosztuje teraz więcej. Naturalnie koszty te muszą ostatecznie ponieść konsumenci – alternatywą jest upadek firm, a niektóre z nich, najprawdopodobniej te starsze, działające od dawna, cudownie wyjątkowe i znające się na rzeczy, z pewnością czeka ten los. Z tego wszystkiego wynika, że rośliny w każdej postaci – od paczki nasion po wielkie okazy roślin architektonicznych i wszystko to, co mieści się między nimi – robią się coraz droższe.

> *„Może się zdarzyć, że wzrost cen ropy naftowej przyspieszy wprowadzenie polityki zrównoważonego rozwoju"*

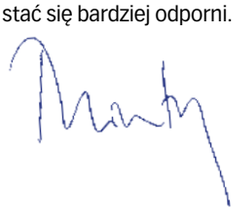
Jak odmieni to nasze ogrody? O tej porze roku, gdy zbliżamy się do letniego przesilenia, nie aż tak bardzo. Wielu z nas kupiło już prawie wszystkie rośliny na ten sezon, a szczęściarze posiadający własną szklarnię wyprodukowali już większość roślin lub nie potrzebują do tego dodatkowego ogrzewania. Ale te dodatkowe koszty nie umkną same z siebie w popłochu i zdecydowanie trudno by mi było utrzymać przy życiu wiele ważnych roślin ogrodowych bez ogrzewania przez całą zimę. Bez dodatkowego ogrzewania na etapie kiełkowania i wzrostu młodych sadzonek, musiałbym radykalnie zmienić sposób uprawy rozmnażanych roślin na wiosnę – w kwietniu temperatury spadały czasem do -5°C, i nawet w czasach zmian klimatycznych zimą możliwy jest mróz do -10°C, choć występuje coraz rzadziej.

Sześćdziesiąt lat temu większość bylin kiełkowano pod chmurką i sprzedawano z odkrytym korzeniem – zamówienia i dostawy realizowano pocztą. Wykorzystywano do tego znacznie mniej energii, ale zastanawiam się, czy wrócilibyśmy do tych rozwiązań z entuzjazmem. Może powinniśmy spojrzeć na większość bananowców, delikatnych szałwii, paciorecznika, cytrusów, drzewek oliwnych i innych mrozoodpornych roślin jak na luksusy, na które całkiem dosłownie nas nie stać – nie dlatego, że nie możemy ich kupić, ale dlatego, że utrzymanie ich przy życiu przez połowę roku będzie wiązało się z ogromnymi kosztami. Podejrzewam, że tańsze rośliny jednoroczne, które tak nas cieszą, będą się sprzedawać, ale te droższe, których uprawa i ochrona wymaga więcej czasu, a co za tym idzie odpowiedniej ilości energii, nie będą już na kieszeń ogrodnika.

Ale nie ma tego złego... Każda zmiana – czy to na dobre, czy na złe, prowadzi do adaptacji i być może wzrost cen ropy naftowej przyspieszy wprowadzenie polityki zrównoważonego rozwoju i doprowadzi do takich zmian, jak kres plastiku w ogrodach czy spowoduje szybsze opracowanie dobrych alternatyw dla tworzyw sztucznych. Perspektywa zmian klimatycznych widniała na horyzoncie od dziesięcioleci i lokalne horrory, takie jak wojna na Ukrainie, sprawiają że zrobienie z tym czegoś wydaje się jeszcze pilniejsze.

Zawsze propagowałem zalety rozsadników zewnętrznych, ale sam nie uprawiałem w ten sposób roślin od dekad – jedynie okazjonalnie podejmowałem mało entuzjastyczne próby w tym zakresie. Może nadszedł już czas, aby powrócić do zwyczajowych praktyk z czasów moich rodziców i siać wszystkie mrozoodporne rośliny jednoroczne, kapustne, czosnki i większość roślin dwuletnich na rozsadnikach pod chmurką. Pozwoliłoby to zaoszczędzić mnóstwa czasu (niezbędnego na flancowanie, przesadzanie do coraz większych doniczek i przygotowywanie podłoża do doniczek), przestrzeni w szklarni i zimnym inspekcie, kosztów plastikowych kuwetek na siew i energii. Ponadto zapewniłoby coś, co jest niedoceniane – tworzenie się mocnej symbiotycznej relacji roślin z ekosystemem gleby – i to od samego początku.

Będzie coraz trudniej. Wymuszone zmiany mogą wydawać się stratą, ale ogród może mieć w sobie model tego, jak możemy go wykorzystać, aby zaadaptować się do zmian i zmienić sposób działania (a nie same działania), i stać się bardziej odporni.

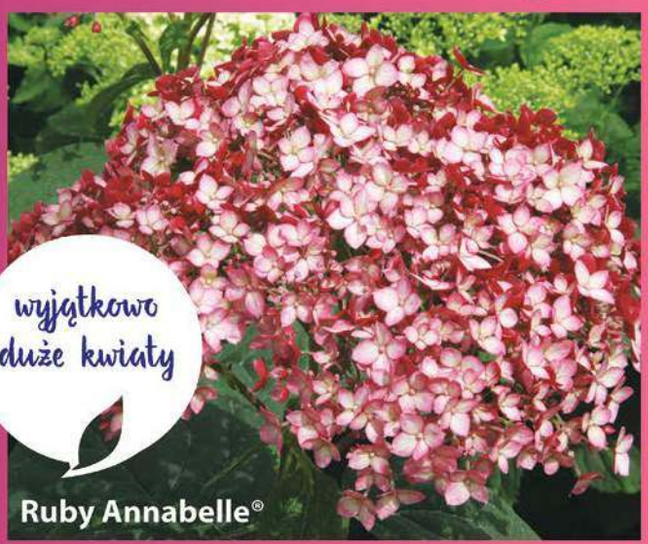
eprasa.pl 90d7a76c59

Proven Winners® Hydrangea arborescens

Hortensje - o naprawdę mocnych pędach

A better garden starts with a better plant

Zanim trafią do Twojego ogrodu, rośliny **PROVEN WINNERS®** przechodzą szereg testów pod względem barwy, zapachu, obfitości kwitnienia, ulistnienia i niezawodności. Tylko niektóre z nich okazują się być na tyle wartościowe, aby zostać rośliną **PROVEN WINNERS®**.

Jeśli szukasz najwyższej jakości roślin, zapytaj w najbliższym centrum ogrodniczym o **PROVEN WINNERS®** lub po prostu rozejrzyj się za charakterystycznymi białymi doniczkami.

www.provenwinners.eu

PW PROVEN WINNERS®
COLOR CHOICE® FLOWERING SHRUBS

eprasa.pl 90d7a76c59

“Po przednówku, gdy większość roślin nie dorosła jeszcze na tyle, aby je jeść, a zimowe zapasy już się skończyły, pierwsze letnie zbiory to prawdziwe święto”

Letni warzywnik Monty'ego

CZĘŚĆ 1 SPOSÓB NA PRZEDNÓWEK

Odkryj, jak uzyskać wczesne plony – Monty zdradza, które rośliny wypadają najlepiej w czerwcu i co możemy teraz posiać, aby zbierać plony przez całe lato

W tym miesiącu w ogrodzie Monty'ego można zbierać sałaty i rzodkiewki – później, w połowie czerwca, pałeczkę przejmą inne warzywa

ZDJĘCIA: JASON INGRAM

Trzy najlepsze warzywa do zbioru

Kiedy maj przechodzi w czerwiec, zaczyna się lato. Dni beztrosko wydłużają się i rozrzutnie obdarzają nas światłem – choć może nie zawsze ciepłem! Łatwo jest oczekiwać zbiorów, gdy dni są najdłuższe w roku, a noce zaczynają nabierać balsamicznego ciepła, jakie kojarzy nam się z latem. Ale czas między majem a połową czerwca nie na darmo nazywamy przednówkiem. Wszystkie warzywa, jakie można zbierać zimą – fioletowe brokuły gałązkowe, jarmuż czy pory – skończyły się już, a ich resztki spoczywają na pryzmie kompostowej. Dietę urozmaicają nam jedynie sałaty liściowe, które udają się nawet, gdy pod koniec wiosny jest chłodniej.

W czerwcowym warzywniku może się jednak dużo dziać – możliwe są też plony. Po przednówku, gdy większość roślin nie dorosła jeszcze na tyle, aby je jeść, a zimowe zapasy już się skończyły, pierwsze letnie zbiory to prawdziwe święto. Jeśli posialiśmy nasiona wcześnie, a pogoda była sprzyjająca, może się zdarzyć, że w czerwcu będzie co zbierać.

Wczesne zbiory

Niektóre warzywa, na przykład rzepa, kapusta i jarmuż, mogą zostać w gruncie, aby nieco dłużej dojrzewać, ale zieloną fasolkę, bób i groch najlepiej jest zbierać, gdy tylko są do tego gotowe.

To również początek sezonu na podstawowe warzywa, takie jak burak i marchew. Pod koniec miesiąca gotowe do zbiorów mogą być karczochy i koper włoski. Trzeba wyglądać kwiatów karczochów, aby zebrać je, gdy są jeszcze soczyste, zanim za bardzo rozrośnie się ich niejadalna część – dławik.

Niezmiennie najlepiej jest zbierać warzywa tuż przed ich gotowaniem, aby nie wyschły i nie spadła ich wartość odżywcza. Jednak niektóre warzywa dostępne w czerwcu można przechowywać nieco dłużej. Gdy wykopiesz ziemniaki, pozwól, aby obeschły na ziemi, a dopiero potem wnieś je pod dach i przechowuj w ciemnym miejscu; cebulę i czosnek przechowuj z kolei w miejscu jasnym.

Pierwszy bób można zrywać już w połowie czerwca – często ma dopiero wielkość groszku, ale jest cudownie słodki i pozbawiony pewnej gorzkawej mączystości charakterystycznej dla bobu, gdy jeszcze podrośnie. Bób nie lubi upałów, ale warto go posiać dodatkowo na początku tego miesiąca, jeśli mamy na to miejsce. W czerwcu zajadam się pysznym makaronem *primavera* ze świeżym groszkiem, bobem, młodą marchewką, a czasem też szparagami i zielonym czosnkiem. To jednak zależy od pogody – bywały lata, gdy jadałem to danie dopiero pod koniec miesiąca.

Czerwiec nie daje chleba, tylko sam słodki lukier, a nie ma chyba warzywa bardziej

“Jeśli posialiśmy nasiona wcześnie, a pogoda była sprzyjająca, może się zdarzyć, że w czerwcu będzie co zbierać.”

Zielony groszek

Każdy pragnie tej niewiarygodnej zielonej świeżości, jaką zapewnia samodzielnie uprawiany groszek – tak samo, jak wszyscy chcemy jak najszybciej zbierać młode ziemniaki i szparagi. Lubię odmianę ‘Alderman’ za jej ekstrawagancką wysokość – ponad 180 cm w mojej żyznej glebie – i nieprawdopodobny smak. Uprawiam też odmiany ‘Hurst Green Shaft’ i ‘Carouby de Maussane’.

eprasa.pl 90d7276c59

Karczochy

Czy jest przystojniejsze warzywo od dojrzałego karczocha? Już same jego liście zasługują na miejsce na rabacie, a pulchne, otoczone płatkami pąki wyglądają równie wspaniale, jak smakują. Zawsze zbieramy je, gdy są niewielkie – wielkości piłki golfowej – gdy nie mają jeszcze widocznego niejadalnego dławika i można je jeść na wiele sposobów – zawsze w całości.

Młoda kapusta

Młoda kapusta jest mrozoodporna, a jednak delikatna i subtelna w smaku. Jeśli zbierzemy po kolei co drugą roślinę w rzędzie, gdy ich liście są jeszcze luźne, pozostałe będą mogły wytworzyć niewielki, smakowity głąb. Lubię odmiany 'Greyhound' i 'Durham Early' i słyszałem, że odmianę 'Hispi' można zjadać w całości, zanim wytworzy głąb.

Również chwasty lubią, gdy jest coraz cieplej, a gleba jest wilgotna, dlatego ważne jest ich regularne usuwanie motyką

kojarzącego się z epikurejskim luksusem, niż szparagi. W tym roku zrobiłem nowe grządki dla szparagów i posadziłem nieznane mi wcześniej odmiany 'Guelph Millennium' i 'Stewart's Purple' – słyną z dużej produktywności i słodyczy. Przez kilka kolejnych lat nie będą jeszcze gotowe do zbioru w czerwcu, ale gdy dobrze się rozrosną, zapewnią plony prawie codziennie przez cały miesiąc; nasyceni, pozwolimy im wreszcie rosnąć dalej i rozwijać paprociowe liście, aby korzenie nabrały energii i zapewniły przysmaki na kolejny rok.

Czosnek słoniowy można zbierać od najdłuższego dnia w roku, a jeśli wiosna i początek lata były gorące, te ogromne cebule można wyjąć z ziemi i wysuszyć pod koniec czerwca, na parę tygodni przed zbiorem zwykłego czosnku. Jedzony na świeżo smakuje cudownie słodko i delikatnie.

Sałaty liściowe

Na początku lata sałata to podstawowy produkt w warzywniku – rośnie szybko, bo jest coraz cieplej i jaśniej, ale trzeba wiedzieć, jak się zorganizować i jak ją uprawiać. Sieję pierwsze partie endywii, mizuny, rukoli i mrozoodpornych sałat (np. 'Brune D'Hiver' czy 'Merveille de Quatre Saisons') już w styczniu, a potem pozwalam im podrastać w szklarni lub pod osłoną. Kolejną partię sieję w marcu razem z odmianami 'Little Gem', 'Valdor' i odmianami sałaty dębolistnej – sadzę je bezpośrednio do gruntu, gdy tylko ziemia nieco się ogrzeje i zbieram w maju i na początku czerwca. Sieję kolejne partie sałat, w tym nieco bardziej kapryśnej sałaty rzymskiej (np. odmian 'Parris Island' i 'Lobjoit's Green Cos') przez cały maj – niektóre pod osłoną, a inne bezpośrednio do gruntu. Nie sieję jednak rukoli, mizuny, mibuny, gorczycznika wiosennego ani roszponki, bo wypuszczają kwiaty prawie z dnia na dzień, gdy tylko się ociepli.

Szybkie prace z myślą o lepszych zbiorach

- **Zasilaj** pomidory, gdy tylko zaczną kwitnąć
- **Ściółkuj** truskawki słomą owsianą i chroń je przed ptakami
- **Przerzedzaj** siewki marchewki, szybko je wyrywając, aby nie roznosił się zapach
- **Porządnie podlewaj** cebulę w czasie upałów
- **Usuwaj** zakwitające pędy pietruszki, aby pobudzić ją do produkcji liści do zbioru
- **Kopczykuj** ziemniaki, aby zwiększyć zbiory

Mieszanka kompostu i wierzchniej warstwy ziemi idealnie nadaje się do kopczykowania ziemniaków uprawianych w pojemnikach

ZDJĘCIA: MARSHA ARNOLD; JASON INGRAM

eprasa.pl 90d7a76c59

Sześć warzyw do wysiania w tym miesiącu

Wzrost temperatury powietrza i wilgotna, często regularnie zasilana opadami ziemia sprawiają, że czerwiec jest idealnym miesiącem na siew. Jeśli posiejesz warzywa teraz, bezpośrednio do gruntu lub w doniczkach modułowych, wiele z nich da plon w ciągu kilku tygodni – lub rozrośnie się tak, że przetrwa zimę i pozwoli ci przetrwać przyszłoroczny przednówek.

■ **BURAK**
Siew marzec-lipiec **Zbiory** czerwiec-październik
Odmiany 'Chioggia', 'Kestrel', 'Red Ace'

■ **JARMUŻ**
Siew marzec-sierpień **Zbiory** luty-maj
Odmiany 'Dwarf Green Curled', 'Redbor'

■ **CUKINIA**
Siew kwiecień-czerwiec **Zbiory** czerwiec-październik
Odmiany 'Defender', 'Venus', 'Zucchini'

■ **FASOLA SZPARAGOWA**
Siew kwiecień-lipiec **Zbiory** lipiec-październik
Odmiany 'Blauhilde', 'Cobra', 'Purple Teepee'

■ **MARCHEW**
Siew marzec-lipiec **Zbiory** maj-grudzień
Odmiany 'Nantes', 'Parmex', 'Resistafly'

■ **KOPER WŁOSKI**
Siew marzec-lipiec **Zbiory** maj-wrzesień
Odmiany 'Amigo', 'Dragon', 'Di Firenze'

Z następną partią siewu czekam do sierpnia, aby zapewnić sobie sałaty na zbiór zimowy. Sekret polega tu na ciągłej, ale nie nadmiernej sukcesji i nauczyłem się już, że z sałatami trzeba postępować zdecydowanie – gdy zaczynają się starzeć, trafiają na pryzmę kompostową, a ja zaczynam korzystać z kolejnej partii.

Dobra organizacja polega też na tym, aby na początku czerwca mieć już podrośnięte delikatne warzywa – ogórki, kukurydzę, koper włoski, fasolę szparagową, fasolę wielokwiatową, dynie, pomidory i wszystkie inne, na które tylko mamy ochotę. Kluczem do sukcesu nie są upalne dni, tylko ciepłe noce.

Nie jest jeszcze za późno

A jeśli nie przygotowałeś się całe miesiące temu? Jeśli dopiero co stałeś się posiadaczem domu czy działki, a już czerwiec? Czy jest za późno? Oczywiście, że nie. Po zimnych, ciemnych zimowych dniach większość ogrodników niecierpliwie czeka, żeby wiosną ruszyć z robotą, ale mniej pośpiechu to często lepsze efekty, a drugi koniec tego bieguna – jesień – jest często dłuższa i cieplejsza, niż nam się wydaje. Choć dobrze jest poczekać z siewem sałat, cebuli i pasternaku na mniej upalny dzień, a groszku nie wysiewać po połowie czerwca, i tak pozostaje nam sporo możliwości na uprawę warzyw przez resztę lata aż po zimę i początek kolejnego roku.

Największą zaletą późnego siewu jest to, że prawie wszystkie rośliny możemy siać bezpośrednio do gruntu. Chyba najlepszy koper włoski uzyskałem kiedyś z siewu prosto do gruntu pod koniec lipca – zbiory nastąpiły w październiku. Cukinie i dynie można siać bezpośrednio do ziemi, a marchewki wysiane w czerwcu często unikają ataków połyśnicy marchwianki. Szybko urosną buraki, fasola szparagowa, kalarepa, fasola wielokwiatowa, brukiew, kukurydza i rzepa. Po posadzeniu ziemniaków w pierwszym tygodniu czerwca zebrałem świetny plon pod koniec października. Dobrze jest wygospodarować miejsce na niewielki zagon i posiać warzywa kapustne na zimowy zbiór: kapustę, brukselkę, brokuły odmiany kalabryjskiej i gałązkowej oraz jarmuż, a także pory i cykorię, aby przesadzić je, gdy tylko siewki urosną na tyle, aby można je było ruszać.

NA STRONIE
www.GardenersWorld.com/podcast
możesz posłuchać, jak Monty radzi, jak założyć piękny, dobrze plonujący warzywnik dający zbiory przez cały rok

ZDJĘCIA: MARSHA ARNOLD; JASON INGRAM

eprasa.pl 90d7a76c59

Summerific

Endless Summer

Niezwykłe ozdoby ogrodów i tarasów

Piękne, niezwykłe rośliny, które szybko zdobywają nasze serca i coraz częściej pojawiają się w ogrodach, na tarasach i balkonach. Poznajmy kilka z nich.

Summerific

Hibiskus bylinowy z ogromnymi kwiatami!

Ciekawa grupa hibiskusów bylinowych, zimujących w gruncie – nie przez przypadek zwana „królem późnego lata". Rośliny te tworzą bardzo duże, urzekająco piękne kwiaty o średnicy od 23 do 25 cm w bogatej gamie barw.

Kwitną obficie od połowy lata do późnej jesieni. Liście, w zależności od odmiany, mają różne kształty i kolory. Bardzo dobrze się krzewią, rosną szybko.

Wyglądają niezwykle atrakcyjnie posadzone w grupach w nasłonecznionych miejscach ogrodu. Można je również sadzić w dużych donicach i ozdabiać nimi balkony i tarasy.

Endless Summer

Niezawodna hortensja! Kwitnie co rok!

Hortensja ogrodowa, która zakwita również na pędach jednorocznych co daje gwarancję corocznego kwitnienia, bez względu na wiosenne uszkodzenia spowodowane przymrozkami.

Cechuje się zwartym pokrojem i nietypową, piękną kolorystyką kwiatów. Kwitnie nieprzerwanie i obficie aż do jesieni.

Stanowi atrakcyjny, mocny akcent w każdym ogrodzie, na tarasie, a nawet na balkonie, ponieważ możemy ją sadzić w gruncie, ale też w większych donicach.

Pielęgnacja tych roślin polega na regularnym nawożeniu. Ich producent poleca całą serię nawozów rozpuszczalnych i posypowych z grupy PLANTON® - o zbilansowanym składzie zapewniającym długie i obfite kwitnienie.

pamiętaj o nawożeniu roślin

PLANTON®

sprawdzone nawozy

Więcej o roślinach i nawozach Planton: www.poradnikogrodnika.pl www.facebook.com/Plantpol

Plantpol ZABORZE

eprasa.pl 90d7a76c59

ROŚLINY DO ZADAŃ SPECJALNYCH

Część 4: Rośliny do oczek wodnych

Starannie dobrane rośliny wniosą do twojego oczka wodnego mnóstwo życia i barw. **Carol Klein** wyjaśnia, jak wybrać właściwe gatunki

Lilie wodne – typowe rośliny do oczek – są dostępne w odmianach różnej wielkości, pasujących do różnej wielkości zbiorników – są nawet odmiany miniaturowe, które można uprawiać w wannie i innych oczkach o podobnych rozmiarach.
Wysokość x szerokość 10 cm x 30-150 cm **Kwiaty** V-IX

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; GETTY/IMAGEBROKER/LILLY

eprasa.pl 90d7a76c59

https://eprasa.pl/90d7a76c59

Gdy wprowadzamy do ogrodu wodę, otwiera się przed nami całkiem nowy rozdział wielkiej księgi roślin. Podobnie, jak cała nasza flora – i dzika, i uprawna – rośliny wodne żyją zgodnie z prawami natury, natomiast zasady ich uprawy i pielęgnacji są nieco inne. Te z nich, które żyją pod wodą, pobierają składniki odżywcze właśnie z niej, a niektóre mają też szerokie, cienkie liście, które mogą łatwo wykorzystać światło słoneczne oraz wypełnione powietrzem komórki w liściach i pędach.

Lilia wodna to jedna z naszych najładniejszych roślin wodnych. Pochodzi od najwcześniejszych roślin kwitnących na Ziemi, a jej ewolucja i adaptacje były tak udane, że do dziś wygląda w znacznej mierze tak samo, jak wówczas. A my, szczęściarze, możemy zapewnić jej i innym roślinom lubiącym środowisko wodne miejsce w naszych oczkach wodnych.

Tereny podmokłe to środowisko wielu wspaniałych roślin: od złocistych kul kaczeńców po egzotyczne kwiaty lilii wodnych. Nasz świat przyrody byłby bez nich znacznie uboższy. Woda jest w naszych ogrodach nie tylko atutem – ona przeobraża, jej działanie jest wręcz magiczne. Gdy w twoim ogrodzie pojawi się woda, wszystko się zmieni.

Woda to dodatkowy element, który wnosi swój czar natychmiastowo. Może być spokojna, stojąca jak w młyńskim stawie – odbija wówczas scenerię wokół niej, podwajając rzeczywistość. Może poruszać się łagodnie, prawie niezauważalnie, albo wściekle się burzyć. Woda wnosi dźwięk: pluska, bulgocze, chlupocze i szemrze – zapewnia nowy wymiar, wnosi do ogrodu życie.

Wszyscy rozumiemy, jak ogromne jest jej znaczenie w ogrodzie – bez niej ziemia byłaby spieczoną skorupą, a rośliny umierałyby. Ale wyrażenie uwielbienia dla niej samej – w postaci oczka wodnego, strumyka, koryta czy nawet misy, ukazanie jej osobno, by można ją było w pełni docenić, to niebywale satysfakcjonujące doświadczenie.

Rośliny, które rosną w niej bądź obok niej są wyjątkowe. Ewoluowały wraz ze swoim podmokłym środowiskiem, idealnie adaptując się do jego specyficznych wyzwań. W przypadku powodzi, bez względu na długość okresu podtopienia, większość roślin zwyczajnie by zgniła, ale nasi miłośnicy bagien pozostaną nieporuszeni. Uważa się, że przed ostatnią epoką lodowcową kosaciec żółty (*Iris pseudacorus*) był szczurem lądowym, ale wraz z przesuwaniem się i roztapianiem lodowców, powierzchnia wód podziemnych podnosiła się, a gleba robiła się coraz bardziej podmokła – kosaciec miał tylko dwie opcje: pływać albo utonąć.

Nie zdarzyło się to z dnia na dzień – kosaciec adaptował się stopniowo, co pozwoliło mu przetrwać. Nadal ma kłącza, ale jest teraz woskowaty i odporny, a jego korzenie są poskręcane i radzą sobie z glebą podmokłą, a nawet z zanurzeniem. Jeśli przesadzisz go do cienkiej, suchej gleby, zwiędnie i będzie marnie się rozwijał. Na podobnej zasadzie, jeśli przesadzimy jego lubiących suszę krewniaków na brzeg wody, będą czuli się coraz gorzej, a w końcu zgniją i obumrą. Najwcześniejsi przodkowie lilii wodnych prawdopodobnie wyewoluowali 150-200 milionów lat temu. Na Ziemi było wówczas znacznie więcej wody – gatunek zaadaptował się tak dobrze, że niewiele zmienił się od tamtych czasów.

ZGODNIE Z RUCHEM WSKAZÓWEK ZEGARA, OD GÓRY

■ **Kosaciec żółty (*Iris pseudacorus*)**
Wysokość x szerokość 1,5 m x 30 cm
Kwiaty VI-VIII

■ **Knieć błotna (*Caltha palustris*)**
W x S 40 cm x 45 cm **K** IV

■ **Onowodek dwukłosowy (*Aponogeton distachyos*)**
W x S 10 cm x 90 cm **K** III-VII i IX-XII

Do wyboru mamy mnóstwo roślin, które świetnie czują się w różnego rodzaju środowisku wodnym. Niektóre z nich to rośliny egzotyczne – może nie są rodzime, ale pochodzą zwykle z półkuli północnej, gdzie panują warunki zbliżone do tych, którymi dysponujemy. Inne gatunki czują się wręcz idealnie, rosnąc w stawach i na terenach podmokłych w Wielkiej Brytanii, dzięki czemu bez problemu można je przenieść do warunków ogrodowych. O ile nie dysponujesz oczkiem wodnym ogromnych rozmiarów, najtrudniejsze pytanie nie brzmi: co zasadzić, ale z czego zrezygnować.

"Woda jest nie tylko atutem – ona przeobraża, jej działanie jest wręcz magiczne. Gdy w twoim ogrodzie pojawi się woda, wszystko się zmieni"

ZDJĘCIA: GETTY/JACKY PARKER PHOTOGRAPHY; JASON INGRAM
WATER HAWTHORN: STOCKTON BURY GARDENS, HEREFORDSHIRE

eprasa.pl 90d7a76c59

Udana uprawa roślin do oczek wodnych

Co sadzić Zarówno dla nas, jak i dla stworzeń, dla których oczko wodne, wraz z otaczającym go terenem, stanie się domem, jest ważne, aby miało ono rośliny na każdym poziomie: pod wodą, na powierzchni wody, w wodzie wokół obrzeży i na podmokłym gruncie, który w warunkach idealnych je otacza. Każda z tych grup roślin ma swoją własną funkcję – swoje własne wyjątkowe życie i swoją własną wyjątkową urodę – choć nie każdemu odpowiada estetyka rdestnic!

Dzięki fotosyntezie rośliny natleniające sprawiają, że woda jest zdrowa i czysta, bo przez cały dzień wydzielają tlen – dzięki nim woda żyje, co ma podstawowe znaczenie dla bytujących w niej stworzeń. Rośliny unoszące się na powierzchni wody zapewniają schronienie i cień, a także wyjątkowe środowisko pomiędzy wodą a jej brzegami. Świetnym przykładem są tu lilie wodne, ale inne rośliny, np. onowodek dwukłosowy czy jaskier wodny to też dobra opcja.

Bardzo ważne są też rośliny przybrzeżne. Ważki kończą swój podwodny etap życia w postaci larw, wspinając się na łodygi trzcin lub irysów, aby przeobrazić się i przybrać swoją wspaniałą dojrzałą postać, podczas gdy inne owady zapylające odwiedzają kwitnące kwiaty w poszukiwaniu nektaru i pyłku. Wokół brzegów oczka, na twardym lub półtwardym gruncie, można uprawiać wspaniałe rośliny bagienne, które dają schronienie innym istotom wodnym lub wodno-lądowym.

Jak pielęgnować rośliny do oczek wodnych

Obecność wody wprowadza na ogrodową scenę zupełnie nową obsadę. Jest bardzo ważne, aby zachować harmonię między różnymi elementami oczka i wokół oczka. Uważaj na gatunki inwazyjne – musieliśmy sobie radzić z nadmiernie energiczną miętą nadwodną, która zagłuszała inne rośliny. Zapewnianie dobrych warunków dzikiej faunie to proces jednokierunkowy – będziesz mógł oglądać, jak skrzek przeobraża się w kijanki, a żaby, które staną się ostatnim stadium tego procesu, spędzą większość swojego życia w twoim ogrodzie. Wspaniale jest oglądać najróżniejsze ważki, gdy latają po ogrodzie.

Larwy ważek żyją pod wodą, a potem wspinają się po pędach roślin, aby dokończyć swoją niesamowitą metamorfozę i przeobrazić się w latające osobniki dorosłe

ZDJĘCIA: PAUL DEBOIS; JASON INGRAM

eprasa.pl/90d7a76c59

5 niezbędnych rośliny do oczek wodnych

1
Kosaciec gładki (*Iris ensata*) 'Rose Queen'

Wiele nowoczesnych mieszańców tego irysa o bardzo dekoracyjnych kwiatach ma falbanki i jest przekombinowana, ale ten zachowuje elegancję i prostotę, dla której gatunek ten jest tak ceniony w Japonii. Roślina przybrzeżna.
Wysokość x szerokość
75 cm x 75 cm
Kwiaty V-VII

2
Pierwiosnek wianuszkowaty (*Primula bulleyana*)

Jeden z wielu pierwiosnków kandelabrowych – jego nazwa pochodzi od okółków kwiatów (niekiedy ośmiu-dziewięciu na pędzie), które otwierają się kolejno od podstawy ku górze. Wszystkie uwielbiają warunki bagienne i ochoczo się rozsiewają.
W x S 60 cm x 20 cm
K IV-VI

3
Pełnik europejski (*Trollius europaeus*)

Nasz rodzimy pełnik uwielbia mokrą, ciężką glebę w warunkach naturalnych i w ogrodach. Jego proste, okrągłe kwiaty w kolorze czystej żółci idealnie uzupełniają skupiska lśniących „jaskrowatych" liści.
W x S 70 cm x 40 cm **K** V-VI

4
Rodgersja kasztanowcolistna (*Rodgersia aesculifolia*)

W kategorii dużych, wyrazistych liści, żadna roślina nie wygra z tą piękną rodgersją. Jej mocne, dłoniaste liście są wiosną brązowo-czerwonawe, jakby wypolerowane, potem, latem stają się zielone, a jesienią znów zmieniają barwę. Lubi wilgotną glebę.
W x S 2 m x 1 m **K** VII

5
Łączeń baldaszkowaty (*Butomus umbellatus*)

Świetnie rośnie na brzegu wody, z korzeniami pod wodą. Tu wynurza swoje wzniesione liście spod wody i otwiera urocze bladoróżowe kwiaty pod koniec lata. Jeśli nie usuniesz ich, gdy przekwitną, sam się rozsieje.
W x S 1,2 m x 50 cm
K VII-VIII

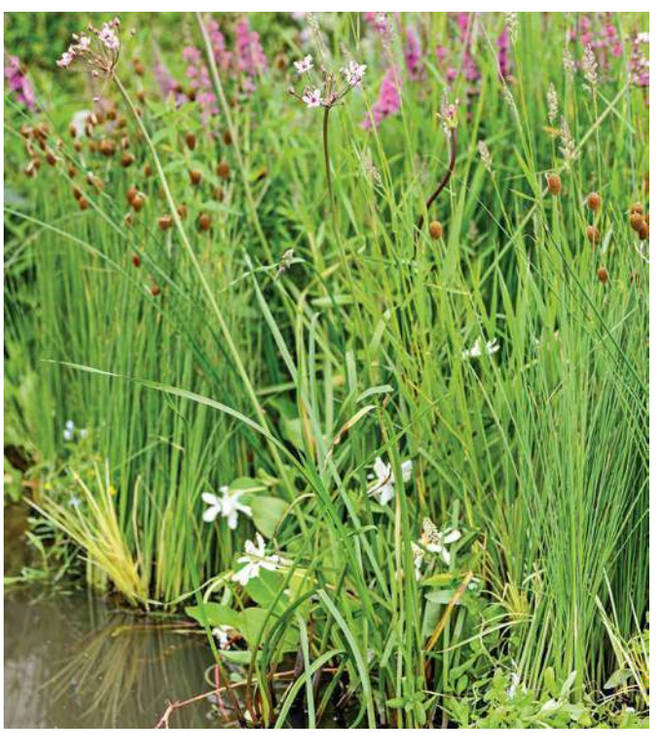
3 Pełnik europejski

2 Pierwiosnek wianuszkowaty

5 Łączeń baldaszkowaty

Tworząc naturalnie wyglądające obrzeża oczka, postaw na rodzimą krwawnicę pospolitą i łączeń baldaszkowaty

Z czym łączyć rośliny do oczek wodnych

Aby oczko prawidłowo funkcjonowało, niezbędne jest harmonijne połączenie roślin natleniających z czystą wodą. Podobnie, jak u bylin, wiele roślin do oczek wodnych można rozmnażać przez podział. Właśnie podzieliliśmy wielką kępę kosaćca żółtego (*Iris pseudacorus*) 'Variegata' na około dziesięć części. Niektóre zasadziliśmy na rabacie w głównej części ogrodu, a pozostałe wokół oczka.

Uważaj na jesienne liście – jeśli pozwolisz, aby zebrały się na dnie, wkrótce sprawią, że w wodzie nastąpi stagnacja. W okresie, gdy spadają liście, warto zakryć oczko siatką.

OBEJRZYJ instrukcję dotyczącą usuwania rdestnic i zachowania czystości wody na stronie **www.GardenersWorld.com/improve-your-pond**

ZDJĘCIA: TORIE CHUGG; GETTY/JOHNATAPW, ORIETTA GASPARI; JASON INGRAM

eprasa.pl 90d7a76c59

Lilie złotogłów
leśne dzikuski

Lilie złotogłów są dekoracyjne, długowieczne i łatwe w uprawie. Gdy na dobre zadomowią się w ogrodzie, utworzą skupisko i będą rosły w jednym miejscu nawet ponad 100 lat! Grupa dojrzałych, kwitnących lilii martagon to prawdziwa perełka w ogrodzie. Raz szczęśliwie posadzone będą bezproblemowe przez całe życie.

TEKST I ZDJĘCIA **BOŻKA PIOTROWSKA**

Filigranowe, subtelne kwiaty lilii złotogłów z figlarnymi piegami na płatkach łączą w sobie delikatność i dzikość. Zebrane w groniaste kwiatostany kołyszą się na wyprostowanych pędach ponad kryzami z liści. Piękno tych leśnych dzikusek możesz przenieść do swojego ogrodu. Pamiętaj jednak, że w Polsce na stanowiskach naturalnych gatunek ten objęty jest ścisłą ochroną! Na szczęście w sklepach kupisz różne odmiany lilii złotogłów do uprawy w ogrodzie. W czerwcu, gdy zakwitną, nie oderwiesz od nich wzroku ani nosa.

eprasa.pl 90d7a76c59

Lilie uwielbiane są już od wieków. Uprawiane były w starożytnym Egipcie, Rzymie, Grecji, Japonii i Chinach i do dziś nie tracą na popularności wśród ogrodników. Cenione są za bogactwo kolorów, różnorodność kwiatów, łatwość w uprawie oraz różne okresy kwitnienia. Rodzaj lilia obejmuje ponad 90 gatunków. Jednym z nich jest lilia złotogłów (*Lilium martagon*) o różowofioletowych kwiatach nakrapianych obficie ciemnymi cętkami. W naturze gatunek ten rośnie głównie w lasach bukowych i w krzewiastych zaroślach na wapiennych zboczach południowo-zachodniej i środkowej Europy oraz Azji. W Polsce lilia złotogłów objęta jest ścisłą ochroną, a jej skupiska można spotkać w Sudetach, Beskidach, Tatrach i na Dolnym Śląsku, rzadziej na wyżynnych terenach północy kraju. Od swoich okazałych kuzynek – lilii orientalnych, azjatyckich i drzewiastych, różni się wielkością, drobniejszymi kwiatami oraz subtelnym zapachem i okresem kwitnienia.

Subtelność w każdym calu

Nazwa gatunkowa *martagon* pochodzi prawdopodobnie od staroturecckiego słowa określającego tradycyjne nakrycie głowy – turban. Możliwe, że związane jest to z charakterystycznym kształtem kwiatów, których wywinięte finezyjnie płatki przypominają turbany uformowane z pasa orientalnej tkaniny. Z tego względu lilia martagon należy do grupy lilii turbanowych. Jest jedną z najwcześniej kwitnących lilii, a jej kwiaty ukazują się w czerwcu, i w zależności od pogody, utrzymują się do lipca. Wyjątkowy kształt kwiatu

Lilium martagon – forma dzika

W połowie kwietnia nad ziemią pojawiają się ulistnione pędy. Niewprawne oko może pomylić je z młodymi szachownicami cesarskimi, które kwitną wcześniej

Lilia martagon 'Arabian Knight'

umożliwia zapylanie tylko motylom, choć przyjemny, słodkawy zapach wabi również pszczoły i inne owady. Do amatorów liliowego nektaru należą szczególnie motyle z rodziny zawisakowatych.

Jeśli nie jesteś fanem odurzającego słodyczą, często wręcz nachalnego i duszącego zapachu lilii orientalnych, to lilie martagon są dla ciebie idealne. W odróżnieniu od intensywnych aromatów swoich kuzynek, kwiaty mieszańców lilii martagon pachną subtelnie, nienachalnie i kusząco. W zależności od odmiany można wyczuć w nim nuty słodkiej czekolady, słodowy aromat piwa, likier wiśniowy otulony nutą gorzkich migdałów oraz cierpkość owoców. Kwiaty najsilniej pachną wieczorem.

Cebula i liście

Częścią podziemną lilii martagon jest charakterystyczna cebula złożona z dachówkowato ułożonych, złocistych łusek, stąd pochodzi polska nazwa rośliny – złotogłów. Wiosną, zwykle już na początku kwietnia, z cebuli wyrasta sztywny, pionowy pęd z piętrowo ułożonymi, gęstymi okółkami siedzących, podłużnie jajowatych liści.

Uwaga na szkodniki

Liście lilii martagon są przysmakiem poskrzypki liliowej. Te czerwone chrząszcze zaczynają żerować już w kwietniu na młodych roślinach. Łatwo je zauważyć, dlatego od wiosny często sprawdzaj rośliny. Im wcześniej zauważysz poskrzypkę, tym większa szansa na udaremnienie inwazji. Najlepiej zbierać chrząszcze ręcznie i niszczyć. Liście lilii martagon bywają też przysmakiem ślimaków i opuchlaków. Sporadycznie gustują w nich mszyce. Mieszańce lilii martagon są zwykle odporne na choroby wirusowe. Natomiast w zbyt mokrym podłożu cebule mogą zagniwać, a brak cyrkulacji powietrza i częste moczenie liści może przyczynić się do rozwoju szarej pleśni.

Poskrzypka liliowa jest najczęstszym szkodnikiem lilii martagon

eprasa.pl 90d7a76c59

„Zanim posadzisz cebule lilii martagon wybierz miejsce, w którym zostaną na długi czas. Posadź cebulki i bądź cierpliwy, a zostaniesz nagrodzony!”

Miejsce w ogrodzie

Pięknem lilii martagon będziesz cieszyć się co roku, bez konieczności wykopywania cebul na zimę. Przygotuj się jednak na to, że po posadzeniu bywają kapryśne i dosyć długo adaptują się w nowym miejscu. Na początku mogą wyrosnąć tylko kulkucentymetrowe pędy, które szybko znikają, nie wydając kwiatów. Z czasem pęd kwiatostanowy jest coraz wyższy i mocniejszy, a kwitnienie bardziej obfite. Początkowo pędy mogą osiągać ok. 50 cm i pojawi się tylko kilka kwiatów, ale docelowo dorosną do 1,5 metra wysokości, a kwiaty będą obficie upakowane na kwiatostanach – po 30 sztuk lub więcej.

Odmiany mieszańcowe

Lilie martagon obecnie uprawiane w ogrodach to międzygatunkowe mieszańce, powstałe w wyniku krzyżowania *L. martagon, L. hansonii, L. medeoloides, L. distichum* i *L. tsingtauense*. Pierwszą hybrydę uzyskano około 1890 roku i od tego czasu wyhodowano ogromną ilość mieszańców, z czego ok. 500 otrzymało nazwy odmianowe, a wiele zostało oficjalnie zarejestrowanych. Hybrydy mają nieco większe kwiaty, obfitsze kwiatostany i w zależności od wielkości cebuli oraz wieku, w czasie kwitnienia osiągają od 90 do 150 cm wysokości.

Wśród mieszańców lilii martagon jest bogaty wybór koloru kwiatów: od bladoróżowych, przez żółte i pomarańczowe po rdzawoczerwone. Kwiaty odziedziczyły po rodzicach słodkie , pstrokate piegi, ale też jednolite i jednobarwne płatki.

Odmiana ‘Fairy Morning’ o różowo-żółtych kwiatach

Odmiana ‘Guinea Gold’ o kwiatach kremowożółtych

Odmiana ‘Manitoba Morning’ o ciemnoróżowych, niemal czerwonych kwiatach

Odmiana ‘Claude Shride’ o ciemnobordowych kwiatach

Cebule lilii złotogłów najlepiej kupić wiosną lub jesienią. Obie pory są dobre do sadzenia

Do najbardziej efektownych i popularnych odmian należą: **‘Claude Shride’** o ciemnobordowych kwiatach, **‘Arabian Knight’** o rdzawoczerwonych, nakrapianych kwiatach, **‘Fairy Morning’** o różowo-żółtych, nakrapianych kwiatach, **‘Peppard Gold’** o brzoskwioniowo-złotych, nakrapianych kwiatach, **‘Terrace City’** o kwiatach intensywnie nakrapianych w złoto-żółtym kolorze, **‘Manitoba Morning’** o ciemnoróżowych kwiatach, intensywnie nakrapianych. **‘Orange Marmalade’** ma drobne, jednolicie pomarańczowe kwiaty z wąskimi płatkami, **‘Guinea Gold’** ma kwiaty kremowożółte, nakrapiane, **‘Russian Red’** – czerwone, **‘Mrs. R.O. Backhouse’** – żółte, **‘Nicotine’** – żółte, mocno nakrapiane.

Jeszcze więcej lilii

Kiedy zakochasz się w liliach martagon, możesz pokusić się o ich samodzielne rozmnażanie. Świetnym sposobem na niskobudżetowe powiększenie kolekcji jest wysiew nasion. Lilie wyhodowane z nasion dają ogromną satysfakcję, jednak otrzymane z nich mieszańce nie powtarzają cech rodziców. Zaletą podjętego ryzyka jest szansa na wyhodowanie swojej własnej i niepowtarzalnej odmiany. Przyda się do tego odrobina cierpliwości, gdyż po kiełkowaniu i utworzeniu cebuli musisz poczekać na kwitnienie nawet kilka lat.

Po kwitnieniu powstają owoce – torebki, pełne płaskich talerzykowatych nasion. Zwykle w sierpniu nasienniki żółkną i zaczynają wykazywać oznaki pękania. Nasiona powinny być dojrzałe i świeże, najlepiej wysiać je natychmiast do wilgotnego wermikulitu, a gdy wytworzy się maleńka cebula – przesadzić ją do doniczki i zadołować z ziemi.

Inną, dość szybką i praktyczną metodą jest rozmnażanie przez łuski. Ten sposób pozwala na uzyskanie kwitnących roślin po 3-5 latach. Najlepszym terminem jest koniec lata i początek jesieni. Od cebuli oddziel tyle zdrowych łusek, ile chcesz uzyskać roślin. Umieść je do połowy w ziemi kompostowej i przykryj kloszem lub folią. Po kilku tygodniach na łuskach wytworzą się maleńkie cebulki. Starsze cebule mogą też wytwarzać u podstawy cebule potomne

Cebule potomne, tworzące się u podstawy cebuli matecznej

Z torebek nasiennych wysypują się dojrzałe nasiona lilii

Lilia martagon 'Claude Shride' w towarzystwie naparstnic i przywrotnika ostroklapowego na tle purpurowych liści klonu palmowego

Lilie martagon nie potrzebują dużo miejsca – świetnie sprawdzą się nawet w małych ogródkach

z wykształconymi, samodzielnymi korzeniami. Maleńką cebulę wystarczy oddzielić od cebuli-matki i posadzić osobno.

Dobrane towarzystwo

Lilie martagon najpiękniej prezentują się w ogrodzie leśnym i naturalistycznym. Świetnie komponują się zarówno z wiosennymi roślinami cebulowymi, kwitnącymi latem bylinami, jak i niskimi krzewami ozdobnymi. Tłem, które najpiękniej podkreśli subtelną urodę piegowatych kwiatów będą ciemnozielone i purpurowe liście drzew oraz krzewów np. perukowiec podolski, kalina koreańska, cisy czy klony palmowe. W czerwcu lilie są świetnym towarzystwem dla okazałych i ciężkich kwiatostanów naparstnic i ostróżek, dla subtelnych dzwonków brzoskwiniolistnych, jarzmianki mniejszej i seledynowej mgiełki kwitnącego przywrotnika ostroklapowego.

Hosty posadzone między martagonami stworzą niskie, rozłożyste „przekładki" i zapewnią strukturalny kontrast w ocienionym ogrodzie. Znakomitym, leśnym towarzystwem są dla lilii bodziszki, brunnery oraz paprocie, w tym narecznica czerwonnozawijkowa, która fantastycznie komponuje się z rdzawoczerwonymi kwiatami odmiany 'Arabian Knight'. Elegancję i szyk kwiatostanów lilii martagon podkreślą kępy hakonechloi. Wiosną, zanim zakwitną, ulistnione pędy zatopią się w łanach roślin cebulowych – narcyzów i szachownic.

Funkie i paprocie są dobrym towarzystwem dla lilii martagon

Uprawa lilii złotogłów

Termin sadzenia Cebule sadzi się wiosną lub jesienią. Posadzone w okresie wrzesień-listopad zaczną wegetację w kwietniu następnego roku i szybciej zakwitną, natomiast posadzone w wiosną – w marcu czy kwietniu, później wykształcą zieloną część naziemną i zakwitną w danym sezonie późno albo wcale.

Stanowisko Chociaż dobrze kwitną i rosną w słońcu, to ich ulubionym stanowiskiem jest lekko ocieniony, chłodny półcień z rozproszonym światłem. Nieźle będą się też czuły w miejscu, gdzie przez cały poranek jest słońce, a po południu cień. Natomiast głęboki cień przez cały dzień zdecydowanie nie służy kwitnieniu i skutkuje nadmiernym wyciąganiem się pędów.

Podłoże Te leśno-górskie arystokratki najlepiej czują się w glebie zbliżonej do podłoża ze stanowisk naturalnych. Dlatego posadź je w żyznej, próchniczej, przepuszczalnej i umiarkowanie wilgotnej ziemi o odczynie zasadowym pH 6-7. Jeśli masz glebę obojętną lub kwaśną, miejsce dla lilii możesz zaprawić sproszkowanym dolomitem. Cebule posadź w dołkach na głębokość trzech wysokości cebuli.

Nawożenie Najlepszym pożywieniem będą dla lilii nawozy organiczne podane w kwietniu, gdy rośliny zaczynają wychodzić z ziemi i w lipcu, kiedy przekwitają.

Pielęgnacja Rośliny zużywają dużo energii do wytwarzania nasion i jeśli nie dopuścisz do ich zawiązywania, zostanie ona wykorzystana do zwiększenia cebuli i wytworzenia w przyszłym roku dodatkowych pędów oraz nowych cebul. Jeśli nie zamierzasz więc zbierać nasion, po kwitnieniu usuń cały kwiatostan. W przeciwnym razie pozostaw tylko 2 lub 3 torebki nasienne, aby dojrzewały na pędzie. Jesienią lub wczesną wiosną odetnij zżółkniętą i suchą łodygę na poziomie gruntu.

eprasa.pl 90d7a76c59

RÓŻA DLA KAŻDEGO

Przekonaj się dlaczego wszyscy potrzebujemy róż w swoich ogrodach i co zrobić, żeby w tym roku zakwitły nad podziw – poznaj sprawdzone rady Adama Frosta

Prowadzenie róż wzdłuż lin to prosty i niezawodny sposób, aby je w pełni wyeksponować

PHOTO: JASON INGRAM

„Kocham nie tylko kwiaty róż, ale też sposób, w jaki łączą się z innymi roślinami, ich cudowny zapach, jaskrawe owoce i różne rodzaje”

Róże to jedne z najbardziej wszechstronnych roślin. Kocham nie tylko ich kwiaty, ale też sposób, w jaki łączą się z innymi roślinami, ich cudowny zapach, jaskrawe owoce i różne rodzaje. Poza tym, czy istnieje lepszy kwiat cięty? Nie mogłem obejść się bez róż w moim ogrodzie i przez lata eksperymentowałem z nimi na wiele sposobów. Przy tak ogromnej różnorodności można znaleźć różę do niemal każdego ogrodu.

Uwielbiam to, jak jedna róża może nadać ton całej rabacie. Kiedy dorastałem, moja babcia interesowała się tylko mieszańcami herbatnimi. W moim pierwszym ogrodzie wkręciłem się w róże krzaczaste, a teraz uwielbiam wykorzystywać róże botaniczne. Jeśli nigdy wcześniej nie miałeś róż, daj im szansę – łatwo możesz ożywić taras różą w donicy lub dodać koloru gołej ścianie za pomocą róż pnących.

Gdzie posadzić roże

Możesz znaleźć różę pasującą do prawie każdego miejsca, ale większość z nich potrzebuje słonecznego stanowiska. Jest kilka miejsc, w których róże będą miały problemy: na wietrznych stanowiskach lub w suchym cieniu, ale można znaleźć róże, które dobrze będą się czuły przy północnej ścianie. Wybieram dla nich osłonięte miejsca, ponieważ silne wiatry mogą rozluźnić ziemię wokół korzeni, a wtedy róże będą się kołysać, a czasem nawet obumrą. Chociaż róże świetnie wyglądają z innymi roślinami, staraj się nie dawać im zbyt dużej konkurencji, ponieważ róże są bardzo żarłoczne. Uważam, ze najlepsza ziemia dla róż powinna być żyzna i raczej gliniasta; wilgotna, ale nie podmokła. Jeśli sadzę je w nowym ogrodzie, podczas sadzenia używam grzybów mikoryzowych.

1

Pięć sposobów na uprawę róż

2

❶ PO ŁUKU LUB LINIE
Bądź kreatywny z różami pnącymi – wystarczy odwiedzić kilka wspaniałych brytyjskich ogrodów, aby zobaczyć, jak ogrodnicy niemal tworzą z nich rzeźby. Spędzają dużo czasu na przywiązywaniu pędów dla stworzenia z nich wspaniałych kształtów, które również pobudzają rośliny do lepszego kwitnienia. Podobało mi się prowadzenie róż po sznurach w moim ogrodzie – to skuteczne i łatwe rozwiązanie.

❷ NA MIESZANEJ RABACIE
Po raz pierwszy zrozumiałem, że róże mogą rosnąć nie tylko na różankach, kiedy pracowałem z Geoffem Hamiltonem. Wszystkie jego róże rosły razem z roślinami zielnymi, które fantastycznie je ożywiały. Wykorzystał bodziszki, irysy i przywrotniki do stworzenia rabat w stylu wiejskim. Warto eksperymentować, aby znaleźć swoje ulubione rozwiązanie. Na moich rabatach posadziłem różę 'Munstead Wood' – zaczyna kwitnąć w czerwcu i nie przestaje.

❸ PRZY DRZEWIE
Posadziłem kilka ramblerów przy niektórych drzewach w moim ogrodzie. 'Adélaïde d'Orléans' jest jedną z najlepszych róż pnących – to elegancka odmiana, z której można zrobić małe drzewko. W czasie kwitnienia na początku ma małe różowe pąki, a kwiaty po otwarciu są kremowobiałe. Nie rośnie zbyt bujnie, co ułatwia jej kształtowanie, i osiąga do około 6 m.

> Ramblery rosną silnie i pasują do nieformalnego otoczenia, ponieważ mają dziki styl, który uwielbiam

❹ W DONICY
Jest mnóstwo odmian róż typu patio, które przez całe lato będą kwitły w donicach. Te niewielkie róże dorastają do 60 cm wysokości – to genialny sposób na wprowadzenie kolorów do małej przestrzeni przy minimalnym wysiłku. Poszukaj pachnącej odmiany, aby była jeszcze bardziej interesująca. Alternatywnie wybierz małą różę i przesadź ją do ogrodu, gdy doniczka będzie już dla niej za ciasna.

❺ PRZY ŚCIANIE
Duże róże krzaczaste lub róże pnące są idealne do zakrycia ogrodzenia kwiatami na całe lato. 'Nevada' to róża krzaczasta, która świetnie pnie się w górę – na przełomie maja i czerwca pokrywa się kremowobiałymi kwiatami, które zapierają dech w piersiach. Uwielbiam jej łukowato wygięte pędy z ciemnobrązową skórką i czerwonawo-brązowe owoce. Dorasta do ponad 2 m.

Róża specjalnie dla ciebie

Naprawdę dla każdego znajdzie się odpowiednia róża: od dzikich róż, które będą przedzierać się przez żywopłoty, przez róże krzaczaste, które można posadzić na rabatach, po niskie róże do doniczek i róże pnące, które mogą zasłonić nieestetyczne szopy.

RÓŻE GATUNKOWE (BOTANICZNE)
Róże botaniczne to dzikie róże i ich mieszańce. Mogą rosnąć na uboższych glebach i nie wymagają dużo pracy poza niewielkim przycinaniem. Świetnie wyglądają na naturalnych rabatach mieszanych. Większość ma pojedyncze kwiaty, uwielbiane przez zapylacze, a wiele z nich wytwarza również dekoracyjne owoce na zimę. W ostatnich latach poświęciłem im dużo uwagi i wykorzystuję je na terenach łąkowych oraz w żywopłotach.

RÓŻE KRZACZASTE (PARKOWE)
Do tej grupy należą róże krzaczaste i współczesne róże, w tym róże angielskie, które zostały wyhodowane z myślą o zdrowym wzroście i powtarzaniu kwitnienia. To romantyczna grupa; zdrowa, lecz zróżnicowana gama roślin, które wydają wspaniałe, pachnące kwiaty. Są łatwe w uprawie i poradzą sobie w różnych warunkach i rodzajach gleby. Niektóre wyższe róże krzaczaste można łatwo prowadzić jako pnącza po dekoracyjnych podporach.

RÓŻE PNĄCE – KLIMBERY
Znajdziesz klimbera na każdą okazję. Rośliny w tej grupie mają luźniejszy pokrój niż wiele róż krzaczastych, więc będą potrzebowały podpór, jednak nie rosną tak silnie jak ramblery. Wiele z nich powtarza kwitnienie i wspaniale pachnie – kwitną przez całe lato. Niektóre z mniejszych klimberów możesz uprawiać w donicach, jeśli będziesz je regularnie podlewać i nawozić.

RÓŻE PNĄCE – RAMBLERY
Te silne rośliny będą się dobrze piąć po dużych drzewach, a nawet zakryją całą szopę, jeśli tego zechcesz. Należą do nich róże botaniczne i mieszańcowe, które pasują do nieformalnego otoczenia, ponieważ mają dziki styl, który uwielbiam. Większość ramblerów kwitnie tylko jeden raz w okresie od początku do połowy lata i wytwarza małe bukiety kwiatów, w przeciwieństwie do klimberów o większych kwiatach.

RÓŻE KRZEWIASTE
Zaliczamy do nich floribundy i mieszańce herbatnie. Mieszańce herbatnie mają zwykle pojedyncze, duże kwiaty na końcu łodygi, podczas gdy floribundy wytwarzają całe skupiska kwiatów. Widziałem mieszańce herbatnie, które kwitną do samej zimy, ale jeśli chodzi o efekt, to floribundy, według mnie, je przebijają. Te róże mogą tworzyć wspaniałe małe żywopłoty lub można je uprawiać pojedynczo na tarasie w doniczce. Oba typy występują w ogromnej gamie kolorystycznej.

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; GETTY/JACKY PARKER PHOTOGRAPHY, OK PHOTOGRAPHY

eprasa.pl 90d7a76c59

Kalendarz pielęgnacji róż na cały rok

Lato

■ WYKONAJ NAWOŻENIE (VII)
Po zakończeniu pierwszej tury kwitnienia ponownie nawieź swoje róże. Zwykle należy to zrobić w lipcu, ale zależy od regionu kraju.

■ PRZYWIĄŻ NOWE PĘDY (VII-VIII)
Przywiąż nowe pędy róż pnących (ramblerów i klimberów) do podpór, aby je zabezpieczyć.

■ USUŃ STARE KWIATY (VII-X)
Usuwaj przekwitłe kwiaty przez cały okres kwitnienia, aby róże wydały ich jeszcze więcej.

■ USUŃ SZKODNIKI (VI-X)
Staram się utrzymać swoje róże w jak najlepszym zdrowiu. Pozwalam drapieżnikom zjeść wszystkie mszyce. Jeśli na liściach wystąpi czarna plamistość, zrywam je i palę. Nigdy nie wyrzucaj ich na kompostownik, gdzie choroba może się rozprzestrzenić.

Jesień

■ KUP I POSADŹ RÓŻE (Z GOŁYM KORZENIEM X-III, RÓŻE POJEMNIKOWE PRZEZ CAŁY ROK) [W POLSCE Z GOŁYM KORZENIEM X LUB III – RED.]
Róże można kupić jako rośliny z gołym korzeniem lub w pojemnikach. Najlepszy czas na sadzenie róż z odkrytymi korzeniami to okres od jesieni do późnej zimy, ale unikaj sadzenia w zamarzniętej lub przesiąkniętej wodą ziemi. Rośliny z gołym korzeniem namocz w wodzie przez noc przed sadzeniem – rośliny ponownie się nawodnią.

■ PRZYTNIJ RAMBLERY (IX-XI)
Staram się ułożyć główne pędy jak najbardziej w poziomie, tworząc z nich przy ścianie wachlarz. Nadaję im kształt, gdy są jeszcze młode, a następnie skracam pędy boczne o około 2/3, co pobudza je do kwitnienia w następnym roku. Każdego roku sprawdzaj, czy możesz usunąć co najmniej jeden lub dwa stare pędy i zastąpić ja młodymi.

Zima

■ PRZYTNIJ KLIMBERY (X-XII) [W POLSCE X LUB III-IV – RED.]
Kiedy róża pnąca zajmie już całe przeznaczone dla niej miejsce, wycinam starsze pędy, aby pobudzić rozwój nowych. Po zakończeniu kwitnienia, możesz skrócić boczne pędy o około 2/3. Staram się nadać krzewom kształt rozłożonego wachlarza. Klimbery zwykle nie rosną tak silnie, jak ramblery.

■ PRZYTNIJ RÓŻE KRZEWIASTE (KONIEC I-III) [W POLSCE III-IV – RED.]
Swoje róże krzewiaste przycinam głównie po świętach Bożego Narodzenia, zazwyczaj pod koniec stycznia. Najpierw usuwam martwe, chore lub uszkodzone pędy, a resztę skracam później o około 1/3.

■ PRZYTNIJ RÓŻE KRZACZASTE (PARKOWE) (X-II) [W POLSCE X LUB III-IV – RED.]
Po kwitnieniu skróć wszystkie pędy i usuń wszystkie stare, zdrewniałe łodygi. Następnie prześwietl roślinę i usuń wszystkie słabe odrosty.

Wiosna

■ WYŚCIÓŁKUJ (III-IV)
Swoje róże bardziej ściółkuję, niż nawożę. Późną zimą lub wczesną wiosną rozkładam ściółkę z przekompostowanego obornika, który nie tylko dodaje glebie składników odżywczych, ale pomaga zatrzymać wilgoć i chroni róże przed chwastami.

Czasami u nasady krzewów rozsypuję trochę organicznego nawozu w granulkach o powolnym uwalnianiu składników i mieszam je z ziemią, a następnie wszystko dokładnie podlewam.

■ NAWIEŹ RÓŻE (III-IV)
Jeśli nie ściółkujesz, nawieź swoje róże dwa razy w roku. Zapewni to lepsze kwitnienie, a rośliny będą zdrowsze, bardziej odporne na szkodniki i choroby. Pierwsze nawożenie róż wykonaj przed pojawieniem się liści, a następnie powtórz w lipcu.

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; GETTY/ANNICK VANDERSCHELDEN PHOTOGRAPHY; JASON INGRAM

eprasa.pl 90d7a76c59

WISAN SA
www.wisan.pl

Tarasowa kolekcja

Tkanina drukowana tarasowa
Kolekcja Raj zielona 150cm – 29zł/mb

Tkanina drukowana tarasowa Nastia
150cm – 29zł/mb

Zasłona tarasowa gładka Luza Natural
155x250 cm – 81,10zł/szt.

Zasłona tarasowa gładka Luza Szary
155x250 cm – 81,10zł/szt.

www.sklep.wisan.pl
ul. Włókniarzy 7, 39-451 Skopanie
15 812 22 53, mail: sklep@wisan.pl

eprasa.pl 90d7a76c59

Ogrodnicy
dla planety

Racjonalne gospodarowanie wodą

Począwszy od poprawy jakości środowiska naturalnego po zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i dwutlenku węgla – oszczędzanie wody przynosi wiele korzyści, wyjaśnia Jack Wellington

Jack Wallington jest architektem krajobrazu specjalizującym się w ekologicznych metodach uprawy roślin oraz autorem książek „Wild about Weeds" i „A Greener Life"

Woda jest w naszych ogrodach źródłem życia i choć mogłoby się wydawać, że mamy jej pod dostatkiem, tak naprawdę jest ona ograniczonym i drogocennym zasobem.

Jeżeli posiadasz wodomierz oznacza to, że jesteś już zmotywowany do zmniejszenia zużycia wody z kranu, ponieważ dzięki temu oszczędzasz pieniądze. Istnieją jednak większe inicjatywy, które każdy z nas może podjąć, aby racjonalnie gospodarować wodą w ogrodzie – dzięki nim pomożemy odciążyć naturalne zasoby wodne.

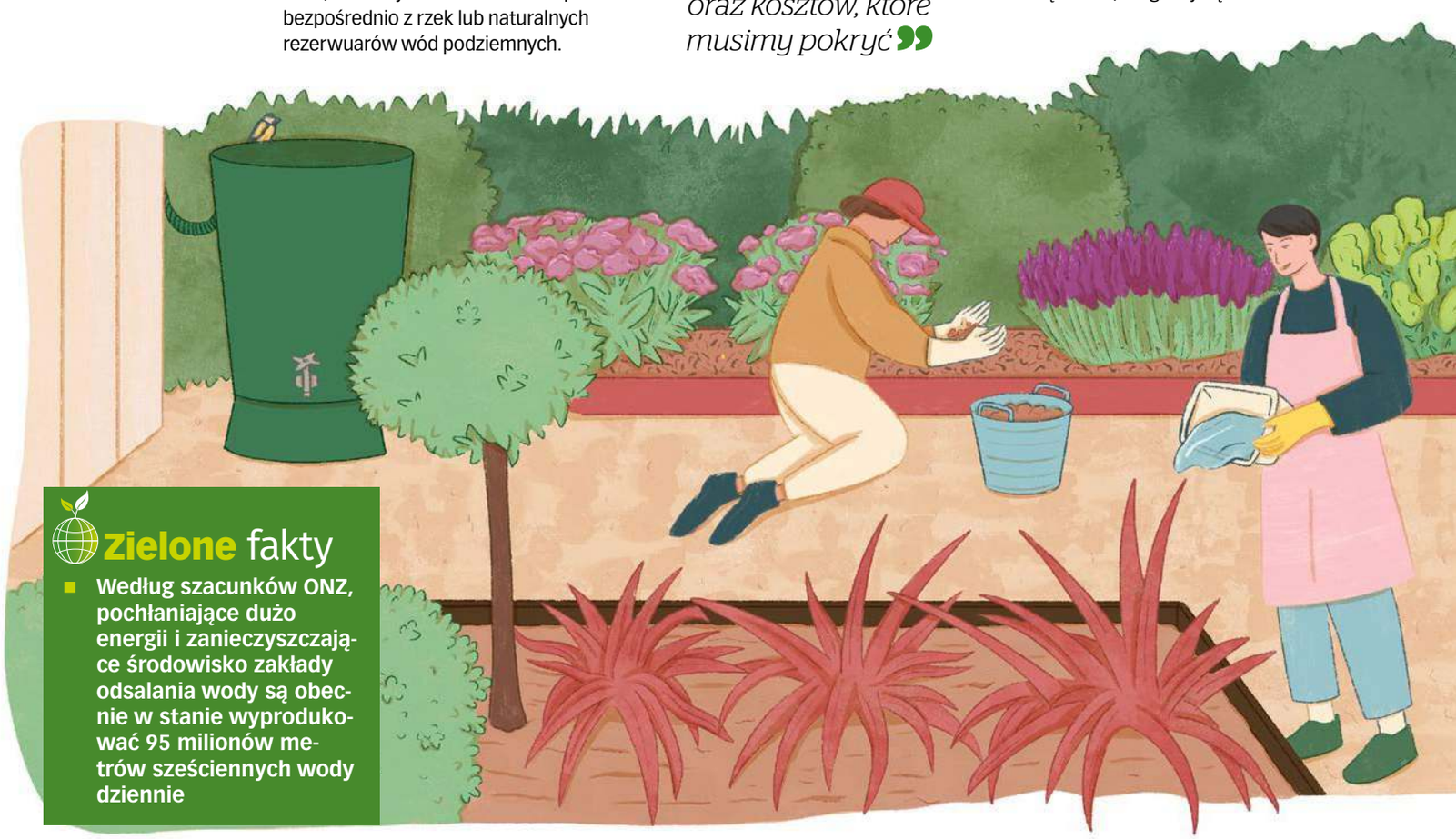
Kranówka pochodzi ze źródeł zasilanych wodą opadową: zbiorników zaporowych oraz jezior uzupełnianych przez deszcze i spływające powierzchniowo wody opadowe, strumienie oraz rzeki; może być ona również czerpana bezpośrednio z rzek lub naturalnych rezerwuarów wód podziemnych.

Źródła wody, na których polegamy, wpływają na środowisko naturalne na kilka sposobów. Sztuczne zbiorniki wodne powstają często na skutek zatapiania dolin, dlatego im mniej ich budujemy, tym lepiej. Za każdym razem, gdy chcemy pobrać wodę z wodociągu, musi ona przebyć przez rurociąg długą drogę z naturalnych ujęć powierzchniowych takich jak strumienie, rzeki i mokradła.

> *„Używając mniej wody z kranu przyczyniamy się do zmniejszenia ilości uwalnianych do środowiska chemikaliów oraz kosztów, które musimy pokryć"*

Woda pochodząca z sieci wodociągowej, aby nadawała się do picia, musi być poddana procesowi uzdatniania chemicznego, co jest kosztowne i ma swoje odzwierciedlenie w rachunkach. Używając mniej wody z kranu przyczyniamy się do zmniejszenia ilości uwalnianych do środowiska chemikaliów, wykorzystanej do tego energii oraz kosztów, które musimy pokryć. Poza wykorzystaniem wody w gospodarstwie domowym, sporo jej zasobów zużywa się do produkcji w branży ogrodniczej i architektury krajobrazu – począwszy od cięcia kamienia do budowy patio po produkcję szkła do szklarni.

W Wielkiej Brytanii mamy obecnie przez większą część roku wody pod dostatkiem, jednak zapotrzebowanie na nią rośnie, a ogrody są winne

Zielone fakty

- **Według szacunków ONZ, pochłaniające dużo energii i zanieczyszczające środowisko zakłady odsalania wody są obecnie w stanie wyprodukować 95 milionów metrów sześciennych wody dziennie**

eprasa.pl 90d7a76c59

zwiększonemu jej zużyciu w najmniej odpowiednim momencie. W czasie upalnych, suchych miesięcy gospodarstwa domowe, rolne oraz przedsiębiorstwa nadwyrężają jej zasoby. Może to doprowadzić do wprowadzenia zakazu używania węży ogrodowych i zmusić dostawców wody do pobierania coraz większej ilości wód podziemnych lub rzecznych, co z kolei negatywnie wpływa na środowisko oraz dzikie stworzenia, które również jej potrzebują.

Według narodowego serwisu meteorologicznego Met Office* w wyniku zmian klimatu zimy staną się łagodniejsze i wilgotniejsze, a lata bardziej upalne i suche. Południowo-wschodni kraniec Wielkiej Brytanii stanie się najgorętszym, najbardziej suchym regionem kraju, czego już od paru lat powoli zaczęliśmy doświadczać w porze lata. Wraz ze wzrostem liczby ludności będziemy zużywać coraz więcej wody, co znacznie powiększa problem, a aglomeracje z największą gęstością zaludnienia stoją przed najtrudniejszym wyzwaniem, ponieważ to w nich zapotrzebowanie jest najwyższe.

Jednak nie wszystko stracone – jeżeli każdy z nas wprowadzi kilka zmian i nauczy się mądrze gospodarować wodą istnieje szansa, że wystarczy jej zarówno dla nas jak i dzikiej przyrody. Dodatkową korzyścią płynącą z racjonalnego korzystania z jej zasobów jest to, że magazynowanie deszczówki i przekierowaniu jej do stawu lub terenu podmokłego pomaga także w zapobieganiu powodziom.

Racjonalne gospodarowanie wodą w ogrodzie wydaje się być wyzwaniem, ale spróbuj się go podjąć. Dzięki temu twój ogród stanie się bardziej odporny na susze, przyjazny środowisku, tańszy i najprawdopodobniej łatwiejszy w utrzymaniu.

Ograniczone podlewanie, lepsze uprawianie

Rośliny mogą się przystosować to tego, aby pobierać mniej wody, mówi Janet Manning, specjalistka ds. zarządzania wodą w ogrodnictwie

Niektóre rośliny rosnące w lekko przesuszonej glebie są w stanie ograniczyć ilość pobieranej wody o 20-30%. Zawartość wody w kompoście może wynosić nawet 70%, lecz rośliny wcale nie potrzebują jej aż tyle przez cały czas. Gdy korzenie wyczują, że gleba wysycha, roślina zaczyna produkować substancję zwaną kwasem abscysynowym, który stymuluje zamykanie się maleńkich porów na liściach zwanych aparatami szparkowymi, aby zmniejszyć straty wody. Jest kilka sposobów na to, by przyzwyczaić rośliny do radzenia sobie z jej lekkim niedoborem: podlewanie od spodu lub zastosowanie doniczek samonawadniających utrzymuje powierzchnię podłoża oraz płytsze korzenie w stanie lekkiego przesuszenia; możesz też spróbować podlewać za każdym razem inną stronę doniczki, tak by jedna ze stron zawsze pozostawała sucha nieco dłużej.

zielone fakty

- **Przeciętny mieszkaniec Wielkiej Brytanii zużywa 140 litrów wody dziennie†**
- **W 2018 roku w Kapsztadzie w RPA niemalże wyczerpała się woda: sytuację udało się uratować, wprowadzając limit zużycia wody do 50 litrów dziennie na osobę**

ILUSTRACJA: ELIN BROKENSHAW
*WWW.METOFFICE.GOV.UK †WWW.GOV.UK

eprasa.pl 90d7a76c59

OSZCZĘDZANIE WODY W OGRODZIE

Dzięki kilku prostym metodom będziesz mógł zaoszczędzić cenne zasoby wody i nadal cieszyć się pięknem swojego ogrodu

Dopasuj podlewanie do indywidualnych potrzeb roślin

Różne rośliny mają różne zapotrzebowanie na wodę. Najlepiej podlewać każdą z osobna, używając do tego konewki zamiast węża ogrodowego. Dzięki temu będziesz w stanie kontrolować ilość wody wylanej dokoła korzeni u podstawy rośliny, zmniejszając tym samym jej straty.

DOBRA RADA Do podlewania siewek wystarczy konewka z sitkiem. W przypadku roślin, które już się przyjęły, zdejmij sitko, aby skierować obfity strumień na glebę wokół korzeni. Dzięki temu woda wsiąknie głębiej, pobudzając tym samym roślinę do głębszego zapuszczania korzeni.

Uprawiaj rośliny odporne na susze

Rośliny, takie jak zioła wieloletnie, trawy ozdobne i wiele starszych krzewów zazwyczaj nie wymagają latem częstego podlewania. Po posadzeniu w gruncie, w którym dobrze się przyjęły, mogą już w ogóle nie potrzebować dodatkowego nawadniania. Dzięki wyborowi roślin, które nie więdną podczas suszy, zaoszczędzisz wiele wysiłku i wody.

DOBRA RADA Zmniejsz ilość roślin, które są bardzo spragnione wody, takich jak dalie, paciorecznik i tawułki, i rozważ uprawę odpornych na suszę krwawników pospolitych, szałwii oraz rozchodników. Wiele kwiatów polnych jest również wyjątkowo odpornych na suszę.

Posadź szybko rosnące rośliny okrywowe

W celu zatrzymania w glebie wilgoci zaleca się ściółkować podłoże wokół roślin kompostem. I to działa, jednak może okazać się niepraktyczne do zastosowania w całym ogrodzie. Oprócz ściółkowania rozważ uprawę nisko rosnących roślin okrywowych, które porastają przestrzenie pomiędzy większymi roślinami, chroniąc glebę przed parowaniem i zatrzymując w niej wodę.

DOBRA RADA Fiołki wieloletnie są przydatnymi roślinami okrywowymi, które tolerują lekki cień. Krwawnik, rozchodnik i macierzanka piaskowa rosną w pełnym słońcu, a niekropień wdzięczny (*Adiantum venustum*) w pełnym cieniu.

Zbieraj wodę z dachu

Liczy się każda zebrana kropla deszczówki. Aby obliczyć, ile możesz zgromadzić wody, pomnóż średnią roczną sumę opadów w twojej okolicy przez metraż dachu. Ponowne wykorzystanie wody ze zmywania naczyń, tzw. „szarej wody" również pomoże.

DOBRA RADA Kolektory rynnowe umożliwiają łatwe podłączenie zbiornika na wodę do rynien (patrz ramka), nawet tych na szopach i szklarniach.

Obsadź skrzynki balkonowe mniej wymagającymi roślinami

Skrzynki balkonowe umieszczamy zazwyczaj na stanowiskach w pełnym słońcu, wystawionych na działanie wiatru, gdzie rośliny szybko usychają. Rośliny alpejskie, przystosowane do życia na odkrytych, nasłonecznionych terenach górskich, w glebie ubogiej w składniki odżywcze są idealne do tego typu warunków i dzięki nim zaoszczędzisz sobie wysiłku, wody i nawozu.

DOBRA RADA Skalnice nadają się idealnie do uprawy w skrzynkach balkonowych, a ich odmiany 'Knapton Pink' oraz skalnica Fryderyka Augusta (*S. grisebachii*) są pełne dramatyzmu. Równie proste w uprawie są rojniki i niższe odmiany rozchodnika okazałego, takie jak *Hylotelephium* 'Bertram Anderson'.

Usuń część nawierzchni w ogrodzie

Pojemniki są niezbędne do uprawy roślin na balkonach oraz tarasach na dachu, lecz często umieszcza się je także na patiach oraz tarasach ogrodowych. Jednak rośliny w pojemnikach potrzebują więcej wody niż te rosnące w ziemi, ponieważ po ich podlaniu szybciej ucieka ona z donic. Jeśli te mają jeszcze porowatą strukturę, woda będzie dodatkowo odparowywać po bokach.

DOBRA RADA Jeśli trzymasz donice na utwardzonej powierzchni, rozważ usunięcie części płyt z kamienia lub drewnianych desek i posadzenie na ich miejscu roślin bezpośrednio w gruncie. Ich korzenie się rozrosną i będą potrzebować o wiele mniej podlewania.

eprasa.pl 90d7a76c59

Zielone fakty

- **Z dachu średniej wielkości domu można zebrać ok. 24 000 litrów deszczówki rocznie**
- **Deszczówka nie zawiera zbyt wielu szkodliwych dla roślin substancji chemicznych, za to występuje w niej rozpuszczony azot, który pobudza ich wzrost**

Wykonaj studnię chłonną obsadzoną roślinami

Oprócz zbierania wody opadowej w przeznaczonym do tego zbiorniku, zamontuj na rynnie spustowej przedłużki, które przeniosą wodę bezpośrednio na wybraną część gruntu. Dzięki temu zmniejszysz ilość wody spływającej do przewodu kanalizacyjnego oraz ryzyko zalania podczas ulewnych deszczy. Zamiast tego woda stopniowo wsiąknie w grunt.

DOBRA RADA Wykorzystaj rury do odprowadzenia wody na wklęsły teren w ogrodzie lub wykop dół. Rośliny bagienne oraz strefy przybrzeżnej, np. kaczeńce, cibora zmienna (*Cyperus involucratus*) oraz kosaciec żółty (*Iris pseudacorus*) pokochają takie warunki.

Pozwól trawnikowi zbrązowieć

Podczas letnich okresów suszy trawniki są podatne na brązowienie i wyglądają na martwe – a nie są! Trawa, aby przetrwać okresowe susze, przechodzi naturalnie w stan spoczynku i pomimo, że nie wygląda atrakcyjnie, rośliny mają się dobrze. Po deszczu szybko się regenerują i na powrót stają soczyście zielone.

DOBRA RADA Gdy latem trawnik zbrązowieje, przestań go kosić. Mniszki i stokrotki są bardzo odporne na susze, więc gdy te nadejdą, dzięki tym roślinom trawnik będzie wyglądał na bardziej zielony.

Jak zamontować zbiornik na deszczówkę

Zbiorniki na deszczówkę są dostępne w różnych wzorach oraz wymiarach i możesz ich mieć tyle, na ile starczy ci miejsca między ziemią a rynnami na dachu. Pamiętaj, że pełne wody są bardzo ciężkie i powinny posiadać pokrywy, które zapobiegną wpadaniu do środka zanieczyszczeń. Czyść je regularnie po opróżnieniu, aby nie doszło do skażenia chorobami przenoszonymi przez wodę, które mogłyby zaszkodzić siewkom. Łatwym sposobem na ich odświeżenie jest przetarcie wnętrza sokiem z cytryny lub octem.

1 Zamontuj rynny dachowe na szopach i szklarniach. Poprowadź je z lekkim spadkiem, aby woda mogła swobodnie przez nie płynąć, po czym podłącz do nich rynny spustowe, używając do tego zestawu specjalnych łączników. Po zamontowaniu systemu rynnowego zadbaj o regularnie usuwanie z nich liści i innych zanieczyszczeń, które mogłyby zakłócić przepływ wody; zebrane zanieczyszczenia wrzuć na kompost.

2 Postaw zbiornik na miejscu docelowym, po czym odmierz odpowiednią długość rynny spustowej. Możesz umieścić zbiornik bezpośrednio pod rynną, tak by przechodziła przez pokrywę albo zamontować zbieracz wody deszczowej. Jedna rynna spustowa może zasilać kilka pojemników, które łączy się specjalnym zestawem do łączenia beczek, dzięki któremu będą się po kolei napełniać.

3 U dołu pojemnika zamontuj kran. Używaj go do napełniania konewki lub podłącz do węża ogrodowego przy pomocy odpowiedniego złącza. Jeśli zdecydujesz się na użycie węża upewnij się, że posiada blokadę przepływu, dzięki której będziesz mógł kontrolować ilość użytej wody oraz skierować ją na konkretny obszar ogrodu.

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; TORIE CHUGG; JASON INGRAM; TIM SANDALL
ILUSTRACJE: ELIN BROKENSHAW

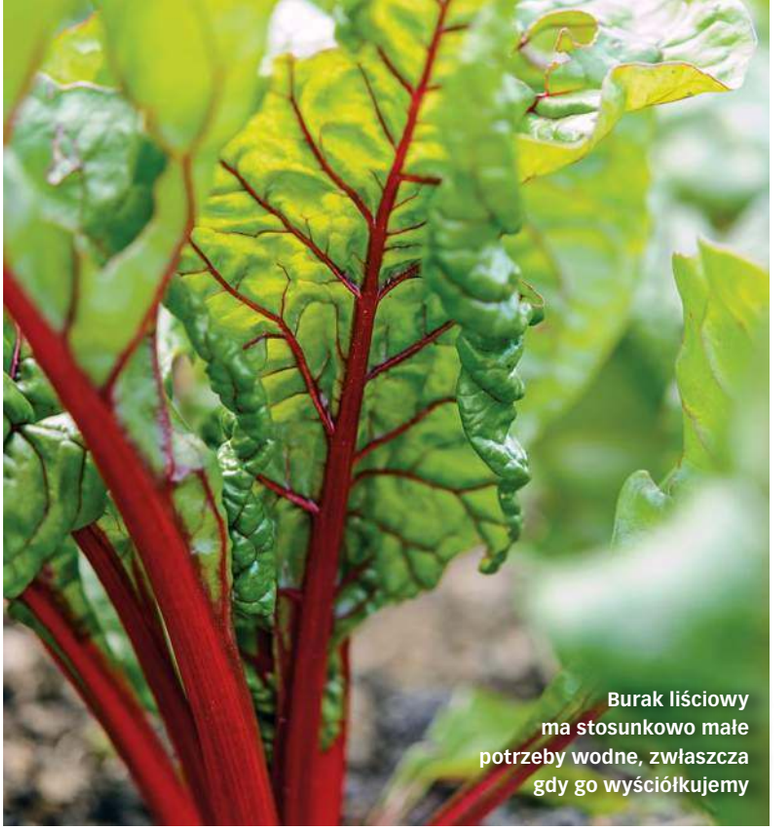
eprasa.pl 90d7a76c59

Uprawiaj swoje warzywa i owoce – zaoszczędzisz wodę za granicą

Podczas gdy w Wielkiej Brytanii zasoby wody opadowej są obfite, wiele krajów, gdzie produkuje się żywność jest dotkniętych suszą lub są to tereny pustynne. Według badań przeprowadzonych przez Cranfield Water Science Institute*, do uprawy owoców oraz warzyw spożywanych w Wielkiej Brytanii zużywa się 500 bilionów litrów wody, lecz tylko 13% z tego pochodzi stąd.

Dlatego jeśli uprawiasz swój warzywnik, wykorzystując do tego zebraną w nim deszczówkę, oszczędzasz wodę w tych częściach świata, gdzie występuje jej niedobór. Niektóre najbardziej popularne warzywa i owoce uprawiane w gruncie nie potrzebują częstego podlewania, np. cebula, szalotki, pory, buraki, burak liściowy, pasternak, marchew, jabłka, gruszki, maliny i porzeczki.

Jeśli zamiast na żywności importowanej, której produkcja pochłania duże zasoby wodne, zaczniemy polegać na tych mało wymagających gatunkach roślin uprawnych, przyczynimy się do złagodzenia skutków światowego niedoboru wody oraz ograniczenia naszego śladu węglowego.

Burak liściowy ma stosunkowo małe potrzeby wodne, zwłaszcza gdy go wyściółkujemy

Aby podlać roślinę od dołu, postaw ją na podstawce napełnionej wodą

Ogrodnicy dla planety

TWÓJ WKŁAD

W Wielkiej Brytanii przyzwyczailiśmy się raczej do narzekania na deszcz i chmury, a nie na susze. Gdybyśmy tylko mogli całą tę wodę deszczową zebrać w pojemniki i wykorzystać w naszych ogrodach, nie byłoby żadnych powodów do zmartwień. Niestety, najczęściej gromadzi się ją w ogromnych sztucznych zbiornikach wodnych, a następnie poddaje procesowi uzdatniania przy wykorzystaniu substancji chemicznych oraz nakładów energii, aby na końcu mogła trafić do naszych kranów. Łatwo jest pomyśleć, że pojedyncze działania każdego z nas nie przyniosą efektów, gdybyśmy jednak wszyscy w Wielkiej Brytanii zaoszczędzili chociaż trzy litry wody tygodniowo, łączna objętość zmagazynowanej wody wyniosłaby 200, 400 metrów sześciennych – to więcej niż zmieściłoby się w 80 basenach olimpijskich! W tym miesiącu na naszej stronie zebraliśmy porady, które pomogą ci – bez względu na poziom doświadczenia – uprawiać ogród przy zmniejszonym jej zużyciu.

Zajrzyj na www.GardenersWorld.com/growinggreener

POSŁUCHAJ

Arit Anderson opowiadającej o ogrodnictwie zrównoważonym i dowiedz się, w jaki sposób sami możemy dokonać pozytywnych zmian na **www.GardenersWorld.com/podcast**

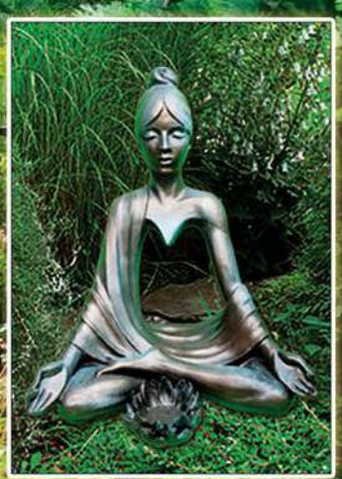
ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; JASON INGRAM. ILUSTRACJE: ELIN BROKENSHAW *HESS & SUTCLIFFE, 2018

eprasa.pl 90d7a76c59

Magiczny Ogród

Betform Art

tel. 883 500 108 • biuro@betform-art.pl

www.betform-art.pl

eprasa.pl 90d7a76c59

Letnie kompozycje w donicach

CZĘŚĆ 1 NAJLEPSZE DLA ZAPYLACZY

W pierwszym artykule z nowej serii Arit Anderson zachęca do kreatywności, tworząc proste kompozycje do donic w letnim stylu. Tym razem proponuje połączenia roślin idealnych dla owadów i innych zwierząt

“Uwielbiam wystawiać donice na taras, zabawę z sezonowymi aranżacjami i eksperymenty”

Aby letnia kompozycja zachwycała, obsadź dużą donicę fioletową werbeną żyłkowaną, białym niepokalankiem i brązową trawą – rozplenicą obcą ‘Rubrum’. Następnie regularnie podlewaj.

ZDJĘCIA: NEIL HEPWORTH

eprasa.pl 900720 69

Mam mały miejski ogródek. Uwielbiam wystawiać donice na taras, zabawę z sezonowymi aranżacjami i eksperymenty z nowymi pomysłami. Te „minirabatki" można dostosować do każdego stanowiska i rodzaju gleby. To ty ustalasz zasady.

Ważny jest dobór odpowiedniego pojemnika do stylu ogrodu. Donice z terakoty, takie jak ta, pasują do ogrodów przydomowych i tych o charakterze śródziemnomorskim. Wypatruj perełek z drugiej ręki w punktach zbiórki odpadów czy na giełdach staroci. Gdy już zdobędziesz donicę, pora na kreatywne sadzenie.

Zarówno niepokalanek (*Vitex agnus-castus*), jak i werbena żyłkowana przyciągają pszczoły i motyle. Kwitną długo, od lata do jesieni. Dla wzbogacenia kompozycji dodałam czerwoną trawę – rozplenicę obcą (*Pennisetum advena*) 'Rubrum'. Jej ciemne, ale delikatne źdźbła kontrastują z fioletowymi i białymi kwiatami. Wszystkie te rośliny są wieloletnie, więc pod koniec sezonu po prostu przesadzam je do ogrodu i zaczynam od nowa.

Jak sadzić w doniczkach

BĘDZIESZ POTRZEBOWAĆ:

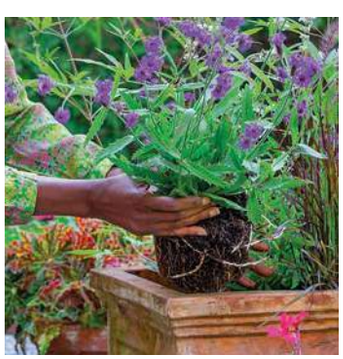
- **niepokalanka (*Vitex agnus-castus*)**
- **werbeny żyłkowanej (*Verbena rigida*)**
- **rozplenicy obcej (*Pennisetum advena*) 'Rubrum'**
- **uniwersalnego podłoża bez torfu**
- **donicy z terakoty o średnicy ok. 45 cm**

1 Sprawdź, czy w donicy są otwory drenażowe – jeśli nie, wywierć kilka. Umieść pojemnik od razu w docelowym miejscu. Wypełnij do połowy ziemią bez torfu. Przygotuj swoje rośliny, dobrze je nawadniając.

2 Eksperymentuj z rozmieszczeniem roślin, gdy są jeszcze w doniczkach. Najlepiej umieścić wyższe z tyłu lub na środku, aby przyciągnęły wzrok, a wokół nich ułóż mniejsze rośliny. To zrównoważy kompozycję.

3 Gdy będziesz zadowolony z aranżacji, wyjmij roślinę z doniczki i lekko rozluźnij jej korzenie. Następnie umieść ją z powrotem w docelowym miejscu. Każdą roślinę obróć tak, aby jej najlepsza strona była skierowana na zewnątrz.

4 Zasyp korzenie roślin ziemią tak, aby nie było wokół nich szczelin i uciśnij. Następnie dokładnie podlej, a w późniejszym czasie utrzymuj podłoże tylko wilgotne. Po sześciu tygodniach zacznij dodawać płynny nawóz do wody do podlewania.

5 najlepszych roślin dla zapylaczy

Wybierając rośliny przyciągające zapylacze, szukaj kolorowych kwiatów o prostej budowie, aby nektar był łatwo dostępny. Stwórz zestaw gatunków, które kwitną w różnym czasie, aby przedłużyć nektarowanie. Dodaj kilka roślin pachnących nocą, aby przyciągnąć ćmy.

Szałwia

Królowa lata, szałwia, występuje w szerokiej gamie kolorów i form. Pszczoły, motyle i inne owady żerują na małych, rurkowatych, dwuwargowych kwiatach.
Wysokość x szerokość
30-120 cm x 30-50 cm
Kwiaty: czerwiec – listopad

Jeżówka

Duże, jaskrawe jeżówki z wystającym stożkowatym środkiem są magnesem na zapylacze. Po ich przekwitnięciu główkami nasiennymi żywią się również ptaki.
W x S 50-100 cm x 40-60 cm
K: czerwiec – październik

Lawenda

Pachnące kwiaty są bogate w nektar. Rosną w pełnym słońcu i przepuszczalnej glebie. Krzewinki są odporne na suszę. Obrywaj przekwitłe kwiaty i przycinaj końcówki nowych pędów, aby utrzymać zwarty pokrój.
W x S 40-75 cm x 40-60 cm
K czerwiec – sierpień

Olszewnik kminkolistny

Zapylacze gromadzą się na gigantycznych koronkowych baldachach, wystających wysoko ponad paprociowate liście. Ta wytrzymała bylina pochodzi z Himalajów. Uprawiaj ją w miejscu nasłonecznionym lub częściowo zacienionym.
W x S 1,2 m x 60 cm
K lipiec-wrzesień

Budleja

Łatwy w uprawie i szybko rosnący krzew zasługuje na miano magnesu na motyle dzięki długim kwiatostanom pełnym pyłku i nektaru. Usuwaj przekwitnięte kwiaty, a będzie kwitła dłużej.
W x S 1,5-3 m x 1-1,5 m
K lipiec-wrzesień

ZDJĘCIA: TORIE CHUGG; SARAH CUTTLE; PAUL DEBOIS; NEIL HEPWORTH; JASON INGRAM

eprasa.pl 90d7a76c59

Letni wypoczynek w ogrodzie

Niech w tym roku lato w ogrodzie będzie wyjątkowe. Przedstawiamy szereg inspirujących pomysłów na przyrządzanie posiłków, relaks oraz organizowanie uroczystych przyjęć na świeżym powietrzu. Już teraz rozpocznij planowanie idealnych wakacji

TEKST LUCY FELTON

Oddzielenie przestrzeni za pomocą roślinności lub zasłon pomoże stworzyć przytulny, zaciszny kąt wypoczynkowy

PROJEKT: EMMA GRIFFIN
ZDJĘCIA: MARIANNE MAJERUS, PHOTOGRAPHEE.EU/ADOBE STOCK

eprasa.pl 90d7a76c59

Stwórz *strefę wypoczynku na świeżym powietrzu*

Począwszy od sof i kompletów mebli ogrodowych po fotele-jajka oraz krzesła – bez względu na wielkość twojego ogrodu, dzięki tym przedmiotom odtworzysz w nim atmosferę salonu

▼ 5-częściowy zestaw mebli ogrodowych Helsinki 5 Piece Living Set, 850 £, **www.next.co.uk**

▲ Fotel Innovators Indoor Outdoor Faux Bamboo Arm Chair, 240 £, **www.qvcuk.com**

▲ 7-częściowy zestaw mebli ogrodowych Porto 7 Seater Lounge Set 1,299 £, poduszki ogrodowe (2 szt.) Elephant Print, 25 £, poduszka słomiana 19,50 £, lampion ogrodowy 25 £, **www.marksandspencer.com**

„Latem nasz ogród staje się przedłużeniem części mieszkalnej – tutaj grillujemy, jemy i odpoczywamy. Tworzenie strefy relaksu na zewnątrz wiąże się dla nas z dekoracjami, zawsze zapalmy też świecę – zapachowa Greenhouse jest tą, którą w letnie dni palimy od rana do zmierzchu. Poduszki, dywany i narzuty wprowadzają do miejskiego ogrodu wrażenie miękkości, a z pomocą doniczek z roślinami wyznaczamy strefy do gotowania, spożywania posiłków i wypoczynku".

Paul Firmin, współtwórca Earl of East

◀ Świeca 50 £, www.earlofeast.com

▲ Miejski ogród Paula

eprasa.pl 90d7a76c59

3 najlepsze *siedziska*

◀ Fotel-jajo Helsinki Cocoon Egg Chair, 410 £, **www.next.co.uk**

▼ 2-osobowy zestaw mebli ogrodowych Stockholm 2 Seater Lounge Set, 285 £, **www.next.co.uk**

▶ Fotel wiszący kokon Innovators Holly Folding Cocoon Egg Chair, 284 £, **www.qvcuk.com**

Chwile spędzone z rodziną

Wystarczy kilka wygodnych i funkcjonalnych dodatków, aby zarówno dzieci jak i dorośli czerpali radość z letniego wypoczynku w ogrodzie

▲ Drewniana kuchnia błotna dla dzieci Plum Play Discovery Pie Kitchen, 299,99 £, **www.scandiborn.co.uk**

◀ Warcaby podłogowe Colourblocked Checkers Game, 96 £, **www.anthropologie.com**

ZDJĘCIA: JASON INGRAM

„Zabawne główki kwiatowe i jaskrawe barwy jeżówek idealnie ożywiają rodzinną przestrzeń. Kwitną aż do września i są uwielbiane przez pszczoły i motyle. Posadź jeżówki w glinianych doniczkach i ustaw wzdłuż ścieżki lub obsadź nimi duży pojemnik na tarasie”.

Lucy Felton, Content Coordinator, GW Magazine

eprasa.pl 90d7a76c59

Przygotuj ogród *na przyjęcie*

Dzięki tym akcesoriom i dodatkom każde przyjęcie w twoim ogrodzie będzie udane

▼ Świece Citronella, 12,50 £ i 29,50 £, **www.marksandspencer.com**

▲ Zastawa stołowa: talerz Mustard Yellow Sakura Cherry Blossom Plate 17 £, szklany wazon 60 £, **www.rockettstgeorge.co.uk**

▼ Lampion bambusowy, 14,99 £, **www.dobbies.com**

„Świętuj weekend, wznosząc toasty domową lemoniadą z rabarbaru z dodatkiem melisy i imbiru. Szklanki z napojem możesz przybrać kwiatami ogórecznika – ta roślina zielna jest łatwa w uprawie, wystarczy wysiać ją do gruntu. Zapylacze cię za to pokochają".

Rekha Mistry, autorka felietonów o tematyce kulinarnej i działkowej w GW Magazine

▼ Dodatki i siedziska: papierowe wachlarze dekoracyjne 8 £, zestaw mebli ogrodowych 599 £, poduszki 12 £, **www.dunelm.com**

▶ Osłona na jedzenie 18 £, **www.next.co.uk**

◀ Szklanka Silver Birch Tumbler 8 £, karafka na wodę 23 £, **www.emmabritton.net**

eprasa.pl 90d7a76c59

Jeszcze większy *komfort*

Aby stworzyć w swoim ogrodzie prawdziwy azyl, nie może zabraknąć w nim wygodnych dodatków, które wprowadzą odrobinę luksusu i zwiększą poczucie komfortu. Popołudniowa drzemka – obowiązkowa

▼ Asortyment poduch ogrodowych i koców, od 45 £, **www.weavergreen.com**

▲ Poduszka M&S X Fired Earth Orange Cushion, 35 £, **www.marksandspencer.com**

▲ Dywan Darjeeling Rug (wykonany w 100% z plastikowych butelek z recyklingu), od 130 £, **www.weavergreen.com**

▼ Poducha do siedzenia wypełniona fasolą Outdoor Bean Bag Lounger, 290 £, **www.armadillosun.com**

ZDJĘCIA: JASON INGRAM

„Zacznij od wyznaczenia strefy wypoczynku dywanem, po czym skompletuj wokół niego produkty wykonane z różnych rodzajów tkanin ogrodowych w rozmaitych kolorach. Połączenie poduszek, koców i miękkich siedzisk o kontrastujących wzorach i barwach dodadzą przestrzeni energii i wprowadzą do niej uczucie głębi".

Kevin Smith, zastępca redaktora naczelnego, GW Magazine

eprasa.pl 90d7a76c59

Przygotuj *ucztę*

„Od brunchu po uroczystą kolację pod chmurką – z naszym wyborem grilli ogrodowych i pieców do pizzy bez stresu przygotujesz letnie potrawy na każdą porę dnia”

▶ Piec do pizzy Ooni Karu 16 Multi-Fuel Pizza Oven, 699 £, **www.uk.ooni.com**

▶ Piec do pizzy Rusted Outdoor Pizza Oven, 588 £, **www.rowenandwren.co.uk**

▼ Deska do krojenia Sarah Campbell Cutting Board, 36 £, **www.anthropologie.com**

„Dobra organizacja jest sekretem udanych przyjęć w ogrodzie. Jedzenie, napoje, serwetki, szklanki – przygotuj je zawczasu i zgromadź przy drzwiach prowadzących do ogrodu, dzięki temu później unikniesz zawracania sobie głowy rzeczami, które ewentualnie mogły ci wylecieć z głowy. Później wszyscy będą mogli pomóc ci wynieść je na zewnątrz. Acha, mały metalowy garnek z tlącymi się fusami z kawy odstraszy muchy!”

Rukmini Iyer, autorka serii „The Roasting Tin”

▼ Grill gazowy Genesis E-435 Gas Barbecue, 1,899 £, **www.weber.com**

◀ Grill ogrodowy Sahara Mini Gry BBQ, 149 £, **www.dobbies.com**

eprasa.pl 90d7a76c59

Miejsce na *bar*

Zaaranżuj namiastkę baru w ogrodzie... Stanie się idealnym miejscem do spotkań z przyjaciółmi i rodziną, na pogawędki przy kawie oraz smakowania uroczystych drinków

▼ 4-osobowy zestaw mebli balkonowych Porto 4 Seater Bar Set, 599 £, **www.marksandspencer.com**

▼ Zestaw mebli balkonowych Freya Balcony Set, 229 £, **www.dobbies.com**

„Spróbuj założyć w pobliżu ogródek ziołowy. Wypełnij dowolną drewnianą skrzynię, donicę lub koszyk podłożem do roślin i ulubioną mieszanką ziół. Tymianek, rozmaryn, lawenda, drzewko laurowe, werbena cytrynowa oraz mięta – wszystkie są łatwe w uprawie i stanowią doskonałe, gotowe do samodzielnego zebrania i przybrania drinków, np. ginu z tonikiem".
Adam Duxbury, Features Editor, GW Magazine

▼ Zielnik drewniany Wooden Raised Herb Planter, 102 £, **www.diy.com**

▶ Stołek ceramiczny Maggie Stephenson Botanical Stool, 178 £, **www.anthropologie.com**

ZDJĘCIA: PAUL DEBOIS

eprasa.pl 90d7a76c59

Nastrojowe *oświetlenie ogrodowe*

Ciesz się pobytem w ogrodzie do późnych godzin nocnych – te łatwe w montażu, oryginalne ozdoby świetlne są praktyczne w użyciu i wprowadzają magiczny nastrój po zapadnięciu zmroku

▼ Lampki ogrodowe Festoon, palenisko 106 £, **www.rowenandwren.co.uk**

▼ Solarny łańcuch świetlny (pokazany również wyżej) Festonn Classis Solar Lights, 40 £, metalowy pręt Festoon 30 £, **www.gardentrading.co.uk**

▼ Lampki ogrodowe z baterią słoneczną Ibiza Solar Rope Lights, 65 £/szt., **www.ellajames.co.uk**

▲ Solarna lampa ogrodowa wbijana w ziemię Rattan Solar Stake Light, 8 £, **www.diy.com**

▶ Dekoracyjne lampki solarne Climbing Ivy Solar Light, 55 £, **www.rockettstgeorge.co.uk**

eprasa.pl 90d7a76c59

W pełnym *słońcu*

Przygotuj się na leniwe lato w ogrodzie – wygodne leżaki i kolorowe parasole zapewnią chwile relaksu w słoneczne popołudnia

▼ Leżak Hever Sunlounger, 615 £, **www.diy.com**

▼ Parasol ogrodowy Willow Round Bamboo Parasol (średnica 2 m), 399 £, **www.eastlondonparasols.com**

▲ Baldachim ogrodowy z frędzlami Green Striped Sun Shade Canopy, 299,99 £, **www.gardenesque.com**

▼ Leżak Striped Rocking Deck Chair, 90 £, **www.gardentrading.co.uk**

Spotkania *przy ognisku*

Rozmowy, wznoszenie toastów, cieszenie się blaskiem płomieni – nie ma większej przyjemności niż spotkanie z przyjaciółmi wokół ogniska po zachodzie słońca

▼ Palenisko ze stali rdzewiejącej Rusted Outdoor Fire Pit Large, 158 £, **www.rowenandwren.co.uk**

▼ Palenisko ogrodowe z rusztem Expert Grill Cast Iron Firepit, 55 £, **www.george.com**

▲ Kosz na drewno Verona Firebasket, 179 £, **www.dobbies.com**

eprasa.pl 90d7a76c59

Proste i eleganckie

Skrzynki nie muszą być wypełnione milionem różnych odmian, aby dobrze wyglądały. Ograniczając liczbę roślin, uzyskasz nowoczesny styl. Tutaj cieniolubne ciemierniki kontrastują ze zwykłymi cyklamenami. Z tyłu kompozycji wznoszą się miniaturowe sosny. Wykorzystaliśmy: ciemiernik ogrodowy – 2 szt., cyklamen dyskowaty – 8 szt., sosna karłowa – 3 szt., skrzynka dł. 60 cm

eprasa.pl 90d7a76c59

Skrzynki i koszyki

W cieniu i półcieniu

Tworzenie kolorowych kompozycji do skrzynek okiennych i wiszących koszy to świetny sposób na maksymalne wykorzystanie małej przestrzeni. Rośliny łatwo w takich pojemnikach sadzić i pielęgnować. Ponury parapet lub sąsiedztwo drzwi wejściowych można rozweselić w mgnieniu oka. Ziemia nie wyschnie tak szybko jak w pełnym słońcu. Kompozycja będzie udana, jeśli odpowiednio – harmonijnie lub kontrastowo – połączysz rośliny, lubiące te same warunki i rosnące w podobnym tempie. Oto kilka inspiracji na początek.

Święto wiosny

Fiolet i żółć to klasyczna kombinacja kolorów. Te pierwiosnki i zawilce idealnie współgrają w wiosennej kompozycji na zacieniony parapet. Powitaj nowy sezon ogrodniczy z tym wesołym duetem. Będzie kwitł od marca do maja. Możesz powiększać lub zmniejszać kompozycję w zależności od wielkości okna.

Wykorzystaliśmy: pierwiosnek lekarski – 7 szt., zawilec grecki – 5 szt., skrzynka dł. 40 cm

Złota okazja

Rozwesel wejście do domu lub taras dzięki temu żywemu połączeniu żółci. Begonie i tojeść lubią cień, ale osteospermum potrzebuje trochę słońca – kompozycja najlepiej sprawdzi się w półcieniu. Tam jaskrawe kwiaty będą pojawiać się przez całe lato.

Wykorzystaliśmy: żółte begonie – 2 szt., tojeść rozesłana 'Aurea' – 1 szt., żółte osteospermum – 1 szt., koszyk z drutu o śr. 30 cm

eprasa.pl 90d7a76c59

Powiew tropików

Użyj ocynkowanej donicy, aby odbić choć trochę światła i wypełnij ją żywymi, tropikalnymi roślinami. Zielistkę znajdziesz w centrum ogrodniczym w dziale z roślinami domowymi. Latem równie dobrze poradzi sobie na zewnątrz. Niecierpki Waleriana będą kwitły przez wiele miesięcy.
Wykorzystaliśmy: zielistka – 2 szt. niecierpek Waleriana – 3 szt., pojemnik z ocynkowanego metalu dł. 30 cm

Wiszące plony

Uprawiaj atrakcyjne i smaczne warzywa w wiszących koszach. Sprawdzą się pomidory koktajlowe, burak liściowy i kolorowa fasola karłowa. Kompozycja jest idealna do półcienia w miejscu skierowanym na zachód, gdzie pomidory dostaną trochę południowego i popołudniowego słońca. Podłoże musi być cały czas wilgotne.
Wykorzystaliśmy: pomidor koktajlowy – 1 szt., czerwony burak liściowy – 1 szt., fasola karłowa 'Borlotti' – 1 szt., koszyk z drutu szer. 45 cm

Na huśtawce

Ta kompozycja bujnych liści jest idealna do zacienionego miejsca. Drewniany kosz o nowoczesnym wyglądzie jest zwykle przeznaczony do ekspozycji storczyków w szklarniach. Obsadzono go dwoma gatunkami rodzimych paproci, karłową funkią i japońską trawą hakonechloa. Proste, ale efektowne.
Wykorzystaliśmy: zanokcica skalna – 2 szt., języcznik zwyczajny – 2 szt., niska funkia 'Mouse Ears' – 1 szt., hakonechloa smukła – 1 szt., kosz na storczyki szer. 30 cm

Maksymalny kontrast

Wypełnij skrzynkę na warzywa lub drewnianą okienną skrzynkę roślinami o efektownych liściach, aby uzyskać kompozycję, która przetrwa wiele lat. Liście dobierz kontrastowo. Posadź brązową turzycę, aby dodać całości dynamiki. Latem ujrzysz miotełkowate kwiatostany. Gdy roślinom będzie ciasno, przesadź je w cieniste miejsce w ogrodzie.
Wykorzystaliśmy: żurawka 'Cappuccino' – 2 szt., żuraweczka 'Gold Strike' – 3 szt., turzyca Buchanana – 1 szt., drewniana skrzynka z odzysku szer. 50 cm

eprasa.pl 90d7a76c59

Pastelowa żółć

Żywe, żółtozielone źdźbła trawy oraz kremowe kwiaty begonii i petunii będą świetnym, jasnym akcentem w zacienionym kąciku.

Wykorzystaliśmy: prosownica rozpierzchła 'Aureum' – 2 szt., begonia 'Lemon Fizz' – 2 szt., petunia surfinia 'Lime' – 3 szt., kocanka 'Silver Mist' 2 szt., metalowy koszyk szer. 35 cm

Ogród na żwirowisku

Gdy w ubiegłym roku odwiedziłam słynny Dry Garden (z ang. suchy ogród) w ogrodzie Beth Chatto w Anglii, zachwyciłam się tym jak bujnie, kolorowo i zdrowo wyglądają rośliny rosnące w żwirze, które nie były podlewane od prawie ćwierć wieku! A wszystko to dzięki nieodłącznej zgodności środowiskowej wybranych do nasadzeń roślin z glebą oraz klimatem panującym w tej części świata. Okazuje się, że utwardzone przestrzenie nie muszą wykluczać miododajnej, kwitnącej roślinności czy wręcz dzikiej przyrody! Nawet na piasku czy kamienistej glebie możemy stworzyć tzw. „suchy ogród", czyli raj dla siebie i innych mieszkańców naszej planety.

TEKST I ZDJĘCIA **KATARZYNA BELLINGHAM**

ZDJĘCIA KATARZYNA BELLINGHAM

The Merton Borders w Oxfordskim Ogrodzie Botanicznym są przykładem zrównoważonego rozwoju ogrodnictwa, którego celem jest minimalizacja wpływu na środowisko. Obsadzenia opierają się na badaniach naturalnych ekosystemów – 85% roślin pochodzi tu z bezpośredniego siewu do gruntu

„Ogrody żwirowe pięknem oraz bioróżnorodnością mogą konkurować z każdą mieszaną rabatą angielską czy parkiem”

eprasa.pl 90d7a76c59

Prostota też może być piękna

Podejrzewam, że sporo osób wyobraża sobie *dry gardens* jako morze palącego w stopy, suchego żwiru z garścią słabo rosnących roślin. I faktycznie, taki obraz można sobie wyobrazić, gdy mamy na myśli górskie alpejskie zbocza skalne czy zaschnięte dna rzeki podczas letnich miesięcy – chociaż nawet te ekstremalne miejsca na Ziemi na kilka tygodni w roku pokrywają się bajecznie kolorowymi kwiatami. Ale suche ogrody, zwane także ogrodami żwirowymi, które w dzisiejszych czasach tworzą patrzący w przyszłość projektanci ogrodów i ogrodnicy są tylko inspirowane tymi naturalnymi miejscami i w rzeczywistości są zupełnie inne.

Swoim pięknem oraz bioróżnorodnością gatunków mogą konkurować z każdą mieszaną rabatą angielską czy parkiem obsadzonym tradycyjną roślinnością, ale – uwaga! – potrzebują około 80% mniej pielęgnacji i są o wiele bardziej odporne na anomalie pogodowe, które zdarzają się coraz częściej. Te zrównoważone zbiorowiska roślinne, raz posadzone, są w stanie rozwijać się i rosnąć zdrowo wyłącznie dzięki wodzie obecnej w atmosferze (opady, rosa) i nie wymagają żadnych nawozów, ani innych zabiegów, takich jak ogławianie przekwitających kwiatostanów czy podwiązywanie pędów do podpór. Wszystko oczywiście zależy od odpowiedniego doboru roślinności i umiejętności stworzenia ciekawej kompozycji, ale ogrody suche – jeśli da im się trochę czasu na wzrost oraz wypełnienie powierzchni – będą wyglądać podobnie do tradycyjnych ogrodów bylinowych z tym, że będą wymagały znacznie mniej pracy.

Za domem Beth Chatto znajduje się niewielki Scree Garden, czyli alpinarium pełne roślinności naturalnie rosnącej na kamienistych, górskich zboczach

Wolno drenująca, uboga w składniki odżywcze gleba w The Dry Garden u Beth Chatto zapewnia idealne warunki do rozwoju roślin pochodzących ze skalistych, nasłonecznionych stanowisk

Większość ziół wieloletnich, np. czosnek szczypiorek i tymianek, dobrze rośnie w ogrodach żwirowych

W suchych ogrodach żwirowych dobrze rosną rośliny nadmorskie, m.in. modrak morski

W naszym ziołowym ogrodzie żwirowym w Zgorzałem na Kaszubach pomiędzy bylinami swobodnie rozsiewa się krótkowieczny wrotycz maruna. Żwirowe podłoże sprzyja kiełkowaniu wielu nasion

Najlepsza opcja na trudne tereny

Koncepcja ogrodu żwirowego nie jest nowa i większość zapalonych ogrodników może kojarzyć ją z jedną z najsłynniejszych ogrodniczek naszych czasów: Beth Chatto. 25 lat temu Beth przekształciła swój żwirowy parking w najbardziej suchej części Wielkiej Brytanii – w Essex – w kolorowy, odporny na suszę suchy ogród żwirowy. Ogród ten podlany był ostatnio w 1991 roku podczas jego budowy oraz sadzenia roślinności i pomimo bardzo skromnych opadów (50 cm rocznie), braku jakiegokolwiek nawadniania, słabej, przepuszczalnej gleby – zasłynął ze spektakularnej ekspozycji roślin odpornych na suszę i do dziś rozrasta się pięknie, inspirując wielu ogrodników na przestrzeni lat – w tym również mnie.

Wkrótce po tym udanym eksperymencie odważnej angielskiej ogrodniczki żwirowe ogrody zaczęto zakładać w wielu innych miejscach na suchych glebach, szczególnie w tak drastycznie zmieniającym się klimacie, gdy latem przez kilka miesięcy mogą panować upały bez kropli deszczu. Piękne ogrody żwirowe wypełnione kompozycjami z odpornych bylin, krzewów, drzew, a także roślin jednorocznych, dwuletnich oraz cebulowych można w dzisiejszych czasach oglądać we wszystkich ogrodach Królewskiego Towarzystwa Ogrodniczego (RHS) i wielu innych słynnych miejscach otwartych do zwiedzania. Ze względu na małe zapotrzebowanie na pielęgnację oraz naturalność sprzyjającą odprężeniu ludzkiego umysłu, ogrody żwirowe zakłada się nawet w przestrzeniach publicznych zieleni miejskiej, biur czy na osiedlach mieszkaniowych.

Granice ogrodu żwirowego zazwyczaj wyznaczają same rośliny – nie potrzebne są krawędzie rabat czy ścieżki z innej nawierzchni

Najlepsze rośliny do ogrodu żwirowego

To zazwyczaj gatunki odporne na suszę, które naturalnie rosną na ubogich, suchych glebach o niskiej żyzności. Gdy posadzisz je na żyznych glebach lub będziesz regularnie nawozić, to rozrosną się zbyt szybko i wtedy będą miały tendencję do otwierania się czy rozłamywania w środku (np. lawendy). W moim ogrodzie żwirowym w Ogrodzie Belllingham na Kaszubach świetnie rosną:

1 **Lawenda** – to klasyka jeśli chodzi o ogrody żwirowe; suche podłoże pomaga jej dobrze przetrwać zimy, a ściółka ze żwiru chroni jej dolne części przed gniciem. Polecam przeróżne odmiany lawendy wąskolistnej (*Lavandula angustifolia*) oraz lawendę pośrednią (*L.* x *intermedia*) 'Grosso'.

2 **Szałwia muszkatołowa** (*Salvia sclarea*) to roślina dwuletnia, która sama rozsiewa się po naszym ogrodzie żwirowym – ma bardzo aromatyczne liście i przepiękne kwiaty. W ogrodzie Beth Chatto kupiłam nowość, *Salvia sclarea* var. *turkestanica*, która ma jeszcze bardziej obfite i intensywnie ubarwione kwiaty. Inne rośliny dwuletnie dobrze rosnące w ogrodach żwirowych to wszelkie dziewanny, mak syberyjski oraz arcydzięgiel litwor.

3 **Tymianek**, czyli macierzanka, to roślina naturalnie porastająca krawędzie piaszczystych lasów sosnowych w naszym kraju – jest idealnym dodatkiem do każdego ogrodu żwirowego. Polecam również tymianek kaskadowy wonny (*Thymus longicaulis* ssp. *odoratus*), który dobrze znosi nasze zimy i tworzy ładne, zielone kobierce w moim ogrodzie żwirowym na Kaszubach.

4 **Byliny**, takie jak kocimiętka, szałwia omszona, żeleźniaki oraz **rośliny cebulowe**: czosnek ozdobny i mieczyk bizantyjski wspaniale prezentują się ogrodach żwirowych. Ważnym uzupełnieniem dla nich będą trawy ozdobne, które charakteryzują się dużą tolerancją na słabe podłoże oraz brak wody.

5 **Zioła wieloletnie**, takie jak szałwia lekarska, kocanka włoska, cząber górski, hyzop lekarski, przywrotnik, czosnek szczypiorek oraz melisa bardzo dobrze rosną w suchych glebach i wspaniale znoszą suszę.

Obok nowej szklarni w RHS Wisley znajduje się obszerny ogród żwirowy, który jest jednym z najpiękniejszych w Anglii. Projekt oraz wybór roślin to dzieło profesora Jamesa Hitchmough'a z Uniwersytetu w Sheffield

Jak stworzyć żwirowy ogród?

Jeśli masz u siebie w ogrodzie dużo słońca oraz suchą, przepuszczalna glebę, to swoją przygodę z suchym ogrodem żwirowym możesz zacząć nawet od małej przestrzeni i dopiero, gdy przekonasz się o wszystkich zaletach tego typu ogrodów możesz zaszaleć na większą skalę. Ale podejrzewam, że gdy zrobisz jeden krok w tym kierunku, to wkrótce będziesz mieć ochotę zamienić cały trawnik przed domem w żwirowy ogród – i słusznie, ponieważ efekt końcowy będzie dużo piękniejszy i łatwiejszy w pielęgnacji.

eprasa.pl 90d7a76c59

KROK PO KROKU Jak założyć ogród żwirowy?

1 Planowanie
Znajdź słoneczne, ciepłe miejsce z przepuszczalną glebą (piasek, żwir, gleba kamienista), ponieważ jest to najlepsze stanowisko dla roślin odpornych na suszę.

Zaplanuj kształt, ogrodu lub miejsce, które będzie przeznaczone pod ogród żwirowy i wytycz go na ziemi. Nieformalny, płynny kształt jest najbardziej odpowiedni dla tego stylu ogrodu.

Przygotuj listę roślin – żwirowy ogród naturalnie nadaje się do nasadzeń w stylu śródziemnomorskim, odpornych na suszę. Najlepiej będą w nim rosły takie rośliny, jak lawenda, posłonek i żeleźniak – dostarczają one również obfitości nektaru oraz pyłku odwiedzającym je owadom.

2 Zakładanie
Po przeniesieniu planu rabaty czy ogrodu na grunt zacznij od usunięcia istniejącej roślinności zielnej, ale jeśli na terenie planowanego ogrodu żwirowego rosną już drzewa lub krzewy, to warto je pozostawić na miejscu i wkomponować w nową roślinność.

Następnie zainstaluj krawędź, czyli utwórz solidną granicę wokół obwodu ogrodu, jeśli jeszcze nie istnieje. Średniej wielkości kamienie, metalowe lub drewniane obrzeże bądź kostka brukowa są często używane do wykonania krawędzi, ale fundament budynku, podjazd, istniejący chodnik lub betonowy krawężnik również będą dobrymi krawędziami.

3 Sadzenie
Po przygotowaniu gruntu można rozstawić na nim rośliny w dowolnych, luźnych kompozycjach, pozostawiając wolne miejsca na ścieżki, patio lub ustawienie ławeczki. Celem jest pokrycie żwiru roślinnością i stworzenie żywej, współdziałającej zbiorowości roślin, dlatego najlepiej jest zachować mniejsze niż zwykle odstępy.

Unikaj agrotkanin czy geowłóknin tłumiących chwasty, ponieważ utrudnią one później samosiew niektórych roślin.

Sadź rośliny w tradycyjny sposób, z tym, że zawsze staraj się do każdego dołka dodać garść kompostu i podlać rośliny, zanim zasypiesz dołki – to będzie ostatni raz, gdy nawieziesz i podlejesz swój suchy ogród.

Po posadzeniu roślin, ogród czy rabatę należy wyściółkować 2,5 cm warstwą żwiru – otoczaka naturalnego o frakacji 0,8-1,6 cm.

Po wyściółkowaniu ogród może wyglądać jak morze żwiru z kilkoma zielonymi kropkami tu i tam, ale to szybko się zmieni, gdy rośliny osiągną dojrzałość. Za 2-3 sezony będziesz cieszyć się pięknym gobelinem bujnych, kolorowych roślin, a żwir będzie leżał ukryty pod spodem, kontrolując chwasty.

4 Pielęgnacja
Rośliny muszą być dobrze podlane podczas sadzenia i należy obserwować je przez pierwszy sezon, do momentu, gdy się ukorzenią. Kluczem do dobrego startu jest woda. Wydaje się to sprzeczne z całą koncepcją ogrodu żwirowego, ale ten wymóg zmienia się, gdy rośliny się zakorzeniają. Kiedy urosną, osiągną maksymalną tolerancję na suszę. Chociaż gatunki roślin wybrane do tego typu ogrodu są naturalnie odporne na suszę, muszą najpierw głęboko zakorzenić się w glebie pod żwirem. Dlatego podczas pierwszego sezonu wzrostu w okresach suszy nowe ogrody żwirowe należy podlewać.

W pierwszych dwóch sezonach wzrostu w razie potrzeby można uzupełnić żwir i dopóki rośliny nie zaczną się rozprzestrzeniać, być może trzeba będzie wyeliminować z kompozycji bardziej inwazyjnych intruzów.

Wiosna to jedyny czas, kiedy ogród żwirowy wymaga pracy. Wtedy przycina się rośliny i oczyszcza powierzchnię żwiru. Można ewentualnie coś usunąć lub dosadzić.

Nie trzeba nic nawozić! Brak nawożenia pozwala roślinom rosnąć powoli i stabilnie, bez konieczności dzielenia ich, wymieniania na nowe egzemplarze oraz podwiązywania do podpór.

Ogród żwirowy założony na terenie starego ogrodu kuchennego przy Holkam Hall w Norfolk wygląda jak piękna, angielska rabata – królują tu żeleźniaki, kocimiętki, świerzbnica oraz werbena patagońska

Styl botaniczny

Znany także jako *urban jungle*, styl botaniczny na dobre zadomowił się we wnętrzach. To ukłon w stronę natury, którą zapraszamy do środka. Bazuje na roślinach i wszechobecnej zieleni; to roślinne obrazy, wzory, zdobienia i kwiaty – mnóstwo kwiatów. Jest różnorodny, ale łatwo rozpoznawalny. Czy da się go zastosować także w przestrzeni zewnętrznej, jaką jest taras lub ogród? Poznaj 10 sposobów jak to osiągnąć.

TEKST I ZDJĘCIA ŁUKASZ SKOP

KLIMATYCZNIE

Sosna Banksa, kilka eszewerii i kostrzew sinych, trochę piasku i muszle z wakacyjnego wyjazdu wystarczą, żeby stworzyć na tarasie sezonową aranżację w klimacie morskiego wybrzeża. Niebieskawe liście roślin i stara sieć rybacka oddają wrażenie wody, której nie ma tutaj ani kropli. Odszukaj stare widokówki, które mogą posłużyć za inspirację. Zmieniaj swoją przestrzeń, szczególnie kiedy pracujesz zdalnie w domowym biurze – rośliny zabiorą cię w podróż tam, gdzie nie zdążysz dotrzeć przed lunchem. Następny przystanek: Meksyk.

eprasa.pl 00d7a76c59

PRZEZROCZYŚCIE

Wykorzystaj meble i ogrodowe dodatki o ażurowej budowie, wykonane z lekkich i nierzucających się w oczy materiałów, aby nie zdominowały roślinnych nasadzeń. Ten styl pasuje do roślinności o drobnych, zwiewnych liściach i delikatnych kwiatach, do nasadzeń naturalistycznych i kwiatowych łąk. Wybierz ażurowe krzesła, stoliki, pergole, podpórki do roślin lub ogrodowe ławki wykonane z drutu, rattanu, wikliny lub drewna w naturalnej, stonowanej kolorystyce.

WYRAZIŚCIE

Wprowadź do ogrodu i na taras wyraziste, intensywne barwy. Elementy małej architektury ogrodowej, takie jak pergola, szopa na narzędzia, płot, huśtawka, ale też meble wypoczynkowe, mogą zdecydowanie odcinać się od otaczającej je zieleni, a mimo wszystko tworzyć z nią spójny obraz, jeśli zastosowane kolory powtórzysz też na rabatach i w donicach. Dobierz rośliny o ekspresyjnych kwiatach, takie jak mieczyki, dalie, piwonie, begonie lub chryzantemy.

KLASYCZNIE

Metalowy krążek najeżony kolcami pomoże w stworzeniu oszczędnych kwiatowych kompozycji, nawet w płaskich naczyniach. To kenzan, wykorzystywany w japońskiej sztuce układania kwiatów zwanej ikebaną. Łodygi kwiatowe nabija się na kolce kenzanu, a następnie napełnia naczynie wodą. Innym nietuzinkowym sposobem na kwiaty cięte są tulipaniery – specjalne wazony z wieloma otworami, w które wkłada się pojedyncze tulipany.

SWOBODNIE

Stwórz sezonowy bukiet ze wszystkich roślin, które aktualnie zdobią twój ogród. Do kwiatów dobierz trawy, gałązki (również te z owocami) oraz ozdobne nasienniki roślin, które już przekwitły. Nie unikaj chwastów i dzikich kwiatów – one także są częścią ogrodu. Ułóż je w naczyniach z odzysku – zamień w wazon wek lub słój z barwionego szkła, kankę na mleko, wazę do zupy lub starą konewkę.

eprasa.pl 90d7a76c59

HARMONIJNIE

Obierz kierunek, w którym chcesz podążać, a następnie zdefiniuj kolorystykę (2-3 wiodące barwy), materiały (np. drewno lub metal) oraz wzornictwo. Tutaj płaską ścianę budynku różnicują wnęki i wystające kwietniki. Kule, zawijasy i okrągłe doniczki dominują nad ostrymi krawędziami. Trzy odcienie brązu uzupełniają trzy barwy roślin: biel, róż i zieleń. Wszystkie elementy tworzą harmonijną całość.

GŁADKO

Ozdób płaskie powierzchnie grafikami i rysunkami. Zastosuj poduszki z nadrukami owadów (ciągle w modzie!), pomaluj domki dla owadów, ule w sadzie i murek pod ogrodzeniem. Zamień jednolite powierzchnie w barwne mozaiki – wykorzystaj do tego potłuczone płytki pozostałe po remoncie. Wyjmij kilka płyt chodnikowych z podjazdu i zastąp je ciasno ułożonymi otoczakami. Płaskie nie musi być monotonne.

ZADZIORNIE

Stwórz trójwymiarowe ozdoby lub rzeźby z miękkiego drutu – daje się łatwo formować, a ogród dostarczy modeli w postaci kwiatów lub małych stworzeń. Wykorzystaj też zardzewiane dekoracje; nie tylko liście czy kwiaty wycinane z płaskiej blachy, ale także te trójwymiarowe: metalowe makówki, rzeźby wiatrowe, witrażowe zawieszki, podpórki do roślin w kształcie spirali. Użyj ich do ożywienia płaskich powierzchni: trawnika, stołu lub ściany.

STAROMODNIE

Ogrodnicy lubią kolekcjonować rzeczy, które zawsze się do czegoś przydają. Odkładaj opakowania po nasionach, które każdego roku wysiewasz. Z czasem utworzą kolekcję będącą zapisem twojej ogrodniczej podróży – klaser wypełniony nie znaczkami, lecz ich ogrodniczym odpowiednikiem. Poszukaj też starych torebek po nasionach na targach staroci i opraw je w ramki, tak jak botaniczne ryciny przedstawiające kwiaty, a następnie zawieś na ścianie.

NOWOCZEŚNIE

Kula jest kształtem doskonałym i ponadczasowym. Jest piękna i jednocześnie praktyczna. Kule tworzy sama natura (spójrz na kwitnące teraz czosnki ozdobne) i człowiek, który się nią inspiruje. Wykorzystaj kuliste rzeźby i przedmioty – umieść je na rabatach obok kulistych kwiatów i topiarów formowanych w kule, np. bukszpanów. Powtarzanie tego samego motywu daje satysfakcjonujący efekt wizualny.

eprasa.pl 90d7a76c59

Jadalnia to centralny punkt ogrodu. Ukryta jest pod pergolą pokrytą pnączami, aby zapewnić prywatność w miejskiej oazie

OGRÓD CZYTELNIKÓW

Gardens of the Year COMPETITION 2021
sponsored by JORDANS

„Chciałam mieć przestrzeń dla gości, ale też relaksujący i piękny ogród”

Na małym podwórku w południowym Londynie Audrey Etienne i Nicholas Mead stworzyli przytulne miejsce do odpoczynku i spotkań

ZDJĘCIA SARAH CUTTLE **TEKST** ADAM DUXBURY

Audrey i Nicholas, Londyn
„Gdy się tu sprowadziliśmy, wiedzieliśmy o ogrodnictwie bardzo mało. Musieliśmy się wiele nauczyć”

Mając do dyspozycji tylko małą miejską działkę, Audrey i Nicholas zmienili nieciekawą przestrzeń w romantyczny ogród. Audrey pięć lat temu przeprowadziła się z Francji do Londynu. Mimo braku doświadczenia postanowiła poznać brytyjską miłość do ogrodnictwa. Znalazła inspirację w odwiedzanych ogrodach. Po kilku nieudanych próbach stworzyła miejsce, z którego może być dumna.

Kanapa na końcu ogrodu to spokojne miejsce do wypoczynku wśród róż

"Ogród stworzono w skrupulatny sposób. Przestrzenie zostały bardzo dobrze podzielone. Widać, ile radości daje to właścicielom" **Alan Titchmarsh, juror konkursu**

Czy miałaś doświadczenie w uprawie roślin, zanim zaczęłaś ją tutaj?

Kiedy byłam mała w każdą środę chodziłam na zajęcia u koleżanki mojej mamy. Miała ogromny ogród i zapraszała dzieci do czegoś w rodzaju „szkoły ogrodnictwa". Każde miało grządkę, gdzie uprawiało warzywa. Zawsze intrygowały mnie też owady i inne zwierzęta. Dużo przebywałam na dworze. Uwielbiałam oczko wodne moich rodziców. Moje zainteresowanie wykiełkowało dawno, ale nie miałam wprawy.

Jak wyglądał ogród?

Był to typowy londyński ogród – betonowe płyty, płotki i kwadratowy trawnik. To było całkiem dobre, bo mogłam robić, co chciałam. Wkrótce jednak zdałam sobie sprawę, że to, co chcę zrobić, wymaga przemyślenia. Nie znałam tutejszej praktyki ogrodniczej i musiałam się wiele nauczyć.

Jakie założenia były twoją inspiracją?

Główna sprawa to to, że jestem bardzo towarzyską osobą. Uwielbiam przyjmować gości. Chciałam stworzyć miejsce piękne, atrakcyjne dla ptaków i innych zwierząt, ale przede wszystkim przyjemne dla ludzi.

Po przeprowadzce do Wielkiej Brytanii pięć lat temu miałam dużo do nadrobienia. Oglądałam programy o ogrodnictwie oraz pokazy projektowania. Odwiedziłam wiele ogrodów. Często widziałam tam coś, co mi się podobało, ale potem dochodziłem do wniosku, że w moim ogrodzie to się nie sprawdzi. Bywa tak też w centrach ogrodniczych. Dana roślina może bardzo mi się podobać, ale wiem, że po prostu nie pasuje do ogrodu. Kiedy zaczynasz tworzyć własną kompozycję, musisz mieć pomysł. Nie wszystko ze sobą współgra. Ja, kiedy zaczynałam, nie chciałam zieleni, tylko kwiatów. To nie miało sensu. Ogród był piękny tylko przez jeden miesiąc w roku.

Zmieniłam metodę. Zaplanowałam, jak ogród ma wyglądać w najgorszym miesiącu w roku. Potem dodawałam elementy ozdobne na każdy miesiąc. Jeśli w małym ogródku masz jedno brzydkie miejsce, to psuje ono całą resztę.

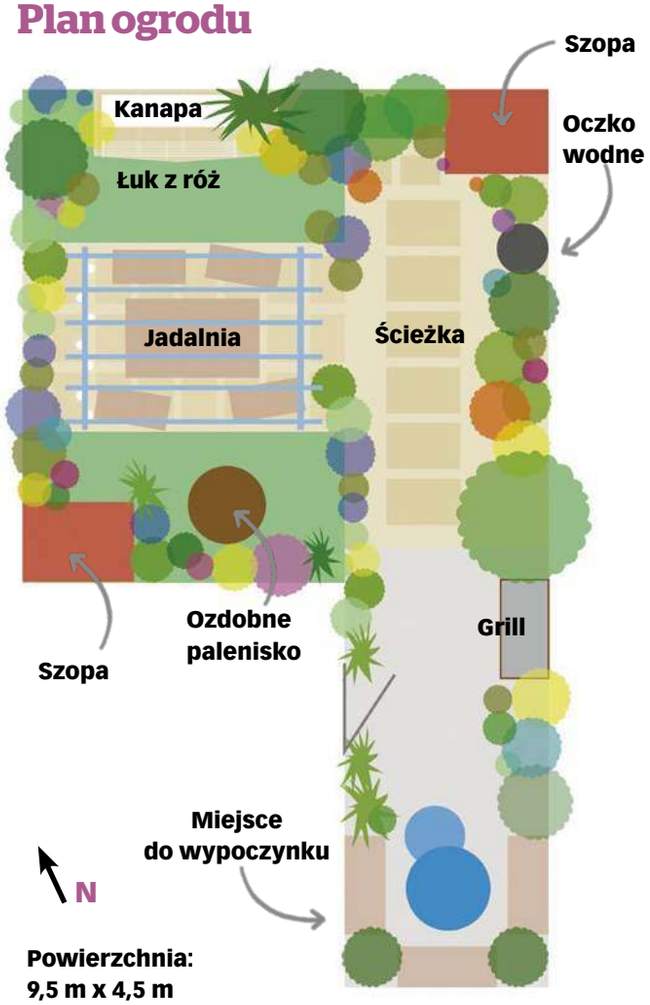
Jak zabraliście się do tworzenia ogrodu?

Było wiele etapów. Pierwszym był styl tradycyjny dla Europy konty-

Starannie dobrane rośliny, takie jak paprocie, wypełniają każdy centymetr powierzchni

Plan ogrodu

Powierzchnia: 9,5 m x 4,5 m

GARDEN PLAN: NEIL DARBY

eprasa.pl 90d7a76c59

nentalnej. Posadziłam rzędy takich samych roślin na rabatach, z tyłu ustawiłam stół i tyle. Ogród okazał się absolutnie nudny i zbyt uporządkowany. Właściwie pomyślałam, że go dodatkowo oszpeciłam. Potem stworzyłam więc różnorodną rabatę. Z niej też nie byłam zadowolona – posadziłam za dużo roślin, które kwitły w tym samym czasie. Niemniej zatrzymałam większość z nich.

Dosadziłam rośliny zimozielone i takie, które wyglądają dobrze przez cały rok. Zauważyłam jednak, że ludzie wchodzą do ogrodu, mówią „ładny" i wychodzą. Wiedziałam, że jeszcze wiele przede mną. Zdecydowałam się przenieść jadalnię na środek ogrodu. Dzięki temu powstały oddzielne „pokoje", które mamy teraz. Od tego czasu udoskonalam ogród z myślą: „Jaki jest najlepszy projekt, który spełni nasze potrzeby?" Chcemy mieć przestrzeń dla gości, ale też relaksujący i piękny ogród.

Jak dobierałaś rośliny?

Najpierw posadziłam róże, które kocham. Właściwie były tu same. Zero ozdobnych bylin – bałam się ich! Z czasem zaczęłam dodawać więcej roślin, w tym powojniki i rośliny zimozielone. W cieniu sadziłam orliki i funkie. Dodałam palmę. Polubiłam fuksje, o których wcześniej nie słyszałam. Ludzie uważają je za staromodne – a ja za niesamowite.

Na koniec posadziłam drzewo figowe i inne gatunki owocowe oraz krzewy: kamelię i hortensje. Ale dopiero niedawno ogród stał się całością dzięki bylinom. Początkowo chciałam, żeby wszystko było czerwone, a teraz wcale tak nie jest. Odkryłam, że biel i błękit z zielenią tworzy znacznie bardziej relaksującą paletę barw.

Jakie były kluczowe wyzwania?

Początkowo chodziło o znalezienie odpowiedniej rośliny na odpowiednie miejsce. To wyzwanie dla każdego początkującego ogrodnika. Teraz chodzi raczej o to, aby mieć wszystko pod kontrolą. Ogród jest za mały na ekspansję.

Jednym z większych wyzwań była też jakość gleby. W tym typowym londyńskim ogrodzie nikt nie próbował niczego sadzić. Odkryliśmy glinę, w której były różnego rodzaju śmieci – nawet kawałki starego telewizora! Dodaliśmy wierzchnią warstwę ziemi, a usunęliśmy worki kamieni i gruzu. Mieliśmy wątpliwości, czy tyle pracy jest tego warte.

"Mimo że ogródek jest mały, wyodrębniono wiele przydatnych części. Duża ilość wysokich, ciekawych roślin to doskonałe rozwiązanie" **Lizzie i Malcolm Schofieldowie, laureaci edycji z 2020 r.**

1 Audrey w pełni wykorzystuje pionową przestrzeń. Pnącza obrastają ogrodzenia, róże wyciągają się nad przejściem

2 Rabaty ewoluowały. Są obecnie mieszanką małych drzew, krzewów i bylin

3 Całoroczna zieleń zdobi zacienioną część wypoczynkową przy domu. To topiary, paprocie i inne zimozielone rośliny

Jednak na pewno było. Kiedy pracuję z domu wychodzę na przerwy do ogrodu. Odpoczywam z herbatką na kanapie. Wszystko z niej widzę. Szczególnie lubię obserwować pszczoły, co zostało mi z dzieciństwa. To ważna potrzeba psychologiczna. Kiedy widzę, ile dzikich stworzeń odwiedza mój ogród, czuję, że jest w dobrej formie.

eprasa.pl 90d7a76c59

Poznaj dzikie **zwierzęta**

Świat w ogrodzie kręci się teraz wokół młodych – ptaków, żab, ropuch, traszek, biedronek, skorków, pieników ślinianek (schowanych pod warstwą ochronnej piany, wyglądem przypominającej ślinę), motyli (gąsienic) oraz ważek (nimf). Wszędzie słychać świergot ptaków i brzęczenie pszczół; boję się kosić trawnik, ponieważ żyje w nim teraz mnóstwo stworzeń. Mam nadzieję, że wasze ogrody w czerwcu wyglądają podobnie. Jeżeli nie jest w nich tak samo radośnie i gwarno – pomimo prób uprawy rodzimych krzewów, takich jak głóg i leszczyna – pozwól kawałkowi trawnika całkowicie zarosnąć i zbuduj sobie oczko wodne.

O tej porze roku nie ma lepszego miejsca do spędzania czasu niż ogród przyjazny dzikim stworzeniom. Każde uderzenie skrzydeł, odgłos brzęczenia, podskok czy świergot niosą ze sobą nadzieję. A tego teraz wszyscy potrzebujemy.

TEKST KATE BRADBURY

Możesz spotkać...

Przestrojnika trawnika (*Aphantopus hyperantus*)

Przestrojnik jest motylem o brązowym ubarwieniu, na którego skrzydłach widoczne są pierścienie lub oczka – zazwyczaj po trzy na przednim i pięć na tylnym skrzydle. Jest gatunkiem motyla łąkowego i z daleka można go pomylić z przestrojnikiem jurtina lub przestrojnikiem titonusem, jednak dorosłe osobniki nowego pokolenia są bardziej czekoladowe niż brązowe, a kiedy są w stanie spoczynku – łatwo da się dostrzec oczka na ich skrzydłach. Samce i samice wyglądają tak samo. Żerują na jeżynach, majeranku, ostach i starcach jakubkach.

Osobniki dorosłe pojawiają się w czerwcu. Po zapłodnieniu samica, siadając na wierzchołku źdźbła trawy – np. kupkówki pospolitej, kłosownicy leśnej czy wiechliny – składa jaja, zrzucając je na ziemię. Gąsienice prowadzą nocny tryb życia, w ciągu dnia się ukrywają. Przestrojniki zimują w postaci gąsienicy, po czym wiosną wznawiają żerowanie, aby później przeobrazić się wewnątrz poczwarek umieszczonych u podstawy kęp traw. Po kilku tygodniach wychodzą z nich owady dorosłe, gotowe do powtórzenia całego cyklu rozwojowego.

Miesierka wycinająca kawałek liścia

Wypatruj też...

- Jaskółek dymówek, które od oknówek można odróżnić po ich rozwidlonych ogonach i czerwonej/pomarańczowej plamie na podgardlu.
- Rusałek pawików oblatujących różne kwiaty ogrodowe.
- Miesierek, które w hotelach dla dzikich owadów składają jaja, owijając je w kokony z liści roślin, takich jak róże i glicynie.

ZDJĘCIA: ALAMY/DJAPRY, PAUL DEBOIS, AMALIA GRUBER / ADOBESTOCK

eprasa.pl 90d7a76c59

“Przestrojniki trawniki żerują na jeżynach, majeranku, ostach i starcach jakubkach”

eprasa.pl 90d7a76cc9

Obfitość za grosze

CZĘŚĆ 2 W drugiej z sześciu części nowej serii, specjalistka od uprawy roślin **Sally Nex** pokazuje, jak osiągnąć lepsze rezultaty w uprawie na działce oraz zapewnić sobie ciągłość zbiorów aż do jesieni

“Możesz prawie poczuć smak oczekiwania, gdy wszystkie te warzywa, które zasiałeś wiosną, dopiero zaczynają wydawać plon”

Rozpocznij wykopywanie młodych ziemniaków w miarę swoich potrzeb; te zebrane później będą jeszcze większe

ZDJĘCIA: JASON INGRAM

Słońce znajduje się wysoko na niebie, więc możesz uprawiać ogród do późna i po prostu nie ma na świecie teraz lepszego miejsca, w którym mógłbyś być, niż twoje grządki warzywne. Możesz niemal posmakować oczekiwania, kiedy wszystkie te warzywa, które wysiałeś wiosną, dopiero zaczynają przynosić plony, a pierwsze zbiory w tym sezonie wreszcie docierają do kuchni.

Ponieważ sezon ogrodniczy naprawdę nabiera tempa, twoje miesięczne wydatki w centrum ogrodniczym mogą gwałtownie wzrosnąć, jeśli nie będziesz szczególnie ostrożny – zwłaszcza wtedy, kiedy wszędzie ceny szybko idą w górę. Ale nie ma potrzeby, by z nich rezygnować.

W tym miesiącu pokażemy ci, jak powiększyć uprawę warzyw o nowe podniesione grządki i pojemniki – ale bez dodatkowego obciążenia dla twojego portfela i planety, jak to ma miejsce w przypadku zakupu zupełnie nowych materiałów.

Ponowne wykorzystanie i recykling starych, niechcianych materiałów pomagają ograniczyć ślad węglowy twojego ogrodu do minimum, a w zamian otrzymujesz nową grządkę warzywną – bez uszczerbku dla twojego konta bankowego.

REKLAMA

Gotowe do zbioru

Wiesz, że lato naprawdę się zaczęło, kiedy siadasz do swojego pierwszego talerza wypełnionego młodymi ziemniakami z masłem i słodkim bobem z ogrodu. Czerwcowe plony, które zbiera się, gdy są jeszcze młode, należą do najpyszniejszych w całym sezonie.

Po około dziesięciu tygodniach od posadzenia zacznij stopniowo wykopywać młode ziemniaki. Zazwyczaj o tej porze rośliny będą już kwitnąć; w ciągu kilku kolejnych tygodni na pozostałych roślinach kwiaty zaczną przekwitać, a zbiory będą obfitsze. Możesz sprawdzić wielkość bulw palcami, rozgarniając ziemię wokół roślin. Bób jest gotowy do zbioru, gdy możesz w strąkach wyczuć napęczniałe nasiona.

Wyciągnij z ziemi buraki ćwikłowe rozmiarem zbliżone do piłki do tenisa stołowego oraz zetnij młode liście sałaty i roczne zioła, gdy osiągną wysokość 10 cm. Możesz też podkraść dodatki: do sałatek zetnij poskręcane pędy grochu i liście buraków oraz uszczykuj wierzchołki bobu, aby poddusić je na maśle, tworząc tym samym niezwykłą przystawkę.

U góry: Rozpocznij zbiór bobu u podstawy rośliny, gdzie dojrzewają pierwsze strąki Po prawej: Bób pozostanie dłużej świeży, jeśli będzie przechowywany w strąkach do momentu, gdy będziesz chciał go zjeść

ZDJĘCIE: JASON INGRAM

eprasa.pl 90d7a76c59

Wysiej teraz

Po całym szaleństwie wiosennego siania odpoczynek z nogami do góry jest bardzo kuszący, ale jeśli teraz spoczniesz na laurach, to za kilka tygodni, kiedy wszystko już zbierzesz, znów będziesz mieć przed sobą widok ogromnej, pustej grządki. Potraktuj swój ogródek warzywny jak sztafetę, w której każda nowa partia upraw płynnie przejmuje poprzednią, w odpowiednich ilościach, tak aby nic się nie marnowało.

Na początku każdego miesiąca wysiewaj w małych partiach szybko rosnące sałaty, rukolę, buraki ćwikłowe, szpinak i wczesną marchew (zwykle pół rzędu to dużo). W tym miesiącu w inspekcie dosiej na rozsadę także drugą partię boćwiny, karłowej fasoli szparagowej i grochu cukrowego. A gdy wiosenne zbiory dobiegną końca, będziesz mieć nowe młode rośliny gotowe do przejęcia pałeczki i plonowania jesienią.

ZDJĘCIE: JASON INGRAM

Wysiewaj marchew w czerwcu i lipcu na zbiór późnym latem i wczesną jesienią

Nie bój się zbierać dużej ilości liści ze starszych okazów żywokostu na gnojówkę – szybko się odradza

Planuj z wyprzedzeniem

Nawozy syntetyczne niekorzystnie wpływają na planetę, ponieważ ich wytworzenie wymaga ogromnych ilości energii emitującej gazy cieplarniane. Nawet nawozy organiczne dostarczane są w plastikowych butelkach, które trudno poddać recyklingowi. Zamiast tego zaopatrz się w darmowy, ekologiczny nawóz domowej roboty.

Włóż żywokost (dla pomidorów i innych upraw owocowych) lub pokrzywy (do warzyw liściowych, takich jak sałaty) do wiader, zalej wodą, przykryj pokrywą i odstaw do przefermentowania na sześć tygodni. Odcedź płyn i rozcieńcz go do koloru słabej herbaty przed podlaniem upraw w doniczkach lub szklarniach. *Zobacz nasz przewodnik krok po kroku na stronie 149.*

Będziesz także przygotowany, aby wypełnić swoją szklarnię pomidorami, ogórkami, melonami i papryką. Ale zamiast plastikowych toreb do uprawy, stwórz własne z biodegradowalnych worków jutowych po kawie, ziemniakach lub serwatce w proszku, dostępnych online za około 5 złotych za sztukę. Zszyj krawędzie sznurkiem ogrodowym, a następnie wytnij jeden lub dwa otwory na rośliny. Wypełnij worek podłożem doniczkowym własnej roboty lub podłożem uniwersalnym bez torfu i posadź rośliny. Pod koniec sezonu wegetacyjnego dodaj worek do pryzmy kompostowej, aby stał się przyszłoroczną ściółką.

Zrób to sam: podwyższona grządka

Te proste podniesione grządki są łatwe do wykonania z drewna z drugiej ręki – wystarczy wypełnić je podłożem oraz rozłożyć na wierzchu warstwę próchnicy i od razu można zacząć uprawiać w nich warzywa.

Używane deski do rusztowań, dostępne w Internecie i od firm zajmujących się rusztowaniami, mają odpowiednią wysokość dla uzyskania solidnych podwyższonych grządek. Drewno jest zwykle nieobrobione (nie zostało poddane działaniu szkodliwych chemikaliów ani wysokoenergetycznej obróbce cieplnej) i jest dość grube, więc deski wytrzymają około pięciu lat, zanim zaczną gnić i będą wymagać wymiany. Obecnie deski do rusztowań są jednak coraz droższe, ponieważ coraz więcej osób odkrywa, jak bardzo są przydatne. Alternatywami, których można szukać, są deski tarasowe z recyklingu i stare deski podłogowe.

1 **PRZYTNIJ** deski na wymiar: nasza grządka miała metr kwadratowy, ale dopasuj swoją do dostępnej przestrzeni. Szerokość nie większa niż 1,2 m pozwala łatwo dosięgnąć do środka grządki.

2 **WYKONAJ** cztery słupki z mocnego drewna, o 10 cm dłuższe niż szerokość desek i z jednym końcem przyciętym w szpic. Przykręć deski do słupków, tworząc ramę.

3 **WBIJ** delikatnie słupki w ziemię i używając poziomicy sprawdź, czy grządka jest umieszczona prosto i z zachowaniem poziomu.

4 **UŁÓŻ** karton na dnie, aby stłumić chwasty. Arkusze układaj na kilkucentymetrową zakładkę tak, by nie było między nimi żadnych szczelin.

5 **WYPEŁNIJ** grządkę mieszanką próchnicy i kompostu lub przekompostowanego obornika w proporcjach 50:50. Twoja nowa grządka jest gotowa do sadzenia.

Więcej ekopomysłów na oszczędzanie

■ **Przekształć odpady z gospodarstwa domowego w doniczki** Jeśli wykażesz się odrobiną wyobraźni, prawie wszystko może stać się doniczką, w której posadzisz więcej warzyw. Odśwież odrobiną farby zardzewiałe taczki, stare chlebaki, a nawet komody, które masz w domu, a następnie wypełnij je podłożem i roślinami. Co miesiąc w domach aukcyjnych w całym kraju odbywają się także wyprzedaże domów, pełne skarbów, którym można dać drugie życie za grosze. Zbieraj również odpowiednie opakowania, takie jak puszki na herbatę, aby ustawić je na kuchennym parapecie i wypełnić ziołami lub sałatami.

■ **Zrób skrzynkę na truskawki** Przetnij dwie palety na pół, a następnie skręć je razem, aby utworzyć pudełko. Wyłóż je workami jutowymi lub starymi workami po podłożu z wykonanymi otworami drenażowymi i wypełnij je podłożem. Dodając po drodze rośliny: przełóż liście przez listwy na zewnątrz, tworząc tym samym ścianę truskawek.

■ **Obłóż boki grządki dachówkami** Poszukaj na najbliższym targu staroci lub w Internecie używanych płaskich glinianych dachówek, a następnie przymocuj je do kawałków drewna i zakop je w ziemi, aby uzyskać piękne i trwałe krawędzie grządek (aby pozostały proste).

ZDJĘCIE: JASON INGRAM

eprasa.pl 90d7a76c59

Hello green®

Oficjalny dystrybutor marki Hunter w Polsce.
Kontynuacja działalności Hunter Polska.
Od 1997 roku na rynku.
Najlepsze warunki dla dystrybutorów

Systemy nawadniania Hunter

Systemy kapilarne Mona

Żywe Zielone Ściany

HelloGreen
ul. Marynarki Polskiej 59
80-557 Gdańsk
tel. +48 (58) 344 58 20
tel. kom. +48 602 455 959
e-mail: biuro@hellogreen.pl
www.hellogreen.pl

Hunter®

eprasa.pl 90d7a76c59

Lew, koń i ja

Małgorzata Kalemba-Drożdż
Autorka książek kulinarno-przyrodniczych: „Jadalne kwiaty", „Skarby ogrodu", „Pyszne chwasty". Doktor biochemii. Laureatka AIG Prix Międzynarodowej Akademii Gastronomicznej. Autorka bloga: „Trochę Inna Cukiernia"

Jaki kwiat kryje w sobie trzy istoty? Lewkonia! Jednak rebus „lew, koń i ja" nie jest źródłosłowem nazwy tego smakowitego kwiatu – jej nazwa z greki oznacza białego fiołka (*leucoion*). Lewkonia letnia (*Matthiola incana*) była dla mnie jedną z najprzyjemniejszych niespodzianek kulinarnych. Ten kwiat należy do rodziny kapustowatych i w smaku lewkonii czuć siarkowy, pikantny aromat rzeżuchy, jednak jest jednocześnie łagodnie słodka i obdarzona uwodzicielskim kwiatowym aromatem z nutą gałki muszkatołowej. Kwiaty lewkonii są soczyste i orzeźwiające, bardzo przyjemnie się w nie wgryźć w całości. Moim zdaniem to idealny kwiat zakąskowy, kanapkowy i sałatkowy.

Lewkonie występują w wielu kolorach: białym, kremowym oraz licznych odcieniach różu i purpury, dzięki czemu można uzyskać ciekawe efekty barwne w potrawach, a te soczyste kwiaty dodadzą daniom subtelności i romantycznego szyku. Można też pokusić się o wkomponowanie lewkonii w desery o bardziej intensywnych smakach, w których rzeżuchowy posmak uda się zamaskować np. czekoladą, kawą lub ziołowym dodatkiem.

Po oderwaniu od łodygi kwiaty lewkonii szybko omdlewają, ale w tym lekkim oklapnięciu można je przechować w lodówce nawet do 5-6 dni, chociaż sugeruję raczej zrywanie kwiatów na bieżąco z łodyg. Nawet cięte lewkonie w wazonie jeszcze długo będą wypuszczały nowe kwiaty. Lewkonie preferują żyzną glebę i słoneczne stanowiska. Na balkony polecam wersje miniaturowe – są tak samo smaczne, jak te wysokie, ale lepiej się sprawdzą na niewielkiej przestrzeni.

ZDJĘCIA: MAŁGORZATA KALEMBA DROŻDŻ, GARDEN GURU/ADOBESTOCK

eprasa.pl 90d7a76c59

Sałatka z kalarepy i mango z miętą, lewkonią i wieczornikiem damskim

SKŁADNIKI
- 2 małe kalarepy
- 1 mango
- sól, pieprz

Sos:
- czosnek
- olej sezamowy
- miód lub szczypta cukru
- odrobina soku z cytryny z sosem sojowym i imbirem
- garść liści mięty
- kilka kwiatów lewkonii
- garść kwiatów wieczornika damskiego

PRZEPIS
Kalarepkę i mango obierz, pokrój w słupki i posól. Pougniataj nieco kalarepkę, żeby puściła lekko soki. Dojrzałego mango nie trzeba masować, bo już powinno być wystarczająco miękkie. Polej sosem i posyp liśćmi mięty, płatkami lewkonii i kwiatami wieczornika damskiego. Lewkonie są słodko-rzeżuchowe i właściwie przypominają smakiem kalarepkę. Natomiast wieczornik damski (*Hesperis matronalis*) jest bardzo pikantny, musztardowo-piekący, więc jeśli nie dysponujesz jego kwiatami, możesz sałatkę doprawić chilli lub gorczycą.

Jajka faszerowane lewkoniami

SKŁADNIKI
- 4 jajka
- 4 łyżeczki majonezu
- ok. 50 g kiełków rzodkiewki lub brokuła
- 16 pojedynczych kwiatów lewkonii
- sól, pieprz

PRZEPIS
Jajka ugotuj na twardo. Wystudź w zimnej wodzie i obierz ze skorupek. Przekrój na połówki. Wyciągnij żółtka, rozgnieć je widelcem, po czym zmieszaj z majonezem i dopraw do smaku. Nałóż farsz majonezowy na każdą połówkę białka. Na wierzch połóż porcję pikantnych kiełków i po dwa kwiaty lewkonii.

eprasa.pl 90d7a76c59

Prosto **z grządki**

Wczesne czerwcowe poranki to gratka dla Rekhy, bo zaczyna cieszyć się pierwszymi plonami. Ale Rekha zawsze planuje z wyprzedzeniem – teraz jest idealny moment, aby rozpocząć uprawę przyszłorocznych truskawek

W końcu nadeszło lato. Gdy wkraczamy w czerwiec, cała ta mozolna, ciężka praca i przygotowanie gleby jesienią, a także przed siewem i sadzeniem wiosną, naprawdę zaczyna przynosić owoce.

Przechadzki o poranku zawsze wprawiają mnie w dobry nastrój. Ciszę przerwał już poranny chór, a gdy idę ścieżką, moje oczy przeskakują po soczyście zielonych pędach ziemniaków łapiących poranne promienie słońca, przebijające się pomiędzy drzewami.

Mijając wysokie wieże z fasoli, dostrzegam różowe i fioletowe kwiaty. Za miesiąc te wieże będą obładowane strąkami fasoli szparagowej, których będzie coraz więcej. Kiedy docieram do szklarni i otwieram drzwi, wita mnie powiew ciepłego, pachnącego paprykami i chili powietrza. Ale jestem mocno skupiona na pojawiających się kwiatach bakłażana i wracam myślami do katastrofalnych zbiorów z zeszłego sezonu – może nie będę miała pecha dwa lata z rzędu? Trzymajcie kciuki!

Aby uzyskać większe bakłażany, usuwaj kwiaty po uformowaniu się pierwszych pięciu owoców

Tylko na chwilę siadam i napawam się spokojnym widokiem, zanim słońce wzejdzie nad linią drzew i rozpocznie się mój dzień pracy. Czeka mnie podlewanie i odchwaszczanie. Lecz najpierw zbiorę trochę wczesnych ziemniaków na obiad. Może zbiory są niewielkie, ale są sezonowe i świeże – i o to właśnie chodzi w moim ogrodzie.

Jak uprawiam truskawki

Truskawka zwabi do siebie każdego. Te soczyste, smaczne owoce, zrywane i zjadane prosto z krzaczka, dostarczają cennych wspomnień związanych z przydomowym ogródkiem. Uważam, że te rośliny są najbardziej produktywne w ciągu pierwszych dwóch lat, więc często wymieniam je i odmładzam uprawę, sadząc własne sadzonki. Na szczęście mogę to zrobić za darmo.

Każdego lata wczesnym rankiem, gdy starsze rośliny wypuszczają wąsy, każdą z maleńkich roślin potomnych przytwierdzam do podłoża wzdłuż rozłogu i umieszczam w osobnej 7-centymetrowej doniczce z podłożem, uważając, aby nie zakopać korony. Następnie podlewam – pamiętając o tym, by rozłogi pozostały przyczepione do rośliny matecznej. Wygląda to prawie jak odświętna chorągiewka, ale taka przyciśnięta do ziemi.

Za miesiąc lub dwa korzenie rośliny wypełnią doniczki. To znak, że roślina się przyjęła i sygnał do odcięcia rozłogu od rośliny matecznej. Musisz się pospieszyć z przesadzaniem ich do większych doniczek o średnicy 11 cm. Przez zimę pozostaną w stanie spoczynku.

Wraz z nadejściem wiosny wymieniam najstarsze rośliny na nowe, a doniczki uzupełniam świeżym podłożem. Gdy tylko pojawiają się kwiaty, rozpoczynam cotygodniowe nawożenie nawozem potasowym i zanim się obejrzę, owoce już zwisają z donicy. Ustaw je w bezpośrednim słońcu, a owoce szybko zmienią kolor z zielonego na kuszący czerwony.

WYPRÓBUJ TAKŻE

Czy udało mi się ciebie skusić? Jeśli tak, możesz wypróbować łatwą w uprawie odmianę **'Cambridge Favourite'**. W ciągu roku wydadzą owoce tylko raz, ale każdy owoc będzie dobrej wielkości i pełen smaku. Innym świetnym wyborem jest powtarzająca owocowanie odmiana **'Mara des Bois'**, która wytwarza mniejsze owoce, ale za to do trzech razy w ciągu roku.

U GÓRY Wystawiaj owoce na słońce, aby równomiernie dojrzewały PO PRAWEJ Rośliny uprawiane w pojemnikach są lepiej chronione przed ślimakami i łatwiej je zebrać

ZDJĘCIA: PAUL DEBOIS; GETTY/ILIETUS/MH-FOTOS

eprasa.pl 90d7a76c59

DOBRA RADA

Uprawiaj truskawki w doniczkach z podłożem uniwersalnym bez torfu. Ściółkuj podłoże (możesz do tego użyć słomy), aby zapobiec pojawieniu się chwastów i ograniczyć parowanie wody.

Kostki truskawkowo-imbirowe

Doskonale smakują z herbatą, zapakowane na piknik lub podane z lodami

4-6 PORCJI

- 150 g płatków owsianych
- 100 g mąki pszennej
- 60 g jasnego brązowego cukru
- 1 łyżeczka suszonego imbiru
- 100 g roztopionego masła
- 280 g świeżych truskawek pokrojonych w kostkę (wymieszanych z 1 łyżką soku z cytryny)
- 1 łyżeczka skrobi kukurydzianej
- 1 łyżka cukru Demerara

POLEWA (OPCJONALNIE)

- 4 łyżki cukru pudru
- 1 łyżka syropu imbirowego (ze słoika z kawałkami imbiru w syropie)

PRZEPIS

1 Rozgrzej piekarnik do 190°C i wyłóż papierem do pieczenia blachę o wymiarach 22 cm x 22 cm.
2 Połącz płatki owsiane, mąkę, brązowy cukier i suszony imbir. Dodaj roztopione masło i wymieszaj do otrzymania konsystencji kruszonki.
3 Wyłóż dwie trzecie tej mieszanki na blachę i ułóż truskawki na wierzchu. Przesiej na truskawki skrobię kukurydzianą i rozprowadź pozostałą masę tak, aby uzyskać wykończenie przypominające kruszonkę. Posyp cukrem Demerara. Piecz przez 35 minut, a następnie pozostaw na blacie do ostygnięcia.
4 W małej misce wymieszaj cukier puder i syrop imbirowy na gładką masę. Skrop polewą schłodzone ciasto i pokrój je w kwadraty. Przechowuj w szczelnym pojemniku, w lodówce, przez dwa dni.

Czerwcowe prace na działce

WYSIEJ

- ☐ **Koper włoski** Wysiewaj partiami nasiona, kiedy minie najdłuższy dzień w roku, aby zmniejszyć ryzyko wybijania w kwiatostany. Wysiej pojedyncze nasiona w głębokich doniczkach, a następnie w lipcu posadź rośliny w zacienionym miejscu.
- ☐ **Groch na plon główny** Wysiewaj w podwójnych rzędach. Wysokie temperatury w lecie nagrzewają glebę, więc nasiona wykiełkują w ciągu 10 dni. Wcześniej namocz nasiona przez noc, aby przyspieszyć kiełkowanie.
- ☐ **Rzepa** Przygotuj podłoże, aby uzyskać gruzełkowatą strukturę i wysiej nasiona w płytkich rzędach na jesienny zbiór. Siej partiami i utrzymuj wilgotność ziemi, aby uzyskać najlepsze tempo kiełkowania i powstrzymać ataki pchełek ziemnych.

ZBIERZ

- ☐ **Zbierz** buraki z siewu w grupach, biorąc po jednym lub dwóch z każdej grupy, aby w nadchodzących tygodniach pozostałe korzenie bardziej urosły.
- ☐ **Zbierz** wczesne ziemniaki. Często chwytam jednocześnie za pęczek świeżej mięty – ich smaki dobrze łączą się w daniu.
- ☐ **Zbieraj** strąki bobu raz w tygodniu, zaczynając od podstawy i kierując się w górę.
- ☐ **Odetnij** główki letniej kapusty, gdy będą jędrne w dotyku, a kalafiora – gdy napęcznieją ich białe różyczki. Odetnij je u podstawy łodygi i usuń zewnętrzne liście.

ZRÓB

- ☐ **Nadal usuwaj chwasty** – gwiazdnica pospolita i komosa biała są teraz wszędzie. Kontynuuj gracowanie, szczególnie wokół cebuli.
- ☐ **Przywiąż** pędy pomidorów wysokorosnących do palików i usuń wszystkie pędy boczne, które wyrastają między główną łodygą i liśćmi, aby uzyskać owoce lepszej jakości.
- ☐ **Posadź** dynię, a następnie prowadź jej pędy między krótkimi tyczkami rozmieszczonymi w równych odstępach. Podczas uprawy kilku roślin na małej przestrzeni pomaga to określić, które pędy należą do której rośliny. Dzięki temu można uniknąć przypadkowego odcięcia pędów, które nie powinny zostać odcięte.

ZDJĘCIA: PAUL DEBOIS, GETTY/LILETUS

eprasa.pl 90d7a76c59

Juka

Ta charakterystyczna roślina o szpiczastych liściach doda charakteru słonecznemu pomieszczeniu

Juka

To małe „drzewko" nada pomieszczeniu nieco tropikalnego charakteru. Juki domowe, zwane też gwatemalskimi (*Yucca elephantipes*) charakteryzują się ostro zakończonymi, lecz zadziwiająco miękkimi liśćmi wyrastającymi na szczycie grubego pnia. W zależności od wieku – od małych, młodych, miniaturowych drzewek idealnych na biurko, po starsze okazy równie wysokie jak półki z książkami – juka pasuje do różnej wielkości wnętrz.

Mała czy duża, obok tej rośliny nie da się przejść obojętnie. Jej szerokie, skórzaste liście wprowadzają energię do dobrze oświetlonego pokoju. Juki najlepiej rosną na słonecznym stanowisku – wtedy ich liście nabierają ciemniejszego koloru. Jednak lekko zacienione miejsce zwykle przynosi równie dobre rezultaty.

ODWIEDŹ
www.GardenersWorld.com/houseplant po więcej wskazówek dotyczących roślin doniczkowych

TEKST GREG LOADES
ZDJĘCIA SARAH CUTTLE I JASON INGRAM

eprasa.pl 90d7a76c59

DOBRA RADA
Zanim podlejesz jukę poczekaj, aż woda osiągnie temperaturę pokojową

epraca.pl 90d7a76c59

Pochodząca z suchych, spieczonych słońcem obszarów wschodniego Meksyku i Ameryki Środkowej juka gwatemalska zwana jest również juką słoniostopą, a nazwę tę zawdzięcza podobieństwu, jakie występuje pomiędzy jej grubym pniem a nogą słonia. Liście juki gwatemalskiej, w przeciwieństwie do innych gatunków, nie są tak ostro zakończone, dzięki czemu jest idealna do uprawy domowej, gdzie blisko jej do ludzi.

Z wiekiem traci liście, które ustępują miejsca nowym, wyrastającym wyżej, przez co roślina staje się wyższa. W dobrze oświetlonym pokoju starsze rośliną mogą dorosnąć do sufitu. Główną przeszkodą dla prawidłowego rozwoju juki są przemoczone korzenie, które mogą doprowadzić do gnicia rośliny, dlatego najlepsze dla niej jest przepuszczalne podłoże z dodatkiem perlitu.

- **Stanowisko** Latem trzymaj w jasnym miejscu, najlepiej przy wschodnim lub zachodnim oknie, a zimą przenieś ją pod okno wychodzące na południe, aby dochodziło do niej jak najwięcej słońca.
- **Pielęgnacja** Wiosną i latem podlewaj dopiero wtedy, gdy powierzchnia podłoże jest całkowicie sucha; zimą i jesienią podlewaj oszczędnie. Wiosną i latem, raz w miesiącu, dokarmiaj nawozem.
- **Szczegóły** Jeśli korzenie zaczną wyrastać przez otwory w dnie doniczki, wiosną przesadź roślinę do nieco większej.

Jak przesadzić jukę

1 Ostrożnie połóż jukę na boku i wyjmij ją z doniczki. Rozplącz palcami korzenie po bokach i u podstawy bryły korzeniowej, aby ułatwić roślinie przyjęcie się w nowej doniczce, która powinna być nieco większa od dotychczasowej.

2 Wsyp do doniczki trochę przepuszczalnego podłoża wymieszanego z perlitem, po czym umieść na nim roślinę upewniając się, że część powierzchniowa bryły korzeniowej znajduje się na takim samym poziomie, jak wcześniej. Uzupełnij podłoże do tego miejsca i na koniec porządnie podlej.

Gdzie kupić

ROŚLINY
- **www.houseofplants.co.uk**
- **www.primrose.co.uk**
- **www.thenunheadgardener.com**

AKCESORIA
- **Podobne doniczki znajdziesz w centrach ogrodniczych**

eprasa.pl 90d7a76c59

w prenumeracie do

25%

taniej

Prenumerata

Prenumeratorzy dostają rabat na Gardeners' World i otrzymują czasopismo wprost do swojej skrzynki pocztowej! Zaprenumeruj magazyn z rabatem:

- 5% – na kwartał (3 wydania) w cenie 51,00 zł
- 10% – na rok (10 wydań) w cenie 161,10 zł
- 25% – na dwa lata (20 wydań) w cenie 268,50 zł

Prenumeratę zamówisz na **www.UlubionyKiosk.pl**

Przesyłka gratis

prenumerata@avt.pl | 22 257 84 22 (godz. 10:00-14:00)

AVT-Korporacja sp. z o.o., ul. Leszczynowa 11, 03-197 Warszawa,

ING Bank Śląski 18 1050 1012 1000 0024 3173 1013

eprasa.pl 90d7a76c59

Zamiokulkas

Zamiokulkasy są idealne dla początkujących, którzy szukają prostego sposobu na ożywienie mało atrakcyjnych kątów

Zamiokulkas zamiolistny

Znalezienie niezawodnej rośliny, która będzie tolerować zarówno niedobory wody, jak i brak dostępu światła wydaje się niemożliwym zadaniem do wykonania, a jednak istnieje rozwiązanie problemu – zamiokulkas zamiolistny (*Zamioculcas zamiifolia*).

Wybaczy każdemu, kto ma tendencję do częstego podlewania roślin doniczkowych, jeśli tylko rośnie w bardzo przepuszczalnym podłożu, ale poradzi sobie również bez wody przez tydzień lub dwa. Dzięki gęstym, błyszczącym liściom oraz łodygom, które z wiekiem rozrastają się na boki, zamiokulkas będzie cennym nabytkiem, gdy zechcesz zazielenić monotonne wnętrze. Dojrzała roślina, której pierzaste liście osadzone na dorastających nawet do metra pędach sama w sobie stanowi wspaniałą dekorację – wystarczy umieścić ją w neutralnej doniczce i postawić pod ścianą w jasnym kolorze.

ODWIEDŹ
www.GardenersWorld.com/house-plants po wskazówki dotyczące uprawy roślin doniczkowych

TEKST GREG LOADES
ZDJĘCIA SARAH CUTTLE I JASON INGRAM

eprasa.pl 90d7a76c59

1

DOBRA RADA
Obłóż wierzchnią warstwę podłoża ściółką, aby zapobiec gromadzeniu się wody wokół podstawy rośliny

2

Pochodzący z zacienionych lasów i kamienistych terenów Afryki
Wschodniej *Zamioculcas zamiifolia* wyrasta z mięsistych, podziemnych kłączy, które mają zdolność do gromadzenia wody, co czyni roślinę odporną na suszę. Jej lśniące, ciemnozielone liście w kształcie tarczy magazynują duże ilości wody, przez co są one trwałe i najprawdopodobniej dzięki temu roślina toleruje słabe oświetlenie.

Poradzi sobie z bezpośrednim promieniowaniem słonecznym, lecz bardziej odpowiednie jest światło rozproszone.

Choć w warunkach domowych raczej nie zakwita, zdarza się, że latem oraz jesienią starsze rośliny wytwarzają kremowobiałe kwiaty, osadzone na wyprostowanych pędach. Nie dostarczają one jednak żadnych wrażeń estetycznych. Korzenie i liście wykorzystuje się w medycynie tradycyjnej, jednak po spożyciu jakiejkolwiek części rośliny może dojść do zatrucia, a kontakt z sokiem z pękniętego liścia lub łodygi może skutkować podrażnieniem skóry.

- **Stanowisko** Trzymaj z dala od pełnego słońca, w temperaturze 13-26°C. Zraszaj regularnie zimą, jeśli przebywa w pomieszczeniu, gdzie jest bardzo suche powietrze.
- **Pielęgnacja** Podlewaj, gdy podłoże jest suche; nie powinno być stale mokre. Przesadzaj do podłoża dla roślin doniczkowych wymieszanego z garścią żwiru i upewnij się, że otwory odpływowe na dnie doniczki są drożne, aby nadmiar wody mógł swobodnie przez nie odpłynąć.
- **Rozmnażanie** Wiosną podziel nadmiernie rozrośnięte kłącza. Jeśli są zbyt duże, aby rozdzielić je dłońmi, pokrój je ostrym nożem. Posadź każdą część w ziemi do roślin doniczkowych o żwirowej strukturze i porządnie podlej.

Jak dbać o zamiokulkas

1 Użyj zraszacza z wodą o temperaturze pokojowej do spryskania liści, gdy należy podnieść wilgotność powietrza. Jest to niezbędne w pomieszczeniach ogrzewanych kominkiem z otwartym paleniskiem lub piecykiem kominkowym.

2 Zraszanie jest również okazją do wyczyszczenia rośliny. Dzięki temu liście nie tylko nabierają połysku i wyglądają zdrowo, ale odzyskują też zdolność do odżywiania się poprzez fotosyntezę. Użyj miękkiej ściereczki, aby nie porysować liści i delikatnie zetrzyj z każdego kropelki wody.

Gdzie kupić

ROŚLINY
- **www.patchplants.com**
- **www.primrose.co.uk**
- **www.thenunheadgardener.com**

AKCESORIA
- **Podobne doniczki znajdziesz w centrach ogrodniczych**

Nie przegap naszego podcastu z roślinnym guru Michaelem Perrym, w którym zagłębia się on w świat storczyków i dzieli praktycznymi poradami, jak o nie dbać, aby pięknie się rozwijały
www.GardenersWorld.com/growing-orchids

REKLAMA

eprasa.pl 90d7a76c69

Rośliny doniczkowe

Rośliny doniczkowe wracają w wielkim stylu i mamy obecnie do wyboru więcej gatunków niż kiedykolwiek wcześniej. Wypełnienie domowej przestrzeni roślinnością nie tylko wzbogaca ją wizualnie, ale również poprawia nasze samopoczucie i sprawia, że czujemy się spokojniejsi. Rośliny domowe uwalniają tlen i mogą nawet oczyszczać powietrze. Utrzymanie ich w dobrej kondycji i zdrowiu jest prostsze, niż mogłoby się wydawać – wystarczy wybrać odpowiednie gatunki na odpowiednie miejsca. Oto kilka najlepszych roślin doniczkowych na stanowiska bez bezpośredniego dostępu do słońca.

Utrzymanie zdrowych roślin

Wycieranie kurzu Usuwanie kurzu z liści roślin domowych jest bardzo ważne. Poprawia to ich wygląd, zapobiega hamowaniu fotosyntezy oraz ogranicza występowanie szkodników oraz chorób. Przecieraj delikatnie liście wilgotną ścierką, podtrzymując je od spodu dłonią, aby uchronić je przed rozerwaniem.

Nabłyszczanie Szybkim sposobem na poprawienie wyglądu twoich roślin doniczkowych jest spryskanie ich nabłyszczaczem do liści. Nie wszyscy są fanami tego zabiegu, lecz jeśli nie masz czasu na mycie i polerowanie każdego liścia, jest to szybki i skuteczny sposób na podrasowanie wyglądu tropikalnych roślin domowych.

Usuwanie zbrązowiałych liści Jest to konieczne, ponieważ mogą zepsuć one wygląd i kondycję roślin. Wytnij uszkodzone lub więdnące liście wraz z niepotrzebnymi lub nadmiernie rozrastającymi się łodygami, ucinając je tuż nad pąkiem.

Nawożenie Bez regularnego nawożenia uprawa roślin doniczkowych przynosi zazwyczaj gorsze rezultaty. Zacznij je dokarmiać trzy miesiące po zakupie lub przesadzeniu do doniczki ze świeżym podłożem. Użyj nawozu w płynie rozcieńczonego z wodą – dzięki temu będziesz mógł go równomiernie rozprowadzić. W okresie wegetacji – zazwyczaj od marca do września – większość roślin doniczkowych wystarczy nawozić raz na 1-3 miesiące.

Podlewanie Możesz to zrobić na kilka sposobów – lejąc wodę na powierzchnię podłoża, do spodka pod doniczką lub zanurzając roślinę w wodzie i następnie umożliwiając odpływ jej nadmiernej ilości. Dopasuj częstotliwość podlewania oraz ilość wody do indywidualnych potrzeb każdej rośliny. Więcej roślin umiera z powodu nadmiernego podlewania niż z jakiejkolwiek innej przyczyny – podłoże staje się wówczas tak mokre, że tlen nie dociera do korzeni, co doprowadza do ich obumierania i gnicia.

Zraszanie Regularnie zraszaj delikatną mgiełką rośliny lubiące wilgotne powietrze. Trzymaj je w grupie – dzięki temu zwiększysz wilgotność i stworzysz im warunki podobne do naturalnych.

eprasa.pl 90d7a76c59

W cienistych zakamarkach

Dzięki swoim atrakcyjnym liściom o tropikalnym wyglądzie, rośliny te świetnie ożywiają miejsca oddalone od okien, np. gzymsy nad kominkami, półki lub przedpokoje – pod warunkiem, że stoją z dala od zimnych przeciągów. Rosną powoli, dlatego można je uprawiać w tej samej donicy przez kilka lat.

Podlewanie Latem podlewaj je regularnie, ale pamiętaj, aby nie stały w wodzie. Zimą ogranicz nawadnianie, pozwalając podłożu przeschnąć pomiędzy kolejnymi podlewaniami. Wiosną i latem co trzy tygodnie zasilaj nawozem do roślin doniczkowych. Wszystkie te rośliny, poza sansewierią gwinejską, lubią regularne zraszanie liści.

Stanowisko Wszystkie te rośliny poradzą sobie lepiej przy mniejszej ilości światła niż inne gatunki. Nie lubią bezpośredniego nasłonecznienia, ale potrzebują ciepła – temperatura nie powinna spadać poniżej 10-12°C.

1. Sansewieria gwinejska (*Sansevieria trifascita laurentii*)
2. Zielistka Sternberga (*Chlorophytum comosum*) 'Ocean'
3. Chamedora wytworna (*Chamaedorea elegans*)
4. Skrzydłokwiat (*Spathiphyllum wallisii*)
5. Pasiatka zwisła (*Tradescantia zebrina*)

eprasa.pl 90d7a76c59

Kalatea różowokropkowana

Efektowny wzór na jej liściach to prawdziwa uczta dla oczu. Istnieje wiele odmian kalatei różowokropkowanej (*Goeppertaia roseopicta*), których liście mają różne kolory i wzory – masz przed sobą ogromne możliwości wyboru. Trzymaj ją z dala od innych roślin o wzorzystych i różnobarwnych liściach, aby to właśnie na niej skupiała się cała uwaga.

Podlewanie Podłoże powinno być stale lekko wilgotne.

Stanowisko Lubi miejsca z rozproszonym światłem lub półcieniste.

eprasa.pl 90d7a76c59

Fitonia białożyłkowa

Fitonie to rośliny o zgrabnym pokroju i dekoracyjnych liściach w przeróżnych, rzucających się w oczy barwach. Lubią wilgotne powietrze, dlatego idealnie nadają się do uprawy w terrarium lub łazience. Ma tendencję do wyciągania się, dlatego przytnij ją raz lub dwa razy w roku.
Podlewanie Szybko więdnie, gdy ma za sucho, więc latem podlewaj ją co tydzień, ale zimą rzadziej.
Stanowisko Toleruje cień i potrzebuje wilgotnego powietrza, więc uprawiaj ją w łazience lub na podstawce z mokrymi kamieniami.

Niekropień klinowaty

Paprocie takie, jak to *Adiantum raddianum* nadają się do uprawy w łazienkach oraz zacienionych kuchniach. Trzymaj je z dala od okien i kaloryferów, gdyż zimne przeciągi i gorące, suche powietrze powodują brązowienie i więdnięcie liści.
Podlewanie Potrzebują wilgotnego, przepuszczalnego podłoża, dlatego podlewaj je mniej więcej co tydzień, umożliwiając wodzie swobodne odpływanie na podstawkę.
Stanowisko Niekropienie klinowate lubią wysoką wilgotność powietrza i trochę cienia.

Kaladium

Kaladium to roślina, której liście wyrastają z podziemnej bulwy. Istnieje wiele odmian o przeróżnych wzorach na liściach i kolorach.
Podlewanie Zimą lubią przejść w okres spoczynku, dlatego jesienią ogranicz podlewanie, aby liście obumarły. Latem, w okresie wzrostu potrzebują znacznie więcej wody, dlatego podlewaj je, gdy tylko podłoże jest suche w dotyku.
Stanowisko Kaladium lubi wysokie temperatury, wilgoć oraz półcień.

Ananas ozdobny

Ananas ozdobny, taki jak ananas właściwy (*Ananas comosus*) 'Champaca', to przyciągająca wzrok egzotyczna roślina, która tworzy owoce – niestety nie nadające się do spożycia. U podstawy rośliny pojawić się mogą młode odrosty.
Stanowisko Ciepły pokój, stanowisko słoneczne lub półcieniste.
Podlewanie Obficie podlej podłoże, po czym poczekaj z kolejnym podlewaniem do czasu, aż nadmiar wody odcieknie i podłoże całkiem wyschnie.

eprasa.pl 90d7a76c59

CZĘŚĆ 8 Początki

Niezależnie od tego co przycinasz, dzięki odpowiednim narzędziom, terminom i technikom, twój ogród na tym zyska

Od czego zacząć?

Przycinanie

Opanowanie podstaw ogrodnictwa może zniechęcić początkujących miłośników roślin. W tej 12-częściowej ekskluzywnej serii Alan Titchmarsh dzieli się swoim doświadczeniem, aby pomóc ci opanować najważniejsze umiejętności. W tym miesiącu dowiesz się, dlaczego przycinanie jest korzystne dla drzew i krzewów, dlaczego potrzebujesz planu przed rozpoczęciem pracy i kiedy najlepiej zostawić roślinę w spokoju. Postępuj zgodnie ze wskazówkami Alana, pewnie chwyć sekator i na dobre pozbądź się strachu przed przycinaniem.

Dowiesz się:

- ✓ Jak wybrać odpowiednie narzędzia
- ✓ O różnych metodach cięcia
- ✓ Kiedy i co wymaga przycięcia

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE

„Jeśli wiesz, dlaczego coś przycinasz, to zanim zaczniesz możesz wyobrazić sobie to, co masz nadzieję osiągnąć.”

Właściwe cięcie

Przycinanie jest prawdopodobnie najbardziej zniechęcającym zadaniem dla każdego ogrodnika – zarówno nowicjusza, jak i profesjonalisty. Pewnie dlatego, że poza tym, że wydaje się to skomplikowane, nie da się przykleić części rośliny, którą już odciąłeś!

Większość błędów można jednak z czasem naprawić, a jeśli wiesz, **dlaczego przycinasz** określone drzewo lub krzew, to zanim zaczniesz możesz wyobrazić sobie to, co masz nadzieję osiągnąć.

Przycinanie oznacza różne czynności, od prostego **usuwania przekwitłych kwiatów** (w celu poprawienia wyglądu rośliny i zatrzymania wytwarzania nasion), do **strzyżenia topiarów** dla stworzenia żywej rzeźby ogrodowej lub **silnego cięcia** dla pobudzenia nowego wzrostu.

Zanim zaczniesz upewnij się, że dobrze znasz cel, który chcesz osiągnąć, a uniknie sz błędów.

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; GETTY/MARINA LOHRBACH

Usuń przekwitłe kwiatostany róż, tnąc ponad pąkiem skierowanym na zewnątrz krzewu

Na czym polega cięcie?

Krótko mówiąc, przycinanie polega na usunięciu części rośliny, co wpłynie na jej przyszły wzrost. Rośliny zdrewniałe – drzewa i krzewy – mają sprytny sposób wzrostu. „Pąk wierzchołkowy" – pąk na samym szczycie pędu – wytwarza substancje chemiczne hamujące wzrost, które przemieszczają się w dół łodygi, aby zatrzymać rozwój pąków znajdujących się niżej od niego. W ten sposób roślina może rosnąć w górę w kierunku światła, gdzie w procesie fotosyntezy może wytworzyć więcej pożywienia.

Jeśli odetniemy wierzchołek pędu, to żadne inhibitory wzrostu nie przemieszczą się wzdłuż łodygi, w wyniku czego niższe pąki zaczną się rozwijać. Właśnie dlatego uszczykujemy końcówki pędów lub je odcinamy, aby pobudzić wszystkie rośliny do rozkrzewienia się.

Tak więc jednym z powodów tego rodzaju przycinania jest pobudzenie rośliny do krzewienia i uzyskanie gęstej korony, ale w zależności od danego drzewa lub krzewu istnieją jeszcze inne powody, dla których odcinamy jego części:

- **Aby usunąć martwe, chore lub uszkodzone pędy, od których mogą rozprzestrzeniać się infekcje.**
- **Aby roślina była bardziej kształtna, jeśli ma gałęzie lub pędy wyrastające pod dziwnymi kątami lub tam, gdzie ich nie chcemy.**
- **Aby zwiększyć cyrkulację powietrza i doświetlenie, co wpłynie na lepszą kondycję roślin.**
- **Aby pobudzić rośliny do wytwarzania młodych, bujnych przyrostów.**
- **Aby usunąć część starszego drewna, przedłużyć młodość i żywotność drzewa lub krzewu.**
- **Aby pobudzić roślinę do wytwarzania kwiatów i owoców zamiast liści.**

Wszystkie te cele można osiągnąć poprzez dopasowanie rodzaju przycinania, jakie przeprowadzamy. Nie ma jednego „uniwersalnego cięcia" i dlatego techniki cięcia mogą być mylące. Nie musi tak być, jeśli od samego początku masz jasny cel do osiągnięcia.

Nie wszystkie rośliny zdrewniałe wymagają przycinania. Niektóre, na przykład magnolie i klony palmowe, wcale go nie potrzebują, chyba że jakaś gałąź rośnie tam, gdzie tego nie chcesz. W przypadku wszystkich takich drzew i krzewów najważniejszą rzeczą jest posadzenie ich tam, gdzie będą miały dość miejsca, aby pokazać swój potencjał. Informacje na temat wysokości i rozpiętości danego gatunku są zawsze podawane po 10 lub 20 latach uprawy – warto je sprawdzić przed sadzeniem. Nie ma smutniejszego widoku niż zmasakrowana magnolia, która nie mieści się już w przeznaczonej dla niej przestrzeni.

Drzewa zwykle rosną na pojedynczym pniu. W czasie jego formowania niższe gałęzie mogą wymagać odcięcia, aby w okresie dojrzałości drzewo rosło prosto.

Kiedy więc najlepiej podjąć się tego zadania? Bez wątpienia większość cięć najlepiej przeprowadzać wtedy, gdy drzewo lub krzew jest w stanie spoczynku, a soki nie płyną. Jeśli na przykład przycinasz brzozy wiosną, będą one „płakać", bo sok zacznie wyciekać przez komórki w miejscu cięcia. Przycinaj je jesienią i wczesną zimą, a nie będziesz mieć takiego problemu.

Krzewy kwitnące wiosną, które wydają kwiaty na pędach z ubiegłego roku, najlepiej przycinać natychmiast po kwitnieniu. Wówczas usuwa się część starszych gałęzi, które już kwitły, aby pobudzić rośliny do wytwarzania nowych pędów latem. Te, przy odrobinie szczęścia, zakwitną w następnym roku. Starsze gałęzie tracą zdolność kwitnienia wraz z wiekiem. Są wyjątki – rozkoszna kalina japońska (*Viburnum plicatum* f. *tomentosum*) zakwita rok po roku bez żadnego przycinania (wystarczy usunąć suche pędy) – w każdym razie w moim ogrodzie!

eprasa.pl 90d7a76c59

Oczyszczanie roślin z przekwitłych kwiatów zapobiega zawiązywaniu nasion i pobudza dalsze kwitnienie

Podstawy przycinania

Upewnij się, że masz odpowiednie, czyste i ostre narzędzia, aby wszelkie wykonane cięcia były gładkie. Poszarpane rany po cięciu będą sprzyjać atakom grzybów i późniejszemu próchnieniu. Dobry sekator tnie gałęzie o grubości do 1 cm; do grubszych użyj sekatora dwuręcznego z długimi rączkami. Składana piła do cięcia przyda się do gałęzi o grubości powyżej 3 cm (tnie ruchem „ciągnącym", w przeciwieństwie do piły stolarskiej, która tnie ruchem „pchającym"). Do przycinania żywopłotów i topiarów potrzebne będą nożyce.

Czyść i oliw regularnie narzędzia, aby sprawnie cięły i nie przenosiły chorób

Utrzymuj ostrza w czystości! Regularnie przecieraj je papierem ściernym, aby usunąć zaschnięty sok, który je skleja. Jeśli wycinałeś chore pędy, przed naoliwieniem umyj je środkiem dezynfekującym, aby były gotowy do użycia następnym razem.

Zanim zaczniesz, to przede wszystkim miej na uwadze swój cel i konsekwencje usunięcia każdego pędu. Zrób krok w tył po każdych dwóch lub trzech cięciach i przyjrzyj się roślinie. W ten sposób uzyskasz dorodną roślinę, która będzie rosła w pożądanym kierunku i wytworzy pędy, na których ci zależy. Jeśli masz jakiekolwiek wątpliwości, ogranicz przycinanie do trzech zasad: usuń martwe, chore i uszkodzone części, a resztę zostaw w spokoju.

Zapamiętaj stare angielskie powiedzenie: „Wzrost podąża za ostrzem". Jeśli mocno przytniesz roślinę, w większości przypadków pobudzisz ją do odrastania. Jeśli tego właśnie chcesz (na przykład w przypadku dereni o kolorowych pędach, które przycina się wiosną do poziomu gruntu), to wszystko w porządku. Ale zastanów się, czy nie byłoby lepiej po prostu przerzedzić roślinę i skrócić końcówki pędów o kilka centymetrów, aby utrzymać jej ładny kształt bez pobudzania do silnego wzrostu.

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE

DOBRE RADY ALANA

Jak długo to trwa?

Odpowiednie przycięcie rośliny zajmuje trochę czasu, ale zwykle robimy to zimą, kiedy jest mniej obowiązków. Przemyślane cięcie daje najlepsze rezultaty, więc opracuj plan działania i podążaj za nim. Topiary z cisów najlepiej strzyc we wrześniu, kiedy rosną wolniej, wówczas zachowają ostre kształty na całą zimę. Ligustr latem trzeba przyciąć kilkukrotnie; bukszpan najlepiej ciąć przy pochmurnej pogodzie w czerwcu lub lipcu. Przycinając między marcem a sierpniem zawsze upewnij się, że w roślinach nie ma gniazd ptaków.

zł Jak zaoszczędzić pieniądze?

Dobre narzędzia nie są tanie, ale posłużą wiele lat. Zainwestuj zwłaszcza w solidny (i wygodny) sekator. Dobrze wykona swoją pracę, a twoje dłonie nie ucierpią z powodu powtarzających się urazów.

? Czego mogę się spodziewać?

Jeśli odrobiłeś pracę domową i ustaliłeś już co i kiedy przycinać, istnieje duża szansa, że twoje rośliny będą się dobrze rozwijać, a w rezultacie cały ogród będzie wyglądał lepiej. Jeśli jednak zaczniesz ciąć co popadnie, to prawdopodobieństwo, że otrzymasz piękne, zdrowe drzewo lub krzew będzie niewielkie.

Przytnij bukszpanowe topiary w pochmurny dzień w czerwcu lub lipcu

eprasa.pl 90d7a76c59

Zatrzymaj infekcję poprzez odcięcie suchych końcówek przy zdrowej tkance

Błędy, których należy unikać

■ Zbyt mocne cięcie

Jeśli roślina dobrze rośnie, nie ma suchych lub chorych pędów i ma ładny kształt, zostaw ją w spokoju. Nie niszcz roślin cięciem, jeśli są zbyt duże. Usuń je całkowicie lub przesadź w inne miejsce, w którym będą mogły swobodnie rosnąć. Zastąp je czymś mniejszym, co lepiej się wpasuje w ograniczoną przestrzeń.

■ Za słabe cięcie

Krzewy kwitnące wiosną, na przykład jaśminowiec czy krzewuszka, które nie są regularnie cięte, nadmiernie się zagęszczą i będą miały mnóstwo niekwitnących pędów. Usunięcie kilku starszych gałęzi po kwitnieniu przedłuży ich młodość.

Glicynia będzie szaleć, jeśli latem nie zostanie przycięta. Trzeba skrócić jej długie pędy. Przytnij je do 30 cm w lipcu lub sierpniu, a w marcu skróć wszystkie pędy boczne do długości palca, aby pobudzić kwitnienie.

■ Cięcie w złym miejscu

Tnij nad węzłem (miejscem wyrastania liścia), a pąk znajdujący się bezpośrednio pod miejscem cięcia – w „kącie" liścia – szybko zacznie rosnąć. Jeśli przytniesz zbyt daleko od węzła, to pęd ponad nim obumrze aż do samego pąka, a nawet dalej, ułatwiając infekcję.

■ Brudny sekator

Jeśli ciąłeś chorą tkankę, istnieje niebezpieczeństwo rozprzestrzenienia choroby na zdrowe rośliny, chyba że twój sekator został odpowiednio wyczyszczony i zdezynfekowany.

■ Cięcie nie pod kątem

Cięcie wykonuj pod kątem 45 stopni, w kierunku od pąka. W ten sposób woda będzie spływać z rany i zmniejszysz prawdopodobieństwo wystąpienia choroby.

■ Zostawianie suchych końcówek

Jeśli pęd obumiera, infekcja może postępować do jego nasady, chyba że zostanie wycięty aż do zdrowej tkanki.

■ Cięcie w złym czasie

Kształtowane drzewa owocowe będą rozwijać więcej liści, jeśli zostaną przycięte zimą. Latem skróć pędy boczne, aby pobudzić rośliny do wytwarzania krótkopędów owoconośnych, aby zebrać większe plony.

Śliwy są podatne na wyniszczającą chorobę grzybową – srebrzystość liści, która najczęściej wnika przez rany powstałe wskutek zimowego przycinania. Z tego powodu zawsze wykonuj niezbędne cięcie tych drzew latem.

CO I KIEDY PRZYCIĄĆ

Wykorzystaj ten przewodnik, aby wykonać przycinanie w odpowiednim czasie dla najlepszych efektów

Wiosna

Większość roślin zimozielonych oraz krzewy kwitnące zimą, takie jak kalina bodnantska (*Viburnum × bodnantense*)

Lato

Różaneczniki, azalie, jaśminowiec, kształtowane drzewa owocowe i żywopłoty

Jesień

Kwitnący latem jaśmin, letnie maliny oraz gatunki, które po wiosennym i letnim cięciu płaczą, na przykład brzozy

Zima

Przerośnięte krzewy, jabłonie, grusze, a pod koniec zimy większość róż i powojniki

Żywopłoty i topiary z cisa przytnij we wrześniu, aby utrzymały zgrabny kształt przez całą zimę

BBC Gardeners' World magazine PODCAST

POSŁUCHAJ Alana, który podpowiada jak małymi krokami zaprosić dzikie stworzenia do swojego ogrodu oraz udziela wskazówek, jak zacząć uprawiać własne pyszne owoce i warzywa. Wejdź na stronę **www.GardenersWorld.com/podcast**

ZDJĘCIA: TIM SANDALL; SARAH CUTTLE

eprasa.pl 90d7a76c59

KROK PO KROKU Jak rozmnożyć powojnik przez sadzonki

Pobierz letnie sadzonki powojnika, aby powiększyć swoją kolekcję tych kwitnących pnączy. Utnij nowe, długie pędy i od razu umieść je w wilgotnym woreczku foliowym, aby utrzymać ich świeżość, w przeciwnym razie szybko zwiędną.

Umieszczone w mnożarce sadzonki powojnika często najpierw wypuszczają pędy, po czym w przeciągu kilku tygodni zaczynają się ukorzeniać. Przygotuj się na to, że będziesz musiał je przesadzić kilka razy, zanim będą gotowe do wysadzenia w ogrodzie.

1 **WYBIERZ** długie, silne pędy, które urosły w tym roku i odetnij z nich najmłodsze, najbardziej miękkie górne ich odcinki. Wykonaj cięcie tuż nad parą liści i skróć pęd do długości 6-7 cm.

2 **NA KAŻDYM** ogonku liściowym pozostaw po jednej parze liści (resztę odetnij). Dzięki temu górne części sadzonek będą lżejsze, zmieszczą się w mnożarce i zwiększy się ich odporność na stres wodny w czasie, gdy zaczną wykształcać korzenie.

3 **UMIEŚĆ** sadzonkę przy krawędzi doniczki wypełnionej podłożem wymieszanym ze sporą ilością żwiru lub perlitu, które zapewnią lepszy drenaż. Włóż sadzonkę na taką głębokość, aby węzeł znajdował się nad powierzchnią podłoża.

4 **OZNACZ** doniczki etykietami i wstaw je do mnożarki lub dużej torebki foliowej, aby utrzymać odpowiednią wilgotność powietrza. Trzymaj je w temperaturze 18°C, z dala od bezpośredniego światła słonecznego. Regularnie otwieraj mnożarkę/torebkę, aby zapobiec pojawieniu się chorób grzybowych.

1

2

3

4

Nie zapomnij

- Usuń chore liście z krzewów róż
- W suche dni podlewaj groszek pachnący
- Wykop i podziel kępy wiosennych bylin
- Przytnij powojnik Armanda (*Clematis armandii*) po kwitnieniu, aby roślina zachowała swój kształt
- Podeprzyj byliny kwitnące późnym latem i jesienią

OBEJRZYJ filmy, aby zaczerpnąć więcej porad na temat sadzenia roślin na **www.GardenersWorld.com/pot-up**

Funkie na zacienione stanowisko

Na zacienionej rabacie znajdź miejsce na nową funkię. Najlepiej rosną w ziemi nieprzepuszczalnej, zasobnej w próchnicę. Wykop dołek, podlej dno, po czym dodaj do niego kompost ogrodowy lub dojrzały obornik i wymieszaj. Przed sadzeniem namocz bryłę korzeniową, po czym wyjmij roślinę z doniczki, rozluźnij korzenie, umieść ją w dołku i uklep podłoże.

Podlej i chroń przed ślimakami, stosując ekologiczny granulat zwalczający te szkodniki, wyciąg z czosnku w spreju lub po prostu ręcznie je zbierając. Jest szansa, że zakwitnie w tym roku, lecz jeśli usuniesz kwiaty, za rok roślina obdarzy cię jeszcze większą ich ilością.

Rozluźnij korzenie, aby mogły się swobodnie rozrastać i dobrze zakotwiczyć roślinę w gruncie

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE

eprasa.pl 90d7a76c59

DOBRA RADA

Jest jeszcze czas, aby wysiać kolejną partię kwiatów jednorocznych, takich jak aksamitki i godecje. Wysiej wprost do gruntu, na słonecznym stanowisku, oczyszczonym z chwastów.

Oczyść róże

Regularnie usuwaj przekwitłe kwiaty róż, aby pobudzić je do dłuższego kwitnienia. Użyj lekkich nożyczek lub nożyc ogrodowych z wąskim ostrzem, którymi dotrzesz w głąb krzewów lub róż pnących.

Ucinaj w miejscu, gdzie kwiatostan wyrasta z pędu. Jeżeli usuniesz tylko płatki, dno kwiatu przekształci się w owoc, co spowolni kwitnienie. Czyszczenie jest prostym, delikatnym zabiegiem, dającym okazję do cieszenia się zapachem pachnących odmian róż.

Usuń cały kwiatostan, wykonując cięcie tuż nad pierwszym węzłem liściowym

SZYBKIE ROZWIĄZANIA

Przywiąż do podpór nowe, niesforne pędy wiciokrzewu, używając do tego miękkich, gumowych linek. W ten sposób zabezpieczysz je i ochronisz przed uszkodzeniami.

Sadź rośliny rabatowe na tej samej głębokości, na jakiej rosły w pojemniku

Wypełnij wolne miejsca letnimi kwiatami rabatowymi

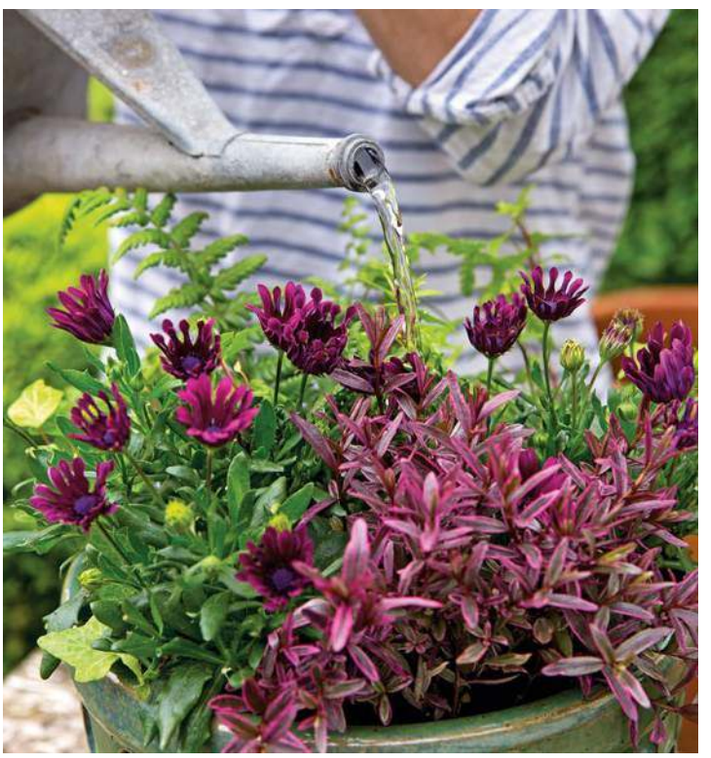
Aby wypełnić wolne miejsca na rabatach, wybierz jednoroczne rośliny kwitnące. Przed sadzeniem usuń z nich więdnące kwiaty lub żółknące liście i porządnie podlej.

Przygotuj miejsce sadzenia, spulchniając wierzchnią warstwę podłoża i usuwając chwasty. Rozsyp nawóz w granulkach lub do róż i z pomocą grabi wymieszaj go z ziemią. Wyjmij rośliny z doniczek, opukując je ze wszystkich stron i rozluźnij wszelkie splątane korzenie. Do sadzenia użyj łopatki ogrodniczej, następnie uklep podłoże tak, by było na równi z gruntem. Ponownie podlej, aby rośliny lepiej się przyjęły.

Podaj nawóz roślinom rosnącym w pojemnikach

Aby utrzymać rośliny w donicach w dobrej kondycji, dodaj do konewki nawozu w płynie. Większość rodzajów podłoża traci swoje właściwości odżywcze po upływie kilku tygodni, dlatego podanie roślinom rosnącym w doniczkach i koszykach nawozu w płynie je wzmocni.

Sprawdź dawki zalecane przez producenta, odmierz odpowiednią ilość nawozu i wlej do konewki. Dodaj wody i wymieszaj. Zamiast wylać zawartość konewki po bokach rośliny, podlej ją powoli, tak by podłoże wokół korzeni dobrze nasiąknęło. Aby otrzymać jak najlepsze rezultaty dokarmiaj rośliny raz w tygodniu oraz gdy podłoże jest lekko wilgotne.

Aby rośliny w doniczkach i koszykach pięknie się rozwijały, raz w tygodniu podaj im nawóz w płynie

Przytnij tawułę natychmiast po kwitnieniu do pierwszych par nowych pąków

Przytnij krzewy kwitnące wiosną

Przerzedź krzewy kwitnące wiosną, takie jak tawuła, aby zrobić miejsce dla nowych pędów, które rozwiną się i zakwitną w następnym roku. Z pomocą sekatora nożycowego lub dwuręcznego z długimi rączkami przytnij całe gałęzie jak najniżej podstawy.

Skracaj pędy tuż nad najniższym – wedle możliwości – rozgałęzieniem, aby zapobiec powstawaniu szpetnych kikutów. Usuń około 1/3 zeszłorocznych pędów. Postaraj się ostrożnie wyciągnąć ścinki, tak by nie połamać pozostałych pędów. Dzięki temu zabiegowi krzew nabierze bardziej otwartego kształtu. Możesz również skrócić młode pędy, aby nadać roślinie uporządkowaną formę/uporządkować roślinę.

ODWIEDŹ www.GardenersWorld.com/**june-jobs** po więcej sezonowych zadań

TEKST: ROSIE YEOMANS. ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; NEIL HEPWORTH; JASON INGRAM. LOCATION: 51 THE CHASE, LONDON SW4

eprasa.pl 90d7a76c59

KROK PO KROKU Jak pobierać sadzonki delikatnych bylin

Zwiększ swoje zapasy roślin kwitnących, pobierając sadzonki. Wrażliwe na mróz rośliny wieloletnie o bujnym pokroju, takie jak pelargonie, o tej porze roku szybko ukorzeniają się z sadzonek.

Podlej sadzonki po posadzeniu, a następnie umieść je na półce z dala od bezpośredniego światła słonecznego. Dopóki nie zobaczysz oznak wzrostu, nie podlewaj ich ponownie. Ukorzenią się w ciągu miesiąca i będą gotowe do sadzenia w doniczkach lub na zewnątrz jeszcze zanim lato dobiegnie końca.

1

2

1 **WYBIERZ** silne, zdrowe, niekwitnące pędy lub uszczyknij pędom kwiaty. Odetnij łodygę tuż nad pąkiem, aby roślina mateczna mogła wypuścić nowe pędy z tego miejsca.

2 **UŻYJ** ostrego noża, aby odciąć dolne liście oraz małą trójkątną osłonkę lub przylistek na każdym węźle liścia. Zostaw jedną parę liści na górze.

3 **ZANURZ** odcięty koniec pędu w ukorzeniaczu. Daje to komórkom roślinnym natychmiastowy dostęp do hormonu, który roślina naturalnie wytwarza z wierzchołka, aby pobudzić roślinę do ukorzeniania.

4 **WYKONAJ** pikownikiem otwory wokół krawędzi doniczki wypełnionej piaszczystym podłożem. Włóż sadzonki do otworów aż pod pozostawioną parę liści i mocno dociśnij.

3

4

Nie zapomnij

- **Zwilżaj podłogę szklarni w bardzo ciepłe dni**
- **Stosuj metody biologicznego zwalczania mączlików i przędziorka**
- **Zacieniaj szklarnię oraz otwieraj otwory wentylacyjne i drzwi podczas upałów**
- **Co tydzień zasilaj rośliny owocujące i kwitnące płynnym nawozem do pomidorów**
- **Sprawdzaj nawodnienie roślin rosnących w pojemnikach codziennie rano lub wieczorem**

ODWIEDŹ
www.GardenersWorld.com/greenhouse po porady dotyczące upraw w szklarni

Wysiej sałatę w blokach

Użyj tyczek ułożonych na powierzchni ziemi w szklarni lub napiętych sznurków, aby wyznaczyć poletka przeznaczone do intensywnej uprawy sałaty liściowej i ziół w małych blokach, a nie w rzędach.

Uklep podłoże w każdym z bloków, dobrze podlej, a następnie wysiej szybko rosnące warzywa liściowe, takie jak sałata, roszponka, kolendra, koper ogrodowy, rukola i gorczyca. Przykryj nasiona warstwą przesianej ziemi, lekko dociśnij i poczekaj, aż wykiełkują. Kiedy zbierzesz wszystko z danego kwadratu, przygotuj go i obsiej ponownie.

Podziel grządkę w szklarni sznurkiem, aby uprawiać małe porcje sałat

TEKST: ROSIE YEOMANS
ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; PAUL DEBOIS

eprasa.pl 90d7a76c59

20 MINUT WOLNEGO

Posadź do donic młode siewki roślin rabatowych i trzymaj je w szklarni przez tydzień lub dwa, aby podrosły przed sadzeniem na zewnątrz. Większe rośliny są bardziej odporne na ataki szkodników lub burzową pogodę.

Podwiąż i podeprzyj melony

Upewnij się, że uprawiane pionowo rośliny melona są w stanie utrzymać swoje ciężkie owoce. Melony wypuszczają wąsy, aby przyczepić się do podpór, ale to nie wystarczy, aby rośliny mogły utrzymać ciężkie owoce.

Podwiąż pędy, które wybrałeś do dalszego wzrostu i uszczykuj wszystkie pędy boczne. Dopóki wzrost jest stabilny, korzenie będą sięgać daleko i zapewnią wilgoć oraz wszystkie składniki odżywcze potrzebne do uzyskania najsłodszych plonów tego lata.

Użyj sznurka ogrodowego, aby przywiązać pędy melona do podpór

DOBRA RADA

Delikatnie potrącaj lub potrząsaj gronami kwiatowymi na pomidorach, aby uwolnić pyłek, poprawiając tym samym zapylanie i zawiązywanie owoców. Rób to każdego dnia, nawet gdy owady zapylające są aktywne.

Uprawa pomidorów pionowo po sznurku pozwoli ci zmieścić więcej roślin na niewielkiej przestrzeni

Prowadź pomidory

Kontynuuj prowadzenie pomidorów wysokorosnących przy palikach i po sznurkach. Podeprzyj główny pęd, owijając go wokół sznurka zamocowanego zarówno u podstawy rośliny, jak i nad nią. Uprawiając przy palikach, przywiąż łodygę do podpory i w miarę wzrostu podwiązuj ją co 30 cm.

Wszelkie pędy boczne pojawiające się w kącie między łodygą a liściem należy wyciąć, aby pojedynczy pęd mógł się rozwijać.

Uważaj, aby stożek wzrostu nie został uszkodzony. Jeśli przez pomyłkę go uszczykniesz, podwiąż następny dominujący pęd boczny, aby przejął funkcję pędu głównego.

Regularna pielęgnacja sprawi, że rośliny będą zdrowe

Utrzymuj rośliny domowe w dobrym stanie

Odmień swoje rośliny domowe, regularnie wycinając martwe i więdnące liście, przekwitłe kwiatostany i wszelkie uszkodzone przyrosty. Użyj do tego ostrego noża lub nożyczek. Słabe i wiotkie łodygi można przyciąć nad pąkiem do krótkiego kikuta, aby pobudzić roślinę do odrastania.

Popraw ilość światła docierającego do komórek roślinnych, delikatnie podtrzymując liście dłonią i usuwając kurz z powierzchni miękką ściereczką. Zasil je, dodając przed podlewaniem trochę nawozu z wodorostów, zgodnie z zaleceniami producenta.

ODWIEDŹ
www.GardenersWorld.com/house-plants po porady na temat uprawy roślin domowych

Sprawdź, które rośliny wymagają nawożenia

Przejrzyj rośliny w poszukiwaniu liści żółknących między nerwami. Jest to jasny znak, że rośliny potrzebują nawożenia. Nie jest to nic niezwykłego w szczycie sezonu wegetacyjnego, kiedy składniki pokarmowe w podłożu mogły się wyczerpać.

Użyj nawozu dolistnego dodanego do spryskiwacza wypełnionego letnią wodą, aby uzyskać szybką poprawę oraz wymieszaj granulowany nawóz z podłożem, aby zapewnić roślinie zapas pokarmu na kilka tygodni. Dodatek płynnego nawozu do konewki raz w tygodniu sprawi, że wszystkie nowe przyrosty pozostaną zielone i zdrowe.

Żółknięcie liści jest oznaką niedoboru magnezu u tego pomidora

TEKST: SARAH CUTTLE; PAUL DEBOIS; JASON INGRAM

eprasa.pl 90d7a76c59

Posadź nasturcje między warzywami

Posadź lub wysiej nasturcje między fasolą i warzywami liściowymi, aby służyły jako przynęta na mszyce. W czasie, gdy fasola będzie plonować, mszyce zasiedlą nasturcje. Pomarańczowe i czerwone kwiaty przyciągają także całe mnóstwo zapylaczy.

Ogranicz liczebność mszyc na nasturcjach, odcinając najbardziej zaatakowane liście. Możesz zbierać jej świeże, nowe przyrosty do sałatek, wraz z kwiatami, które mają ten sam pieprzny smak i ożywią każde letnie danie.

Posadź młode nasturcje tak, aby nasada rośliny znajdowała się na poziomie podłoża. Następnie dociśnij i obficie podlej

Cukinie są płodnymi roślinami – dwie lub trzy rośliny powinny wystarczyć

Posadź cukinie

Teraz, gdy ziemia jest ciepła, posadź cukinie i kabaczki. Do dołka dodaj materię organiczną i garść granulowanego nawozu. Unikaj sadzenia niewielkich roślin, gdyż te szybko padają ofiarą wygłodniałych ślimaków nagich, które zrównają je z ziemią.

Do sadzenia wybieraj rośliny, które wykształciły już co najmniej jedną parę liści właściwych oraz mocniejszą łodygę u podstawy. Daj każdej roślinie metr kwadratowy ziemi i przygotuj się, że od przyszłego miesiąca będziesz zbierać co najmniej dwie lub trzy cukinie z każdej rośliny tygodniowo.

ODWIEDŹ
www.GardenersWorld.com/june-jobs po informacje o uprawach do rozpoczęcia w tym miesiącu

KROK PO KROKU
Przerzedź szpinak

Przerzedź siewki szpinaku, aby przygotować rośliny do zbioru przez całe lato. Zachowaj przerzedzone siewki, opłucz je i wykorzystaj razem z korzeniami do gotowania lub dodaj je do sałatki. Pozostałe rośliny szybko się zregenerują i będą rosły dalej. Regularnie zbieraj zewnętrzne liście, aby roślina plonowała dalej.

1 **ZIDENTYFIKUJ** najsilniejsze siewki w rzędzie i pozostaw je, jeśli rozstawa jest odpowiednia. Nie pozwól, by ilość siewek zniweczyła plany zachowania odległości między roślinami.

2 **POZOSTAW** 7-10 cm odstępu między roślinami i dociskając jedną ręką ziemię wokół rośliny, którą chcesz zachować, drugą wyciągnij niechciane siewki.

3 **DOCIŚNIJ** podłoże wokół pozostałych roślin i podlej je po zakończeniu pracy, aby zmniejszyć stres związany z naruszeniem korzeni i osadzić glebę, która została wzruszona podczas przerzedzania.

TEKST: ROSIE YEOMANS
ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; TIM SANDALL

eprasa.pl 90d7a76c59

20 MINUT WOLNEGO

Nadal możesz wysiewać bezpośrednio do gruntu zioła, takie jak koperek, trybula, kolendra i pietruszka. Wybierz otwarte, nasłonecznione miejsce z glebą, która dobrze trzyma wilgoć. Podlewaj siewki w miarę ich pojawiania się, aby zapobiec uszkodzeniom powodowanym przez pchełki ziemne.

Nie zapomnij

- Zbieraj truskawki, chwytając za szypułkę, aby nie uszkodzić owoców
- Wysiej buraki ćwikłowe, rzodkiewki i sałatę, aby zachować ciągłość zbiorów
- Zbierz groch, zanim strąki zaczną się marszczyć
- Gracuj między rzędami oraz ręcznie usuwaj chwasty rosnące blisko twoich warzyw
- Chroń owoce borówki amerykańskiej przed ptakami zakładając siatkę

Posadź sadzonki fioletowego brokułu gałązkowego w odległości 50-60 cm od siebie, a następnie obficie je podlej

Posadź fioletowy brokuł gałązkowy

Posadź fioletowe brokuły gałązkowe, aby uzyskać pyszne i wartościowe plony następnej wiosny, kiedy w ogrodzie pozostanie już niewiele do jedzenia.

Najpierw wyrównaj ziemię, a następnie posadź rośliny głęboko – łodygę można zakopać do pierwszej pary liści lub wyżej, jeśli liście zostały przycięte. Pomaga to wytworzyć grubszą łodygę w miarę wzrostu, aby podtrzymywała te wysokie, ciężkie rośliny. Chroń je przed ślimakami nagimi i okryj siatką o drobnych oczkach, aby motyle, śmietka kapuściana i gołębie nie zniszczyły upraw.

Warzywa sałatkowe można wysiewać co dwa tygodnie aż do września

Zbierz mieszankę liści do sałatek

Zbierz delikatne liście warzyw sałatkowych ręcznie, uszczykując je. Podskubuj warzywa liściowe, zbierając ich zewnętrzne liście tak nisko, jak to możliwe, aby rośliny odrastały od środka. Jest to czasochłonny, ale zdecydowanie najlepszy sposób na zapewnienie ciągłości zbioru.

Gdy się spieszysz, możesz ściąć całe pęczki liści za pomocą nożyczek, a jeśli nie zetniesz ich zbyt nisko, więcej liści wyrośnie ze środka rośliny. Jednak kikuty, które pozostawisz, uschną i uczynią rośliny podatnymi na choroby grzybowe.

Zabezpiecz maliny siatką

W połowie sezonu, gdy maliny dojrzewają, rozciągnij nad nimi siatkę o 18-20 mm oczkach, aby chronić je przed ptakami, które mogą zjeść twoje plony w ciągu jednej nocy. Przymocuj siatkę bezpośrednio do podłoża, aby mieć pewność, że ciekawskie młode ptaki nie dostaną się pod nią z poziomu gruntu i nie zostaną pod nią uwięzione.

Na końcu siatki zamocuj tyczkę, aby ułatwić zwijanie siatki, dzięki czemu łatwiej będziesz mógł dostać się do owoców podczas zbioru. Późne, dojrzewające jesienią maliny i odmiany żółte nie wydają się ptakom już tak atrakcyjne.

Codziennie sprawdzaj siatkę, ponieważ ptaki mogą zostać w niej uwięzione

Wysiej fasolę szparagową

Dosiej więcej fasoli szparagowej, aby uzyskać pożądany późny zbiór na długo po zakończeniu głównej uprawy i uprawy fasoli wielokwiatowej. Zarówno tyczna fasola szparagowa, jak i odmiany karłowe będą dobrze plonować w niższych temperaturach aż do jesieni.

Pojedyncze nasiona wysiej do przygotowanego podłoża na głębokość około 5 cm i obficie podlej. Zajęte swoimi sprawami myszy nie powinny być zainteresowane wysianymi do gruntu nasionami, ale jeśli masz z nimi problem, możesz fasolę wysiać do multipalet i posadzić do gruntu w drugiej połowie miesiąca.

Przed siewem fasoli szparagowej zasil glebę dojrzałym kompostem

ZDJĘCIA: PAUL DEBOIS; TIM SANDALL;

eprasa.pl 90d7a76c59

Szczególnie bogaty w potas nawóz z żywokostu idealnie sprawdzi się przy uprawie kwiatów oraz roślin owocujących, takich jak pomidory

Zrób nawóz z żywokostu

Możesz przygotować własny płynny nawóz z liści żywokostu, który jest bogaty w potas, azot oraz inne mikroelementy. Żywokost to żywotna, wysoka, liściasta roślina wytwarzająca latem purpurowe kwiaty. Liście są pokryte meszkiem – jeśli masz wrażliwą skórę, załóż rękawice. Bez problemu stworzysz w ogrodzie warzywnym poletko żywokostu, które w niedługim czasie zapracuje na swoje utrzymanie, ale wybierz odmianę niepłodną 'Bocking 14', aby zapobiec jego nadmiernemu rozsiewaniu się w ogrodzie.

Żywokost korzeni się naprawdę głęboko, penetrując glebę w poszukiwaniu dużych ilości składników pokarmowych. Inne rośliny robią podobnie, więc możesz zamiennie użyć pokrzyw – ale to żywokost jest szczególnie bogaty w substancje odżywcze.

Przygotowanie nawozu w ten sposób jest łatwe, a płyn nie wydziela przykrego zapachu, jednak po dodaniu go do wody na pewno poczujesz zapach. Zajmie to kilka tygodni, zanim ciemny płyn z liści zgromadzi się w słoiku. To właśnie twój skoncentrowany nawóz. Dodaj 50 ml skoncentrowanego nawozu na 1 litr wody do cotygodniowego zasilenia większości roślin owocowych, warzyw oraz roślin kwitnących.

KROK PO KROKU Jak przygotować nawóz z żywokostu

1 **PRZYGOTUJ** potrzebne materiały: dużą plastikową butelkę, sporą ilość liści żywokostu, długi tłuczek lub patyk, ostre nożyczki lub nóż kuchenny oraz ciężki słoik z szerokim otworem.

2 **ODETNIJ** nożyczkami spód butelki. Odkręć zakrętkę i odwróć butelkę do góry nogami tak, aby uzyskać długi lejek.

3 **BIERZ** partiami garście liści żywokostu i wkładaj je do butelki. Rozcieraj je i ubijaj tłuczkiem na dnie butelki.

4 **UMIEŚĆ** butelkę w słoiku otwartym gwintem w dół tak, aby była stabilna i aby jej krawędź stykała się ze słoikiem. Odłóż w zacienione miejsce i przykrywaj górę lejka, jeśli pada deszcz.

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; JASON INGRAM

eprasa.pl 90d7a76c59

CZAS NA PRZYCINANIE

Frances Tophill wyjaśnia, jak przycinać pigwowce i inne krzewy kwitnące wiosną

Pogoda w czerwcu jest jedną z najlepszych, jakich możemy doświadczyć w Wielkiej Brytanii. Noce są teraz najkrótsze, więc w najbardziej wysuniętych na północ częściach kraju całkowita ciemność może wcale nie zapaść. Nawet w rejonach najbardziej wysuniętych na południe wieczory są długie i przyjemne.

Dla nas, ogrodników, i dla wielu naszych roślin jest to szczególnie ważne. Te krótkie noce inicjują letnie kwitnienie roślin, pomagając wypełnić ogrody kolorami i bzyczeniem zapylaczy. Teraz jest idealny czas na przycinanie roślin kwitnących wiosną, które już przekwitły. Należą do nich szczodrzeńce i żarnowce oraz berberys Darwina (*Berberis darwinii*), które wymagają tylko lekkiego przycięcia, a także rośliny cebulowe, których liście można ściąć sześć tygodni po kwitnieniu. Jeśli usuniesz je zbyt wcześnie, to w następnym roku zakwitną słabiej. Ptaki mogą nadal gniazdować w krzewach, więc nie spiesz się ze strzyżeniem żywopłotów i skup się na przekwitłych krzewach, które teraz wyglądają trochę gorzej.

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE, PAUL DEBOIS
LOKALIZACJA: WEST DEAN GARDENS, CHICHESTER, SUSSEX

Rok po przycięciu, pigwowiec zarośnie większość ogrodzenia, do którego jest przymocowany

Miej krzewy na oku

KIEDY PIGWOWIEC zbliża się do końca kwitnienia, skorzystaj z okazji i poprowadź jego giętkie pędy przy płocie lub ścianie. Przywiąż je, a niepotrzebne gałęzie wytnij.

Przytnij teraz te rośliny

Teraz jest idealny czas, aby przycinaniem pobudzić rośliny do wydania silnych pędów, na których w przyszłym roku wiosną rozwiną się kwiaty. Lekkie kształtowanie przyniesie duże korzyści.

ŻYLISTEK Przytnij lekko całą roślinę, aby nadać jej ładny kształt lub usuń 1/3 starych pędów, aby odmłodzić krzew.

ROKITNIK Gdy tylko rozwiną się liście, wytnij suche pędy, a u starszych, rozkrzewionych roślin wytnij też jedną lub dwie gałęzie. Resztę zostaw, aby zawiązały się owoce.

JAŚMINOWIEC Wytnij jedną lub dwie najstarsze gałęzie zaraz po kwitnieniu, aby nowe pędy miały wystarczająco dużo czasu, by zawiązać pąki kwiatowe na następny rok.

POWOJNIK GÓRSKI Przerośnięte i zbyt gęste okazy można w razie potrzeby przyciąć po zakończeniu kwitnienia.

Tych roślin nie przycinaj

Powojnik teksański kwitnie o tej porze roku, więc przytnij go dopiero późną zimą

✕ **WINOROŚLE** Chociaż należy przerzedzić owoce, gdy tylko zaczną się formować, to silne cięcie winorośli należy wykonać wtedy, gdy rośliny są w stanie całkowitego spoczynku.

✕ **POWOJNIKI Z GRUPY 3 (WŁOSKIE LUB TEKSAŃSKIE)** Należy je przyciąć na przełomie lutego i marca. Nie zakwitną, jeśli zrobisz to później.

✕ **RÓŻE** Chociaż po kwitnieniu można usunąć przekwitłe kwiaty, to nie tnij teraz silnie róż, ponieważ dopiero rozpoczynają okres kwitnienia.

✕ **ORZECHY WŁOSKIE** Mogą puszczać soki, jeśli w tym miesiącu zostaną silnie przycięte. Teraz można usunąć tylko wszystkie suche gałęzie.

eprasa.pl 90d7a76c59

Przycinanie pigwowca

Pigwowce to wspaniałe krzewy, które wiosną pięknie kwitną (o ile modraszki nie zjedzą wszystkich pąków kwiatowych). Można je kształtować podobnie do pnączy, chociaż same z siebie w żaden sposób nie potrafią się przytwierdzać do różnych powierzchni.

Pigwowce mają tendencję do pokładania się, kiedy już się porządnie rozrosną, a wtedy może być trudno je przyciąć. Lepiej zadbać o nie od początku, gdy tylko zostaną posadzone. Najlepiej zaczekać, aż przekwitną. Po przycięciu krzew powinien mieć naturalny kształt wachlarza rozpostartego przy ścianie lub ogrodzeniu. Każda gałąź powinna mieć zdrowe pąki i miejsce do wzrostu.

Kwiaty pigwowca okazałego mogą być czerwone, różowe lub białe

Krok po kroku

1 **OCEŃ** kształt krzewu i poszukaj najsilniejszych gałęzi (tych, które zostawisz) oraz miejsc, w których coś wymaga poprawy. Sprawdź, czy widać chore, uszkodzone lub suche pędy.

2 **WYKORZYSTAJ** tyczki przywiązane do solidnie zamocowanych poziomych drutów. Przytwierdź do nich najsilniejsze i najzdrowsze łodygi, aby utworzyły równy szkielet. Staraj się równomiernie zakryć ogrodzenie lub ścianę.

3 **WYTNIJ** pędy, które są chore, wystają poza płot lub rosną w złym kierunku. Usuń też wszystkie odrosty, które zagęszczają roślinę, wycinając je u samej nasady.

4 **POBUDŹ** roślinę do intensywnego kwitnienia, skracając długie pędy do miejsc z pąkami kwiatowymi. Ten krzew wciąż kwitnie, więc łatwo zobaczyć, gdzie uformują się kwiaty – zwykle w skupiskach przy głównych pędach.

Dobra rada

Użyj biodegradowalnych wiązadeł, na przykład z papieru lub drutu (po prawej). Dzięki temu będą przyjazne dla środowiska. Do wykonania tej czynności potrzebujesz silnych wiązadeł, ale chociaż pędy powinny być solidnie przymocowane, upewnij się, że wiązania nie będą zbyt ciasne. Pamiętaj, że krzew z czasem będzie się zagęszczał, a ciasne wiązania mogą go ograniczyć tak bardzo, że spowodują rany i otarcia, a nawet zasychanie pędów powyżej miejsca wiązania.

Przywiązując pędy, pozostaw tyle miejsca, by miały gdzie się rozrosnąć

W ten sposób przytnij także

■ **Kwitnący wiosną zimozielony prusznik** (*Ceanothus*) rośnie podobnie i również być prowadzony przy ścianie lub płocie, więc wymaga podobnego traktowania jak pigwowiec. Jego także należy przyciąć natychmiast po zakończeniu kwitnienia (zapylacze go uwielbiają). Regularnie przywiązuj nowe pędy. Kiedy tworzące wachlarz gałęzie dorosną do końców tyczek, możesz dołożyć więcej podpór. Kiedy uformują się grube, zdrewniałe pędy, możesz usunąć tyczki, które nie będą już roślinie potrzebne.

Pigwowiec

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Kwitnienie												
Cięcie												

ODWIEDŹ
www.GardenersWorld.com/pruning-training po więcej porad dotyczących przycinania roślin

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; GETTY/SCISETTIAFLIO
LOCATION: WEST DEAN GARDENS, CHICHESTER, SUSSEX

eprasa.pl 90d7a76c59

Felieton

Opowieści Titchmarsha

Nadawanie nawałnicom imion, takich jak 'Dudley' ułatwia ich zapamiętanie, ale **Alan** zastawia się, co będzie, gdy zostanie wybrane nasze imię?

O co chodzi z tymi imionami?
Muszę przyznać, że nie jest to bardzo oryginalne pytanie, ale wydaje się, że żyjemy w czasach, gdy wszystko – naprawdę wszystko – musi zostać nazwane. Pamiętam, jak mój tata, z zawodu hydraulik, ubawił się (delikatnie rzecz ujmując), gdy jeden z jego kolegów zaczął nadawać imiona swoim narzędziom. Były wśród nich: Marek Młotek, Damian Dłuto i… na pewno już złapaliście. Większość kumpli tego gościa pukała się w czoło, ale teraz takie zachowanie to norma. Jak inaczej można wyjaśnić potrzebę nadawania męskich lub żeńskich imion każdej przechodzącej nawałnicy (dziś tu, jutro tam)? Tak, wiem, że szkody czynione przez huragany są w najlepszym przypadku niedogodnością, a w najgorszym przewróceniem życia do góry nogami, ale dlaczego trzeba nadawać im imiona? Czy rzeczywiście zmienia to nasz stosunek do nich?

Jak słyszę, decyzje o nadawaniu imion podejmują biura meteorologiczne w Wielkiej Brytanii, Irlandii i Holandii, wzajemnie się ze sobą konsultując (Stany Zjednoczone mają podobny, własny system). Do puli włączane są sugestie, które często nadsyłają zwykli ludzie. Te same imiona nadaje się w cyklu sześcioletnim, ale jeśli jakiś huragan okaże się szczególnie dotkliwy – jak np. huragan Irma – wówczas to imię jest usuwane z listy. Huraganom nie nadaje się też imion na litery Q, U, X, Y i Z.

> Wyobraź sobie, że jesteś łagodną niewiastą o imieniu Eunika i już do końca twoich dni ludzie będą cię kojarzyć z padającymi słupami telegraficznymi i zdewastowanymi wałami nadmorskimi

Współczuję wszystkim, których imionami nazywa się nawałnice. Wyobraź sobie, że jesteś łagodną niewiastą o imieniu Eunika i już do końca twoich dni ludzie będą cię kojarzyć z podłą pogodą, padającymi słupami telegraficznymi, poobijanymi samochodami i zdewastowanymi wałami nadmorskimi. Ludzie, którzy najwyraźniej mają tyle czasu, że piszą do biur meteorologicznych w Wielkiej Brytanii, Irlandii czy Holandii, sugerując potencjalne imiona dla tych wybryków natury, muszą mieć swoje powody. Jeśli dorastali z Timothym czy Belindą, których nie cierpieli, mogą się teraz świetnie na nich odegrać.

Jako ogrodnicy lubimy myśleć, że nadając roślinom nazwy, opieramy się na bardziej szlachetnych pobudkach. Nazywamy groszki pachnące, róże i goździki pierzaste na cześć ludzi, których podziwiamy, np. 'Percy Thrower', 'Darcey Bussell' czy 'Doris'. Pamięć o nich przetrwa dla potomności – nie będzie powracać co sześć lat jako ostrzeżenie przed ich destrukcyjną mocą.

Tymczasem w ciągu ostatniego półwiecza zabawa w nadawanie imion zatoczyła szerokie kręgi. Porozmawiajcie z rodzicami i dziadkami o niedomaganiach ich własnych starszych krewnych, a odkryjecie, że ciocia Beatka miała słabe nerwy, a wujka Ernesta od czasu do czasu przeszywał ból w biodrze.

Oczywiście obecnie znamy te niedomagania pod nazwą „stres" i „rwa kulszowa". Są nadal takie same, jak wtedy, ale jest coś kojącego w możliwości obdarzenia ich nazwą.

Nie chcę, żebyś sądził, że stroję sobie żarty z osób, których zdrowie szwankuje. Jako osobnik, który miał już przepłukiwane oba kolana i męczennik dziwnego ćmienia w dolnym odcinku kręgosłupa, jestem pełen współczucia dla wszystkich, którym upływ czasu i ciągłe dźwiganie, naciąganie mięśni i klękanie nadwerężyły ciała.

Może czułbym się lepiej, gdybym zainspirował się działaniami biura meteorologicznego i zaczął nadawać imiona niektórym częściom mojego ciała? Albo może…, eee…, lepiej nie. Między innymi dlatego, że Pani T. mogłaby zacząć dziwnie na mnie patrzeć – jako, że jest jedyną osobą, która słyszałaby je często. A nasi przyjaciele są już w takim wieku, że zaczynają każdą rozmowę od czegoś, co nazwałem „Recitalem organów" i bardzo bym nie chciał pójść ich śladem.

Chyba jednak rozweseliłoby mnie nadanie, wzorem kumpla taty, imion moim narzędziom ogrodowym. Chyba nikomu to nie zaszkodzi, prawda? Nikt oprócz mnie tego nie usłyszy, a mnie będzie raźniej zadbać o glebę w towarzystwie Sama (szpadla), Kasi (konewki) i Jennifer.

Jennifer? O, tak. To te nożyce do gałęzi leżące w kąciku. No wiecie… Jennifer Loppers (no co, wszystkim wolno marzyć!) [w języku angielskim „loppers" to nożyce do cięcia gałęzi – red.]

ZDJĘCIA: JASON INGRAM. ILUSTRACJA: CHRIS MADDEN

eprasa.pl 90d7a76c59

Gardeners' World EDYCJA POLSKA

Polska

Redaktor naczelna
Małgorzata Wójcik
malgorzata.wojcik@avt.pl

Redaktor merytoryczny
Łukasz Skop
lukasz.skop@avt.pl

Asystent wydawcy
Anna Cember
anna.cember@avt.pl

Współpracownicy
Anna Moroz-Darska,
Bożka Piotrowska,
Agnieszka Nowak,
Klaudia Kossowska,
Katarzyna Kaczan-Borowska,
Marta Karcz,
Grzegorz Falkowski,
Katarzyna Bellingham,
Małgorzata Kalemba-Drożdż

Marketing i reklama
Marta Zaczek
marta.zaczek@avt.pl
tel. 22 257 84 76

Anna Brzywczy
anna.brzywczy@avt.pl
tel. 883 125 997

DTP
Studio Adekwatna

Prenumerata
prenumerata@avt.pl
tel. 22 257 84 22 (godz. 10:00–14:00)

Kolportaż
Paweł Gago
pawel.gago@avt.pl
tel. 22 257 84 24

United Kingdom

GARDENERS` WORLD
MANAGING DIRECTOR
Catriona Bolger

EDITOR-IN-CHIEF
Lucy Hall

ASSOCIATE EDITOR
David Hurrion

BBC STUDIOS, UK PUBLISHING
CHAIR, EDITORIAL REVIEW BOARDS
Nicholas Brett

MANAGING DIRECTOR, CONSUMER PRODUCTS AND LICENSING
Stephen Davies

COMPLIANCE MANAGER
Cameron McEwan

DIRECTOR, MAGAZINES AND CONSUMER PRODUCTS
Mandy Thwaites

UK.publishing@bbc.com
www.bbcstudios.com

IMMEDIATE MEDIA CO LTD
CHAIRMAN
Martin Weiss

CEO
Tom Bureau

DIRECTOR OF INTERNATIONAL LICENSING AND SYNDICATION
Tim Hudson

INTERNATIONAL PARTNERS MANAGER
Molly Hope-Seton

Adres redakcji
„Gardeners' World. Edycja Polska"
ul. Leszczynowa 11
03-197 Warszawa
tel. 22 257 84 99
www.magazyngardenersworld.pl

Źródłowe materiały publikacyjne pochodzą z miesięcznika brytyjskiego „Gardeners' World".

© Copyright 2023 AVT

Mimo wszelkich starań przy opracowaniu materiału do tego czasopisma, wydawca nie ponosi odpowiedzialności za jakiekolwiek błędy w tym czasopiśmie.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone na łamach pisma „Gardeners' World. Edycja Polska" treści reklamowe oraz artykuły promocyjne.

Wydawca
AVT-Korporacja Sp. z o.o.
ul. Leszczynowa 11
03-197 Warszawa tel. 22 257 84 99

Wydawnictwo AVT należy do Izby Wydawców Prasy

Miesięcznik, nr 6/2023

Magazyn jest wydawany na licencji brytyjskiego wydawnictwa Immediate Media Co Ltd

oraz BBC Studios

BBC Gardeners World magazine is published by AVT-Korporacja Sp. z o.o. under licence from BBC Studios, Television Centre, Wood Lane, London W12 7TQ. The Gardeners World logo and the BBC Blocks are the trade marks of the British Broadcasting Corpo-ration. Used under licence. © Immediate Media Company Limited. All rights reserved. Reproduction in whole or part prohibited without permission.

W następnym numerze...

lipcowe wydanie

w sprzedaży już pod koniec czerwca

Lampy solarne

ABC podlewania

Polecane sklepy ogrodnicze

The Garden Bellingham – sklep internetowy
501 420 622 • kontakt@kasiabellinghamsklep.pl • www.kasiabellinghamsklep.pl

TopSzklarnie.pl – sklep internetowy
516 809 133 • szklarnie@agrocentrum.com.pl • www.topszklarnie.pl

Kielce

ACM Agrocentrum
25-330 Kielce, Sandomierska 207
41 342 55 83
sandomierska@agrocentrum.com.pl
www.agrocentrum.com.pl

ACM Agrocentrum Centrum Kwiatowe Holandia
25-502 Kielce, Paderewskiego 38
41 368 40 39
paderewski@agrocentrum.com.pl
www.agrocentrum.com.pl

Kozłów

ACM Agrocentrum Sklep Rolny
32-241 Kozłów, Kozłów 256
41 384 10 29
www.agrocentrum.com.pl

Krotoszyn

Szkółka Bielawni Anna Bielawna
63-700 Krotoszyn, Ordonówny 1/lok. 6
66 471 28 30 • biuro@szkolkabielawni.pl
www.sklep.szkolkabielawni.pl

Miechów

ACM Agrocentrum
32-200 Miechów, Topolowa 3
41 383 15 34
www.agrocentrum.com.pl

Nowodworce

Davis & Kryjan-Gardens s.c. Centrum Ogrodnicze
16-010 Nowodworce, Kwiatowa 7
85 744 15 95 • ogrody@dkgardens.pl
www.dkgardens.pl

Płońsk

Centrum Ogrodnicze Eljan
09-100 Płońsk, Skarżyn, Wyszogrodzka 14
603 984 504 • info@eljan.eu
www.eljan.eu

Pruszków

Centrum Ogrodnicze Panek
05-800 Pruszków, Dąbrowskiej 12
500 251 622 • biuro@e-panek.pl
www.e-panek.pl

Suwałki

Centrum Ogrodnicze Ilex Roman Marek Barwicki
16-400 Suwałki, Wojska Polskiego 56
87 566 61 91 • ilex.suwalki@op.pl
www.ilex.suwalki.pl

Tuczempy

Centrum Ogrodnicze Piotrów Alicja Piotrów
37-514 Tuczempy, Kwiatowa 7
16 623 19 84 • kwiaty.piotrow@wp.pl
www.ogrodnictwo-piotrow.pl

W tych sklepach zawsze znajdziesz magazyn „Gardeners' Word. Edycja Polska" oraz wydania specjalne. Serdecznie zapraszamy wszystkie sklepy ogrodnicze do współpracy B2B: **22 257 84 23 (godz. 10:00–14:00) • prenumerata@avt.pl**

eprasa.pl

OGRÓD START®

Nawozy dla Twojego ogrodu®

ZADBAJ O SWOJE ROŚLINY W OGRODZIE

nawozyogrodnicze.pl www.facebook.com/ogrodstart www.instagram.com/ogrodstart

eprasa.pl 90d7a76c69

OTWÓRZ DOM NA PRZESTRZEŃ BEZ OGRANICZEŃ!

ENERGOOSZCZĘDNY SYSTEM TARASOWY VEKAMOTION 82
LUKSUS DUŻYCH PRZESZKLEŃ, BEZPIECZEŃSTWO NISKIEGO PROGU

veka.pl

*Klasa A – zgodnie z normą PN-EN 12608 grubość ścianki zewnętrznej profila wynosi 3 mm (tolerancja 0,2 mm)

eprasa.pl 90d7a76c59